8554 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo.

Cena 150 lir

Leto XXXIII. Št. 38 (9646)

TRST, sobota, 19. februarja 1977

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

VLADNA SEJA V ZNAMENJU VPRAŠANJ JAVNEGA REDA

Zakonski osnutek o strožji kazni zaradi nezakonite posesti orožja

Predlogi za pospešitev kazenskih razprav - Odobritev sporazuma s sindikati o višjih plačah državnih uslužbencev in zakonskega osnutka o denarnem kritju

RIM, 18. — Današnja vladna seja je bila posvečena predvsem vprašanju javnega reda, se pravi zakonskim osnutkom, ki jih je vlada odobrila na predlog pravosodnega ministra Bonifacia in ki se nanašajo na zaostritev kazni zaradi nezakonite posesti orožja.

Seja se je začela s poročilom zunanjega ministra Forlanija o zunanji politiki, posebno še o nedavnem zasedanju odbora predsednikov vlad gospodarske skupnosti v Strassburgu, zasedanju zunanjih ministrov gospodarske skupnosti o politični kooperaciji, ki je bila v Londonu in o zasedanju ministrskega sveta v Bruslju, na katerem so obravnavali tudi vprašanje odnosov med EGS in Portugalsko. Takoj nato je zakladni minister Stammati sporočil, da bo proti koncu meseca prispela v Rim delegacija mednarodnega denarnega sklada, za pogajanja z italijansko vlado, ki je zaprosila za 500 milijonov dolarjev posojila.

Vlada je zatem sprejela osnutek zakonskega odloka, s katerim potrjuje sporazum, ki je bil dosežen s sindikalnimi organizacijami o povišanju plač državnih uslužbencev. Sporedno s tem je vlada sprejela tudi zakonski osnutek o kritju novih izdatkov, ki jih bo imela državna uprava z uveljavitvijo omenjenega sporazuma. Potem ko je vlada odobrila osnutek pooblastilnega odloka o dopolnitvi pravil za ureditev pristojnosti deželnih uprav in o prenosu državnih pristojnosti na deželne uprave, je pravosodni minister Bonifacio predložil nekaj zakonskih osnutkov o javnem redu.

Prvi zakonski osnutek se nanaša na nove predpise za nadzorstvo nad orožjem. Osnutek spreminja dosedanja pravila, zlasti kazenska, in predlaga sojenje po hitrem postopku vseh oseb, ki jih zasačijo z orožjem v rokah. Na osnovi zakonskega osnutka bodo te osebe sodili po hitrem postopku, tudi če so zagrešile drugo kazniva dejanja, za katera je v teku preiskava. To pomeni, kot je poudaril tudi notranji minister Cossiga, da mora vsakdo, ki kroži z orožjem, v zapor in ostati v zaporu za ves čas, ki ga določa obsodba. Zato zakonski osnutek predvideva, da za te kazni ne pridejo v poštev razne oblike pomilostitve ali pa pogojna kazen. Če pa so osebe zagrešile še druga kazniva dejanja, bodo v zaporu čakale na drugo razpravo.

Zakonski osnutek določa tudi, da bodo morale sodne oblasti med kazenskim postopkom glede nezakonite posesti orožja in drugih hudih zločinov proti državi odrediti tudi zaplembo prostorov (sedežev ustanov, združenj ali skupin), če so v njih našle orožje, razstrelivo ali peklenske stroje, ali pa če so prostori prizorišče kazenskega dejanja.

Enako bodo morali ravnati tudi častniki javne varnosti, če bodo v prostorih našli orožje, eksploziv in pekenske stroje in začasno zaplembo takoj sporočiti sodnim oblastem. Zato zakonski osnutek predvideva, da obsodba odgovornih oseb prinaša tudi odvzem zaplenjene imovine, ki pripada obsojencu.

Med drugimi zakonskimi osnutki, ki jih je predložil pravosodni minister, je tudi osnutek, ki naj bi časovno pospešil kazenske razprave s spremembo nekaterih pravil, ki se nanašajo tudi na to, da obtoženec za ves čas procesa ne sme spremeniti bivališča. Poleg tega bodo lahko proti obtožencu takoj sprožili kazenski postopek za dejanja, ki so bila ugotovljena in dokazana, ne glede na obtožbe za morebitna druga dejanja. (sl)

Pogovori Maria Soaresa z italijanskimi državniki

RIM, 18. — Po obisku v Veliki Britaniji, Irski in Danski je predsednik portugalske vlade Mario Soares prispel danes v Rim. Soares potuje po državah zahodne Evrope, da obrazloži članicam EGS prošnjo Portugalske za vključitev v gospodarsko skupnost.

Na letališču ga je sprejel zunanji minister Forlani, nakar je Soaresa sprejel predsednik republike Leone in z njim zadržal v daljšem pogovoru. S portugalskim predsednikom vlade je prispel tudi zunanji minister Ferreira.

Glavne pogovore sta imela Soares in Ferreira s predsednikom vlade Andreottijem in zunanjim ministrom Forlanijem. Na sestanku so bili še zakladni minister Stammati, kmetijski minister Marcora in minister za zunanjo trgovino Ossola. Pogovori so se vrteli izključno okrog vprašanja vključitve Portugalske v Evropsko gospodarsko skupnost. Andreotti je ponovil Soaresu, solidarnost italijanske vlade in njegovih prizadevanjih. Obenem so mu italijanski državniki predočili nekatere težave gospodarskega značaja, še posebno pa vprašanja kmetijske narave in konkurence, ki bi jo lahko prebrela Italija. Ugotovili pa so, da to ne more biti ovira za vključitev Portugalske v gospodarsko skupnost, kar so po besedah predsednika Andreottija politično obogatilo EGS.

Soares je na pogovorih poudaril, da Portugalska ne želi vstopiti v skupnost zgolj iz gospodarskih razlogov, temveč predvsem iz političnih. Prepričan je, da je bodočnost Portugalske v združeni Evropi in izrazil prepričanje, da bo vključitev njegove države ugodna investicija za EGS.» Glede vprašanja kmetijskih pridelkov in trgovine z njimi pa je Soares pojasnil, da Portugalska uvaža 70 odstotkov koruze, 30 odstotkov žita, 40 odstotkov govejega mesa in 100 od sto sladkorja, ki ga potrebuje.

Portugalski predsednik vlade se bo danes sestal s tajnikom PSI Craxijem in bo obiskal predsednika PSI senatorja Nennija. (sl)

Na sliki: Portugalski predsednik vlade Soares (desno) ob prihodu v Rim, v družbi italijanskega zunanjega ministra Forlanija. (telefoto Italia)

Letošnja naročnina za barvno televizijo bo znašala 69.650 lir

RIM, 18. — Poslanska zbornica je danes pred potrditvijo vladnega zakonskega odloka o novih televizijskih naročninah vnesla popravek, s katerim bo televizijska naročnina za barvno televizijo za letošnje leto znašala 69.650 lir in ne 49.650 lir, kot je to določila vlada. Na predlog demokristjanov so vladno pristojbino za barvno televizijo povišali od 8 tisoč na 28 tisoč lir. S predlogom so se strinjali tudi komunisti. Naročnina, ki jo bodo morali plačati naročniki za barvno televizijo, bo torej znašala 20 tisoč lir več.

Demokrščanski poslanec Garzia je pojasnil, da njegov predlog o povišanju vladne pristojbine izhaja iz ugotovitve, da je barvna televizija «luksusni proizvod, ki ga je treba v veliki meri kupiti v tujini in zaradi tega bremeni plačilno bilanco». Ministrski podtajnik za finance Azzaro pa je dejal, da barvno televizijo ni mogoče uvrstiti med «ljudsko dobrino za poprečno italijansko družino», kot sta to radio in navadna televizija.

DESNICA PROTI SINDIKALIZACIJI

SPOR V VODSTVU KD O REFORMI POLICIJE

RIM, 18. — Vsi so bili prepričani, da bo tokrat seja vodstva KD le gola formalnost z odobritvijo «načrta Cossiga» o reformi policije, toda Forlani, Fanfani in Donat Cattin so z zaporednimi rafali kritik podaljšali mestoma burno razpravo do konca dneva. Rezultat teh kritik je, da KD ni odobrila dokumenta o reformi policije, ki ga bo morala predelati posebna komisija. Vlada se na včerajšnji seji ni mogla spoprijeti s tem problemom in ga je odložila.

Kaj se je zgodilo? Dokument, ki sta ga pripravila Cossiga in Mazzola so razdelili v jutranjih urah članom direkcije KD. Prvi je spregovoril zunanji minister Forlani, ki je dejal, da bo «demilitarizacija» in «sindikalizacija» policije pomenila «povratek h kaosu». Za njim je spregovoril Donat Cattin, voditelj struje «forze nuove». «Če bi dobesedno sprejeli stališča tega dokumenta bomo policijo spremenili v nekaj, kar bo nekje med gozdnimi stražami in mestnimi čuvaji». Tudi Fanfani ni štedil s kritikami, da je Cossiga zamrmral svojemu sosedu: «Tu se počutim, kot če bi naenkrat postal izvenparlamentarec».

Ni težko razumeti, da je sindikalizacija z reformo policije le povod za obnovo prepirov v stranki in torej prvi napad Fanfanijevih pristašev proti liniji Andreotti - Zaccagnini. V bistvu gre za stališča zmernih in konzervativnih sil. Končalo pa se je s tem, da sta se Forlani in D'Arezzo vzdržala glasovanja, Prandini pa je glasoval proti dokumentu, skupaj z Donat Cattinom.

Močne pomisleke o ustanovitvi policijskega sindikata je izrazil tudi bivši notranji minister Gui. Dorotejci pa so se obnašali na dvoumen način, vendar so dosegli, da je v komisiji, ki izdeluje zaključno stališče stranke tudi Piccoli.

Medtem ko so se demokristjani kregali o problemu sindikalizacije policije se je sestalo tudi vodstvo PSI. Seje se je prvič, po dolgem času, udeležil tudi bivši tajnik De Martino, ki ga je Craxi toplo pozdravil. Na seji so razpravljali o «dvostranskih srečanjih» s strankami, ki tako ali drugače omogočajo obstoj vlade. Vse stranke so sprejele vabilo na srečanja, kar je po Craxijevem mnenju zelo pozitivno. Craxi je še poudaril, da bi bilo zgrešeno misliti, da skuša s temi srečanji PSI obnovi predlog o vladi KD - PSI.

CANDIDA CURZI

TISKOVNA KONFERENCA V TAJNIŠTVU ZA ZUNANJE ZADEVE SFRJ

Po dokončni odobritvi osimskih sporazumov v Beogradu zamenjava ratifikacijskih listin

Jugoslavija bo zahtevala od Zahodne Nemčije kazenski pregon vojnega zločinca Clementa Druschkeja - Odrečeno gostoljubje skupini zahodnonemških izzivačev

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 18. — Predstavnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva je na današnji redni tiskovni konferenci dejal, da je po prepričanju Jugoslavije kmalu pričakovati ratifikacijo osimskih sporazumov v senatu republike Italije in jugoslovanski zvezni skupščini. Izrazil je tudi pričakovanje, da bosta ratifikacijska instrumenta v Beogradu izmenjala zunanja ministra obeh držav.

V nadaljevanju je predstavnik zveznega tajništva odgovarjal na nekatera druga vprašanja. V zvezi s trojnim sestankom Waldheim, Makarios - Dentkass in obnovitvijo pogajanj o Cipru je dejal, da Jugoslavija pozdravlja obnovitev pogajanj in vsako prizadevanje, katerega namen je reševanje ciprskega vprašanja na načelih resolucij združenih narodov. Novinarje je zanimal tudi obisk vršilca dolžnosti predsednika ZIS Dobroslava Ćulafića v Romuniji. Kaležić je dejal, da gre za redne tradicionalno prijateljske sestanke visokih predstavnikov obeh držav. Kot je znano sta med obiskom predsednika Ceaucesca v Jugoslaviji septembra lani s predsednikom Titom podpisala okvirni sporazum o razširitvi sodelovanja pri izkoriščanju hidroenergetskih zmogljivosti Donave. Državi morata zdaj podpisati sporazum o pogojih razširjenega sodelovanja na tem področju, kar bosta storili med obiskom podpredsednika ZIS Dobroslava Ćulafića.

V zvezi z odkritjem vojnega zločinca Clementa Druschkea je Kaležić poudaril, da so jugoslovanski pravosodni organi vztrajali pri uvedbi kazenskega postopka zaradi njegovih zločinov med vojno v Sloveniji. O preiskavi, ki zdaj teče, bodo jugoslovanski organi obvestili zahodnonemške in zahtevali uvedbo kazenskega postopka. Po sporazumih med državama bo Jugoslavija zahtevala pregon tega vojnega zločinca in preučila možnost izročitve; kar je seveda odvisno od rezultatov preiskave. V nadaljevanju je Kaležić rekel, da so danes konzularnemu predstavniku Zvezne republike Nemčije v Beogradu sporočili, da Jugoslavija odreka gostoljubje trem zahodnonemškim državljanom, ki so pred tremi dnevi prišli v Jugoslavijo kot turisti. Takoj po prihodu so se začeli obnašati kot delegati nekaterih organizacij in potem ko so sporočili teme pogovorov — le-te nimajo nobene zveze z značajem njihovega bivanja v Jugoslaviji — poskušali navezati stike z jugoslovanskimi vladnimi organi. Seveda tega ni mogoče sprejeti, saj so drugačni stiki in poti za takšne stike. Poleg tega so sklicevali tiskovne konference in začeli politično akcijo, kar je v nasprotju s sporazumom z vladama v Jugoslaviji in v Bonnu o ukinitvi viz in z jugoslovanskimi predpisi. Očitno gre za politično provokacijo, katere žrtev je Jugoslavija v zadnjem času, izvajajo pa jo tisti krogi, ki jim ni pri srcu jugoslovanski samoupravni socializem in politika neuvrščenosti. Tuji novinarji, ki so se odzvali vabilom teh oseb, so pomagali, da je dobila ta neokusna provokacija publiciteto v nekaterih tujih glasilih.

Kaležić je spregovoril še nekaj besed o izjavi Willyja Brandta o beograjskem sestanku o evropski varnosti in sodelovanju. Ob koncu pa so ga novinarji zaprosili, naj komentira poročila tujih agencij, da Jugoslavija posreduje za rešitev sporov med Etiopijo in Sudanom. «Kot je znano ima Jugoslavija razvite tradicionalne prijateljske odnose tako s Sudanom kot z Etiopijo in je prepričana, da je občasne težave s sosednjimi neuvrščenimi državami vedno mogoče rešiti po mirni poti in ob upoštevanju obojestranskih interesov», je odgovoril predstavnik zveznega tajništva za zunanje zadeve Mirko Kaležić.

BRANKO DERGANC

V torek v senatu ratifikacijski zakon osimskega sporazuma

RIM, 18. — Z odobritvijo dekreta o blagovnem prevozu je senat za ta teden zaključil svoje delo. Ponovno se bo sestal v torek, 22. februarja, popoldne, ko bo na dnevnem redu ratifikacija italijansko - jugoslovanskega sporazuma, podpisanega v Osimu.

AKADEMSKI SENAT ODREDIL ZAPRTJE RAZDEJANIH FAKULTET

Splošno ogorčenje po divjaškem izzivanju na rimski univerzi med zborovanjem Lame

Pristaši «delavske avtonomije» so fizično napadli sindikaliste, nato pa opustošili nekaj fakultet - Poseg policije - Vlada bo odgovorila v parlamentu prihodnji torek

RIM, 18. — Splošno ogorčenje demokratičnih sil po incidentih, ki jih je skupina mladih pristašev «delavske avtonomije» in drugih «levičarskih» skrajnežev povzročila na rimski univerzi med zborovanjem tajnika CGIL Luciana Lame. Incidenti so se zaključili, kot znano, s posegom policije in izgonom študentov iz zasedenih fakultet, kjer pa so v zadnjih urah povzročili nepopisno razdejanje. Rektor univerze prof. Ruberti in akademski senat sta po ogledu fakultet sklenila zapreti univerzo za nedoločen čas, vendar je rektor izrazil upanje, da bo nekaj fakultet lahko po potrebnih popravilih obnovilo svojo dejavnost že sredi prihodnjega tedna.

Vse stranke so medtem vložile v parlamentu vprašanja vladi, ki napoveduje odgovor v torek. Pri tem gre poudariti, da so socialisti, komunisti in republikanci v svojih izjavah še posebej napadli ministra Malfattija in vlado, ker zavlačujeta z reformo vseučilišč in rešitvijo najbolj perečih problemov, ki so bili povod za zasedbe italijanskih univerz in nastalo napetost.

Poglejmo še kroniko dogodkov. V četrtek je sindikalna federacija CGIL - CISL - UIL skupaj s sindikatom učečega in neučečega osebja rimskega vseučilišča sklicala zborovanje «delavcev in študentov». Namen zborovanja je bil jasen: delavski sindikati izražajo solidarnost z bojem osebja in študentov za lastne pravice in reformo. Glavni govornik je bil tajnik CGIL Luciano Lama.

V prvih jutranjih urah se je na Trgu Minerva, pred sedežem rektorata, zbralo dobrih deset tisoč ljudi. V glavnem so to bili profesorji, študentje in zastopniki tovarniških svetov rimskih podjetij. Sindikati in KPI so pri tem organizirali strogo redarsko službo glede na dejstvo, da so se prenapeteži na univerzi že večkrat spopadli in v zadnjih desetih dneh vzeli na tarčo predvsem sindikaliste in komuniste. Znano je, da so - na primer - urednikom «Unità» preprečili vhod v univerzo in da so pristaši tako imenovanih «avtonomnih kolektivov» že večkrat fizično napadli člane KPI med študenti.

Luciano Lama je spregovoril okoli desetih. Uvodoma je poudaril svojo solidarnost z bojem študentov, obenem pa je kritiziral nepotrebno nasilje, ki ne vodi nikamor.

Skupina nekaj sto študentov in drugih skrajnežev (pristašev «Avanguardia operaia», «Lotta continua», «Colletivo di Via dei Volsci» in drugi) je medtem na vse kriplje vpila in motila zborovanje. Lamo so psovali na vse načine, ljudi pa so večkrat pobrizgali s protipožarnimi pršilci ali mazali z vrečkami črnila in barve.

Ko je Lama zaključil svoj poseg se je množica začela umikati s trga. Tajnik CGIL, pa je peš šel mimo študentov «avtonomnih» skupin, ki so nanj pljuvali in ga obmetavali s kamenjem. Več delavcev, članov redarske službe sindikatov in KPI pa so napadli z verigami in železnimi drogi. Nekaj čez trideset se jih je zateklo zaradi zadobljenih ran v bolnišnice in bodo okrevali v nekaj tednih.

Ko so se zborovalci razšli so se prenapeteži umaknili v zasedene fakultete, kjer so sistematično začeli razbijati vse. V muzeju etruščanske zgodovine so zanetili požar in uničili več eksponatov, razdejali so arhive nekaterih fakultet, nagrmadili klopi in jih zažigali, stene pa mazali s svojimi gesli. Zaman so bila vsa prizadevanja sicer potrpežljivega rektorja prof. Rubertija, ki je končno, po krajšem posvetovanju s predstavniki sindikatov in demokratičnih strank sporočil državnemu pravdniku, da ne more več sprejemati odgovornosti za javni red na vseučilišču. Državni pravdnik je sporočilo vzel na znanje ter ob 17 uri pozval sile javnega reda, naj izpraznijo zasedene fakultete.

Policija in karabinjerji so najprej z buldožerjem podrli postavljene barikade, nato pa so s solzivcem prisilili pristaše «delavske avtonomije» k begu. Dejansko niso priprli nikogar.

Naslednjega dne so si profesorji posameznih fakultet ogledali razdejanja in po prvih površnih računih izjavili, da je materialne škode vsaj za pol milijarde lir, morda pa še več.

Rimska federacija CGIL-CISL-UIL je medtem sklenila, da organizira prihodnji teden po rimskih podjetjih delavske skupščine in seznani bazo z dogodki na univerzi in s svojimi stališči o šolski reformi.

Skupina «Lotta continua» pa je izdala tiskovno sporočilo, v katerem z zadovoljstvom poudarja, da so «dijaki vrgli iz vseučilišča revizioniste in sindikaliste».

Na svoji skupščini so rimski študentje skušali kritično oceniti dogodke. V glavnem so bili mnenja, da se je zgodilo to, česar so se najbolj bali: na eni strani sta pritisnila nanje KPI in sindikat, na drugi pa pritiskajo «avtonomni» skrajneži. Študentsko gibanje pa je med tema poloma osamljeno in tvega poraz. Zato so sklenili organizirati nov «dan boja» z geslom «ohranimo samostojnost študentskega gibanja». Na skupščini so spregovorili komunisti, ki so poudarili, da «so v gibanju in ostanejo v njem».

Mladinska gibanja KPI, PSI, PRI, KD in PLI so obsodila provokacije, ki vodijo samo k prevračanju demokratičnih ustanov. Namen izzivačev je «povzročiti neuspeh študentskega gibanja». V svojem dokumentu demokratična mladinska gibanja poudarjajo pomen skupnega boja študentov s sindikalnim gibanjem.

Federacija CGIL-CISL-UIL je medtem sporočila, da bo učeče in neučeče osebje vseučilišče vse Italije stavkalo v sredo tri ure. Med stavko bodo v vseh univerzah priredili skupna zborovanja stavkajočih, študentov in delavcev. (st.s.)

RIM, 18. — Poslanska zbornica je odobrila poročilo posebne volilne komisije ter tako razveljavila izvolitev komunističnega poslanca Gaetana Angiusa, iz Cagliarija. Njegovo mesto bo zasedel demokristjan Alberto Spigaroli, iz Parme. Spigaroli je bil proglašen za poslanca nekaj dni po 20. juniju, vendar so ob drugem preštevanju glasov prisodili iz ostankov eno mesto več KPI ter eno manj KD.

Prihodnji teden Corvalan v Italiji

RIM, 18. — V sredo, 23. februarja, bo prispel v Italijo iz Moskve tajnik KP Čila Luis Corvalan. Povabilo ga je vodstvo KPI. Corvalan se bo srečal tudi z voditelji drugih demokratičnih strank.

ZGODOVINSKI DOGODEK V KULTURNEM DRUŠTVU «IVAN TRINKO» V ČEDADU

Cankar v Beneški Sloveniji

Ob udeležbi predstavnikov kulturnega in političnega življenja z obeh strani meje so odprli razstavo «Cankarjevo gledališče», Stalno slovensko gledališče je uprizorilo dramo «Jakob Ruda», govorila sta prof. Viljem Černo in pesnik Ciril Zlobec

ČEDAD, 18. — V prisotnosti številnih predstavnikov kulturnega in političnega življenja z obeh strani meje, so danes popoldne na sedežu kulturnega društva «Ivan Trinko» v Čedadu počastili 100-letnico rojstva Ivana Cankarja z otvoritvijo razstave «Cankarjevo gledališče» ter s koncertno izvedbo drame «Jakob Ruda».

Slovesnosti so se udeležili deželni svetovalec Carlo Volpe, pokrajinski svetovalec Pavel Petricig, Rolando Cian, predsednik deželne komisije KD za civilne pravice in manjšinska vprašanja, ravnatelj čedadskega muzeja Mario Brozzi, ravnatelj čedadske mestne knjižnice Domenico Pittioni ter predsednik čedadske Pro loco Antonio Fontana, konzul SFRJ Lojze Kante, predsednik komisije za manjšinska vprašanja pri republiški konferenci SZDL Slovenije Jože Hartman, upravnik SSG iz Ljubljane Janez Šenk, glavni urednik izdaj Dela Mitja Gorjup, literarni zgodovinar Janez Rotar, nocojšnja predavatelja na benečanskih kulturnih dnevih Emilijana Cevc in Giancarlo Menis, ravnatelj SSG iz Trsta Filibert Benedetič, predsednik koordinacijskega odbora za pomoč po potresu prizadetim krajem Dino Del Medico ter številni drugi predstavniki beneških organizacij.

V imenu kulturnih društev Beneške Slovenije je razstavo odprl dr. Viljem Černo, ki je poudaril predvsem pomen razstave in Cankarja samega v današnjem trenutku v Beneški Sloveniji. «Cankar govori v svojih delih o ljudeh, ki kot on sam, iščejo pravico in svobodo. To, kar je on iskal, to danes iščemo tudi mi sami.» Ko je pozdravil prisotne goste, je dr. Černo podal besedo pesniku Cirilu Zlobcu, ki je spregovoril najprej v slovenščini, nato pa podal za italijanske goste kratek povzetek svojega govora tudi v italijanščini.

Ciril Zlobec je uvodoma poudaril, da je danes težko ob taki priložnosti spregovoriti o Ivanu Cankarju, pač zato, ker se v njegovi človeški in umetniški veličini človek lahko izgubi. Zato se je v govoru omejil na tiste vidike, ki se zdijo, da so za današnji trenutek Beneške Slovenije najbolj značilni. Omenil je prodiranje Cankarja v italijanski svet, posebej tržaško italijansko uprizoritev «Idealista» ter izid «Hlapca Jerneja» pri založbi Feltrinelli. Ob tem je poudaril, da doživlja danes Cankar pomembna priznanja v mednarodnem svetu, saj ga kritiki postavljajo ob najpomembnejše osebnosti svetovne literature. To dokazuje aktualnost Cankarjevih besedil. Cankar je v svojih dramskih delih namreč izpovedal najbolj revolucionarne ideje, ki jih danes ne razumemo več zgolj v okviru tedanje zgodovinske situacije, temveč v občečloveškem smislu kot upor proti vsakršnemu zatiranju in omejevanju svobode.

Govornik se je nato ustavil pri vtisih, ki jih je odnesel z današnjega pohajkovanja po vaseh pod Matajurjem. Pri tem je poudaril pomen zavesti pripadnosti nekemu kulturnemu narodu, zavesti, ki lahko vzklije tudi iz takih pobud, kot je razstava o Cankarjevem gledališču. Danes, ko ne moremo več govoriti o kakih usodnih antagonizmih med narodi, ampak ko vsakdo stremi k čim globljemu sodelovanju med narodi, ne bi smelo biti, v duhu italijanske ustave, nobenih ovir za razvoj te zavesti, saj le zavest o domačem in poznavanje domače kulture pripomoreta k temu, da lahko človek bolj ceni druge kulture.

Po govorih so nastopili člani tržaškega Stalnega slovenskega gledališča s koncretno uprizoritvijo Jakoba Rude. Posamezne prizore je v beneškem narečju povezoval član beneškega gledališča Marijo Bernjak.

Po uprizoritvi so predstavniki Cankarjeve založbe iz Ljubljane izročili predstavnikom društva «Ivan Trinko» tudi popolno zbirko knjig, ki jih je založba izdala v zadnjih štirih letih.

ŽIVA GRUDEN

V četrtek, 3. marca seja parlamenta o «škandalu Lockheed»

RIM, 18. — Obe veji parlamenta se bosta sestali na skupnem zasedanju 3. marca, ko bo na dnevnem redu sprejem obtožnice in predaja ustavnemu sodišču bivših ministrov Guia in Tanassija v zvezi z «afero Lockheed». Sklep so sporočili v zbornici in senatu po krajšem sestanku predsednikov Ingraa in Fanfanija.

Od torka do sobote prihodnjega tedna pa velja rok za zbiranje podpisov pod pobudo, da se preda ustavnemu sodišču tudi obtoženec Mariano Rumor.

V GOSTILNI NACISTIČNEGA KRVNIKA, KI JE POBIJAL NA JESENICAH

Clement Druschke se ne čuti varnega niti v svojem gnezdu

(Od našega posebnega dopisnika)

HEIDELBERG, 18. — Clement Druschke, bivši gestapovski častnik, ki je med vojno vodil esesovsko postajo na Jesenicah, je zadnje čase nekoliko živčen. Ne čuti se varnega v svoji osamljeni gostilni na hribu Heilige Berg nad Heidelbergom. Kdo ve, morda mu ponoči, med šumenjem dreves še zvenijo v ušesih kriki njegovih žrtev in rafali brzostrelk, ki so pokončali 45 nedolžnih talcev v Hrušici. Vsekakor mož se v zadnjih tridesetih letih ni kaj prida izpremenil, to nam je povedal že bivši partizan Franc Koritnik, ki ga je pred kratkim z dragocenim sodelovanjem Jeseničana Ivana Vovka staknil v tem nemškem univerzitetnem mestu.

Druschkejeva gostilna leži samo nekaj sto metrov od megalomanskega amfiteatra, ki so ga tik pred vojno zgradili nacisti, na vrhu hriba Heilige Berg in kjer so imeli svoje pošastne shode v luči plamenic in ognjev ter z vsem ceremonialom, ki sodi zraven. V sklopu tega kompleksa so tokrat zgradili tudi gostilno Waldschenke, ki jo sedaj vodita Druschke in njegova tretja žena.

Opoldne smo šli k njemu na kosilo, ne da bi mu povedali za kaj gre, saj smo hoteli prej videti, kakšen je možakar. V resnici smo ga takoj spoznali: tudi njemu smo bili najbrž videti sumljivi, morda nam je z obrazom bral stud, ki ga je v nas povzročal ob misli, da je odgovoren, kot trdijo priče, za smrt več kot 800 nedolžnih ljudi. Naročili smo mu kosilo, nakar je izginil za vrati, ne da bi se več prikazal, ves čas ko smo bili tam, čeprav je prej mirno slonel ob šanku. Streči nas je morala žena. To je bilo dovolj zgovorno: takoj smo se zavedali, da Druschke ve, da ima opravka z ljudmi, ki ga poznajo.

O tem smo se prepričali kasneje, ko smo spet stopili v avto in opazili, da nam sledi bel opel, heidelberške registracije. Zasledovanje se je nadaljevalo do središča mesta, kjer je moški, ki ga je vozil, moral ustaviti pred rdečim semaforjem. Pri tem moram vsekakor povedati, da nam je bilo dokaj tesno pri srcu, saj smo dobro vedeli, da imajo bivši nacisti še mnogo oblasti v Zvezni republiki Nemčiji. Kasneje smo ugotovili, da mož, ki nas je zasledoval, ni bil nihče drug kot njegov odvetnik Harald Brox. Ko smo zvečer bili pri Broxu, nam je sledniji povedal, da mu je Druschke telefoniral, češ da so v njegov lokal prišli sumljivi tipi in da se boji. Dodamo naj pri tem, da nedolžen človek ne telefonira odvetniku, če četverica turistov pride na kosilo v njegov lokal.

Vrnimo se k pogovoru z odvetnikom Broxom. Taktična linija Druschkejevega zagovornika je jasna. Druschke ni bil nikoli v Hrušici, leta 1942 je bil sploh v Nemčiji, nikoli ni bil v SS, temveč je bil pripadnik obmejne policije. Kaj je imela obmejna policija opraviti pri Jesenicah, kjer med vojno ni bilo nobene meje, tega pa ni mogel obrazložiti. Osebnih dokumentov, iz katerih bi lahko ugotovili, kaj je Druschke v resnici bil med vojno, pa ni več, saj je vse svoje listine zgubil med umikom po nacističnem porazu. Kar zadeva soočenje med njim in Koritnikom, ko ga je sledniji prepoznal med šestimi osebami, in sicer ne enkrat, temveč trikrat zapored, pravi Brox, da to nima nobenega pomena. Ko smo mu pokazali sliko, ki so jo posneli med vojno in na kateri je Druschke v uniformi nemškega častnika, (prejšnji teden smo jo objavili tudi v Primorskem dnevniku) pa je Brox odločno zatrdil, da to ni Druschke. Da bi dokazal Druschkejevo dobro vero, nam je tudi predlagal pogovor z njim, ki ga bomo imeli jutri zjutraj.

Da bi zvedeli, kako bo sedaj ravnalo nemško sodstvo, smo stopili k višjemu državnemu tožilcu dr. Klinghardtu, ki ima vso zadevo čez. Njemu je Franc Koritnik vložil prijavo. Dr. Klinghardt nam je predvsem povedal, da doslej niso izdali za Druschkerja zapornega naloga, ker so dokazi še pomanjkljivi. Kako se bo v bodoče ravnal nam ni hotel povedati, češ da bi to škodilo preiskavi, saj je tisk doslej vse preveč poročal o Koritnikovem iskanju. Pri tem naj omenimo, da je o Druschkejevi zadevi pisal tudi tukajšnji dnevnik Heidelberger Tageblatt, ki pa njegovega imena niti v enem od obeh člankov ni omenil. Dr. Klinghardt je omenil tudi vest, ki jo ima tukajšnji drugi dnevnik na prvi strani, ko navaja izjave v četrtkovi tiskovni konferenci glasnika zveznega tajništva za zunanje zadeve SFRJ Mirka Kaležića, ki je napovedal, da bo Jugoslavija zahtevala izročitev vojnega zločinca. Višji državni tožilec je mnenja, da ta zahteva ne bo obrodila nobenih sadov, saj nemški zakon prepoveduje izročitev nemških državljanov. Soditi mu bodo morali, če bo do procesa sploh prišlo, tukajšnje sodne oblasti.

IVAN FISCHER

OB ZAKLJUČKU IZREDNO RAZBURLJIVE NOČNE SEJE POKRAJINSKEGA SVETA

Po porazu demokrščanskih manevrov izvoljen na pokrajini odbor KPI-PSI

V njem sta tudi dva Slovenca: socialist Volk in komunist Markovic - Mrzlična posvetovanja tik pred četrtkovo sejo (ki se je začela z več kot štiriurno zamudo) niso preprečila frontalnega spopada s KD

Prvič v zgodovini tržaške pokrajine sta obe delavski stranki, komunistična in socialistična, prevzeli v lastne roke upravljanje te važne krajevne ustanove. Po izvolitvi socialista Ghersija za predsednika so na zadnji seji pokrajinskega sveta v četrtek zvečer po dolgih in razburljivih ter izredno napetih posvetovanjih in pogajanjih izvolili še pet odbornikov, med katerimi tudi dva Slovenca. Prihodnji ponedeljek bo na vrsti še izvolitev enega efektivnega odbornika in dveh namestnikov, vsekakor pa je bil že sedaj dosežen važen rezultat izvolitve novega odbora, ki predstavlja mejnik v dolgotrajni politični krizi obeh tržaških izvoljenih uprav.

Četrtkova seja pokrajinskega sveta je bila sklicana za 18.30, začela pa se je pet minut pred 23. uro. Že ta sam podatek zgovorno priča o poskusih, ki so bili storjeni, da bi našli dogovorjeno rešitev krize, ki bi preprečila razdor med demokratičnimi silami. Toda po štirih urah in pol mrzličnih sestankov med pokrajinskimi tajništvi strank ustavnega loka se stališča posameznih političnih sil niso zbližala: ostajala je le pot direktnega spopada v sejni dvorani pokrajinskega sveta.

Do prvega spopada je prišlo takoj na začetku seje: potem ko se je predsednik Ghersi pred svetovalci in publiko opravičil zaradi zamude, do katere je prišlo zaradi poskusov, da bi v zadnjem trenutku našli sporazum, je liberalec Pampanin predlagal odložitev seje na prihodnji ponedeljek, da bi v tem času prišlo do nadaljnjih posvetovanj. Proti predlogu se je odločno izrekel komunist Martone, nato pa je bil predlog zavrnjen s 13 glasovi (KPI, PSI in SSk) proti 13 (KD, PRI, PLI in indipendentist), štirje svetovalci (MSI in PSDI) pa so se vzdržali.

Neizbežen je bil prehod h glasovanjem, pred katerimi pa je bila na vrsti še razprava z glasovalnimi izjavami. Predstavnik PSDI Devescovi je vzel na znanje propad predloga o sestavi «laično-socialističnega» odbora in ugotovil, da ostaja samo še možnost levičarskega odbora. Napovedal je tudi, da se bo vzdržal glasovanja. Podobno se je izrazil tudi liberalec Pampanin, ki je prav tako napovedal vzdržanje, misovec Busà pa je napovedal glasovanje za nekomunistični odbor.

Demokristjan Perini je uvodoma prav tako ugotovil zaton hipoteze o laičnem odboru, po drugi strani pa napovedal, da bo KD glasovala za laične kandidate, ker da je to edini način, da izrazi svoje nasprotovanje levičarskemu odboru. Pri tem je Perini tudi poudaril, da to nasprotovanje nima nič skupnega s stališči MSI. Po kratkem posegu socialista Carboneja, ki je med drugim pojasnil, da sploh ne kandidira za vstop v odbor, je predstavnik Slovenske skupnosti Brezigar, po ugotovitvi, da je laična hipoteza propadla, napovedal vzdržanje. Samo republikanec Foscarini je izrazil prepričanje, da je laični odbor še vedno možen in zato napovedal, da bo glasoval za laične kandidate.

Komunist Martone je zelo polemično obsodil «neodgovorno zadržanje» KD, ki si ne pomišlja sodelovati celo s fašisti, samo da bi preprečila izvolitev komunističnih odbornikov, s čimer pa «zastruplja demokratično življenje mesta». Na te obtožbe je zelo na dolgo skušal odgovoriti demokristjan Zanetti, ki je zagovarjal tezo, da levica ne razpolaga z zadostno številčno močjo, da bi sama vodila pokrajinsko upravo, ter poudaril še enkrat nasprotovanje svoje stranke zavezništvom s komunisti. Razpravo je zaključil socialist Volk, ki je obtožil KD, da se ne zna sprijazniti s porazom, ter je ugotovil, da tudi tristranska rešitev, ki jo KD predlaga na tržaški občini, nima zadostnega števila glasov.

Sledila je prva balotaža med desetimi kandidati, ki so na glasovanjih na ponedeljkovi seji pokrajinskega sveta prejeli največ glasov. Med njimi je bilo treba izbrati samo pet od šestih odbornikov, saj je bil v ponedeljek izvoljen republikanec Foscarini, ki je sicer že podal ostavko, ki pa še ni bila polnomočna, ker je svet ni odobril z vsemi formalnostmi, ki jih določa zakon.

Ker so demokristjani, misovci in indipendentist glasovali za «laične» kandidate, so bili poleg Volka, za katerega so seveda glasovali še socialisti in komunisti (ne pa misovci), izvoljeni še Brezigar (SSk), Devescovi (PSDI), Pampanin (PLI) in Carbone (PSI). Vsi štirje so se takoj odrekli izvolitvi, saj so že prej izjavili, da ne sprejemajo kandidature. Tako je sledila še druga balotaža za izbiro nadaljnjih štirih odbornikov, ki jih je bilo treba izbrati med petimi kandidati KPI. Tu so demokristjani poskusili še zadnji manever: v spremstvu misovcev in indipendentista so zapustili dvorano, tako da bi zmanjkalo legalno število in bi bila seja neveljavna (že prej so dvorano zapustili predstavniki PRI, PLI in PSDI). Ta manever pa so izvedli nespretno, saj so kar štirje demokristjani, med njimi bivši predsednik Zanetti, še bili v sejni dvorani, ko so bila že v teku glasovanja. Tako je — kot je ugotovil generalni tajnik pokrajine — bilo v trenutku balotaže prisotnih 17 svetovalcev (eden več od števila, ki ga določa zakon), čeprav je glasovnice oddalo le 13 svetovalcev, namreč predstavniki PSI in SSk. Slednji je oddal belo glasovnico, z 12 glasovi pa so bili izvoljeni za odbornike še komunisti Martone, Markovic, Panizon in Pessato.

Med hrupnimi protesti demokristjanov in fašistov je predsednik Ghersi ob 1.30 ponoči proglasil izvolitev novega odbora in napovedal, da bo nova seja pokrajinskega sveta v ponedeljek, ko bo treba vzeti formalno na znanje odstop Foscarinija ter izvoliti še zadnjega efektivnega odbornika in dva suplenta.

17. NOVINARSKI PLES

V KULTURNEM DOMU

se začne

danes ob 21.30

Sporočamo, da vabil ni več na razpolago in da brez vabila vstop v Kulturni dom ni mogoč.

Cenjene goste opozarjamo, da maskam, tudi če imajo vabilo, vstop ne bo dovoljen.

POMEMBNA RAZSODBA TRŽAŠKEGA SODIŠČA

Prebivalci «cone B» nimajo pravice do integracije pokojnine INPS

V utemeljitvi sodniki ugotavljajo, da so prebivalci «cone B» tuji državljani in da zanje veljajo ista določila kot za ostale tuje državljane, ki prejemajo pokojnino INPS

Tržaško sodišče je včeraj izreklo pomembno razsodbo v zvezi s sporom, ki je nastal zaradi integracije pokojnin osebam, ki živijo v bivši coni B Svobodnega tržaškega ozemlja. Pred nekaj leti je namreč pokojninski zavod INPS prejel več prošenj za integracijo pokojnin INPS jugoslovanskim državljanom, ki živijo v «coni B» in ki so že prejemali nizko pokojnino za službena leta opravljena v Italiji in v kateri so delodajalci izplačali prispevke zavodu INPS. Ker so te pokojnine v večini primerov nizke, kajti nanašajo se na sorazmeroma zelo kratka obdobja, so upravičenci zaprosili INPS za integracijo in pred časom je tržaški pretor razsodil, da imajo upokojenci pravico do integracije.

Proti tej razsodbi je pokojninski zavod vložil priziv in sodni zbor, ki mu je predsedoval dr. Serbo, je razsodil, da osebe, ki *živijo izven italijanskega ozemlja in v tem konkretnem primeru v «coni B»* in ki prejemajo od zakona INPS pokojnino, ki je nižja od 79.650 lir, nimajo pravice do integracije, če prejemajo še drugo pokojnino, ki skupno s prejšnjo doseže ali preseže omenjeno vsoto, pa čeprav jim to pokojnino izplačuje jugoslovanska ustanova.

Sedaj je treba še ugotoviti, če imajo pravico do integracije upokojenci, katerih seštevek italijanske in jugoslovanske pokojnine ne doseže minimalne vsote 79.650 lir, kajti včerajšnja razsodba se ni nanašala na tak primer.

Ta razsodba je pomembna ne le pravno, ampak vsebuje tudi globlji politični pomen. Pokojninski zavod INPS je namreč v vseh teh letih dejansko ločil upokojence, ki so stalno naseljeni v tujini, v dve skupini: v tiste, ki živijo v «coni B» in v ostale, ter priznaval prvim večje pravice kot ostalim. To stališče, ki ga je zagovarjal tudi tržaški pretor, je tehnično pomenilo parifikacijo upokojencev cone B z italijanskimi upokojenci, politično pa je potrjevalo iredentistična stališča o «italijanstvu» cone B. Včerajšnja razsodba pa točno določa, da so prebivalci «cone B» enaki vsem ostalim tujim državljanom, kar je povsem v skladu s črko in duhom osimskega sporazuma, ki določa dokončno mejo med Italijo in Jugoslavijo.

PUSTNI ODBOR vabi na

PUSTOVANJE V BOLJUNCU

Ples bo v dvorani gledališča France Prešeren

SPORED:

danes od 21. do 4. ure PLES z ansamblom **POMLAD**
jutri od 15. do 18. ure **OTROŠKO RAJANJE**
ter od 20. do 1. ure ples z ansamblom **SUPERGROUP**
v ponedeljek od 20. do 24. ure igra **VAŠKA GODBA NA PIHALA**
v torek od 21. do 4. ure ples z ansamblom **SUPERGROUP**

DOBRO ZALOŽEN BIFE — Vabljeni

Gledališča

VERDI

Danes sta na sporedu dve ponovitvi baleta «Onjegin», po glasbi Petra I. Čajkovskega in Puškinovi pesnitvi. Prva bo ob 15.30 (red S), druga ob 21. (red F). Balet sta oblikovala Kurt Heinz Stolze in koreograf John Cranko. Balet bodo izvedli plesalci ansambla Opernega gledališča iz Münchna. Umetniški vodja skupine je Dieter Gackstetter, orkester gledališča Verdi bo dirigiral Alexander Brezina.

Pri gledališki blagajni bodo danes dopoldan na razpolago vstopnice za še prosta mesta.

AVDITORIJ

Od četrtka dalje bo na sporedu recital Raffaelle De Vita «Il riso bianco dello scemo» s podnaslovom «Caffè concerto 1887-1919». De Vito bo s kitaro spremljal Gancarlo Mellaro. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti. Veljavni so tudi odrezki za Avditorij.

SPD TABOR
MLADINSKI ODSEK SMO

prireja jutri, 20., in v torek, 22. t.m., v Prosvetnem domu na Opčinah

PLES

s ploščami.

Nastopa ansambel Nemo Nemini.
Začetek ob 20. uri.

Razna obvestila

Seznam openskih gostiln, ki v predpustnem tednu nudijo pristne domače jedi: jutri gostilna Mirela (ex Kette) deluje osmica na Brdini.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 19. februarja
MIRO

Sonce vzide ob 7.01 in zatone ob 17.37. — Dolžina dneva 10.38. — Luna vzide ob 7.18 in zatone ob 19.22.

Jutri, NEDELJA, 20. februarja
LEON

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 10,1 stopinje, najnižja 5,7, ob 19. uri 9,1 stopinje, zračni pritisk 1020,8 mb narašča, brezvetrje, nebo pooblačeno, vlaga 76-odstotna, morje mirno, temperatura morja 9 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. in 18. februarja 1977 se je v Trstu rodilo 14 otrok, umrlo pa je 25 oseb.

UMRLI SO: 80-letni Giovanni Pegan, 3 dni star Matteo Morigi, 70-letna Jolanda Monti por. Biekar, 80-letna Lea Gianni vd. Morelli, 76-letna Emilia Borrini vd. Biagini, 57-letni Edmondo Sicuro, 76-letna Antonia Petrich vd. Reganzin, 53-letni Ottavio Filputti, 71-letni Giuseppe Kuhn, 67-letni Giuseppe Rondi, 83-letna Katerina Kovačič vd. Kovačič, 87-letna Antonia Petretich vd. Chmet, 73-letna Lina Rosanz vd. Calvi, 87-letna Paola Horak vd. Kandias, 32-letni Donato Cramaro, 7-letni Massimo Cociani, 66-letni Luigi Coglievina, 85-letna Emilia Mazzalors vd. Ciacchi, 76-letni Vittorio Sferza, 45-letni Giovanni Petrina, 84-letna Anna Hosek vd. Gembrini, 55-letna Maria Momich por. Gagliardi, 78-letni Eugenio Schillani, 74-letna Rosa Jerman vd. Resman, 78-letni Dublò Lamberti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Ul. Commerciale 26, Trg XXV. Aprila 6.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-448

TEČAJI VALUT V MILANU
DNE 18. 2. 1977

Ameriški dolar:	debeli	883,50
	drobni	845.—
Funt šterling		1503.—
Švicarski frank		350,25
Francoski frank		176,60
Belgijski frank		23,90
Nemška marka		367,75
Avstrijski šiling		51,90
Kanadski dolar		845.—
Holandski florint		351,50
Danska krona		146.—
Švedska krona		205.—
Norveška krona		164.—
Drahma:	debeli	21.—
	drobni	21.—
Dinar:	debeli	43,50
	drobni	43,50

MENJALNICA
vseh tujih valut

Kino

La Cappella Underground 19.00—21.00 «Un'orchidea rosso sangue». Charlotte Rampling in Simone Signoret. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Ariston 16.30 «La rivincita». Liv Ullman in Peter Fink. Barvni film.
Mignon 15.30 «La scarpetta e la rosa». Barvni film.
Nazionale 15.30 «Dersu Uzzala». Barvni film.
Grattacielo 16.00 «La presidentessa». Režiral L. Salce. Mariangela Melato in Johnny Dorelli. Barvni film.
Fenice 16.00 «Suspiria». Stefania Casini, Jessica Harper. Barvni film. D. Argenta. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Excelsior 16.00 «Chissà se lo farà ancora». Catherine Denevue, Anouk Aimèe in Charles Denner. Barvni film.
Eden 16.30 «Emanuelle l'antivergine». Sylvia Kristel. Prepovedan mladini pod 18. letom. Barvni film.
Ritz 15.30 «Cassandra crossing». Sophia Loren, Ava Gardner, Ingrid Thulin, Burt Lancaster. Barvni film.
Aurora 16.00 «La lunga notte di Entebbe». Helmut Berger, Kirk Douglas, Burt Lancaster. Barvni film.
Capitol 15.30 «Il corsaro nero». Kabir Bedi in Carole Andrè. Barvni film.
Cristallo 15.30 «Gli ultimi fuochi». Robert De Niro. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Moderno 16.00 «Il signor Robinson». Paolo Villaggio in Zeudi Araya. Barvni film.
Filodrammatico 15.15 «Bocca di velluto». Cristina Lindberg. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Ideale 16.00 «Bello come un angelo». Lando Buzzanca. Barvni film.
Impero 16.00 «La poliziotta fa carriera». Edvige Fenech. Prepovedan mladini pod 14. letom. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.00 «Il presagio». Gregory Peck in Lee Remick. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Radio 16.00 «Amici miei». Ugo Tognazzi, Ettore Moschin.
Astra 16.30 «Safari express». Giuliano Gemma in Ursula Andress.
Abbazia «005 matti da Hong Kong con furore». Les Charlots.

ZDRUŽENJE STARŠEV

priredi danes, 19. t.m., ob 15. uri

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

v prostorih PD Barkovlje.

Danes ob 19.30

bo v Slovenskem kulturnem klubu v Ul. Donizetti

PUSTNI PLES Z DRUŽABNOSTJO

Vabljeni vsi člani in prijatelji!

Prosvetno društvo «SLAVKO ŠKAMPERLE»

Športno združenje «BOR»

Sv. Ivan — Trst

vabita

mlade maske in pustne šeme na

OTROŠKI PUSTNI RAJ

v dvorano «Prvi maj»

v torek, 22. februarja, od 16. do 20. ure.

SPD IGO GRUDEN

priredi na pustni torek ob 21. uri

TRADICIONALNI PUSTNI PLES

Igral bo priznani ansambel POMLAD

Vabila pri Stanku Devetaku v Brivnici.

Izleti

SPDT prireja v ponedeljek, 21. t.m., v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9, tradicionalni **PUSTNI PONEDELJEK** s pričetkom ob 20.30. Na sporedu je bogata tombola, plesi v maskah ter zabava z glasbo. Vabljeni so vsi, mlajši in starejši, plesalci in neplalanci.

SPDT prireja jutri, 20. t.m., avtobusni izlet na Slavnik. Zbirališče je na glavni avtobusni postaji ob 7.45. Odhod z avtobusom za Reko do Markovščine. Povratek v Kozino v večernih urah.

Prispevki

Ob 32. obletnici smrti Danila Progarca daruje sestra Jolanda Grabnja 5000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Dorčeta Terčona darujejo družine Pertot, Kosmina, Ščuka, Zidomeni, Caharija, Carli, Rolič in Tamše 15.000 lir za nabrežinski cerkveni pevski zbor, 25.000 lir za pevski zbor Fantje izpod Grmade in 40.000 lir za devinsko-nabrežinsko sekcijo Slovenske skupnosti.

Mali oglasi

NA KRASU najamem hišico ali kmečko poslopje z enoletnim predujmom. Tudi kupim. Tel. 755926.

MAREMANSKI BELI PES, ime Dem, se je izgubil v nabrežinskem okraju. Nagrada. Telefonirati: 212603.

ŽE PETI ROP V TRŽAŠKI BANKI

Drzen rop v Tržaški hranilnici na Trgu Perugino Roparji zbežali z avtom direktorja podružnice

Štirje oboroženi mladeniči so izpraznili blagajno, v kateri je bilo nad 30 milijonov lir
Preiskovalci so mnenja, da gre za Sardince, ki že nekaj let živijo v našem mestu

Zopet rop v tržaški banki. Včeraj so si roparji izbrali za cilj podružnico štev. 16 Tržaške hranilnice na Trgu Perugino, iz katere so nemoteno odnesli več kot 30 milijonov lir.

Vse se je pripetilo izredno bliskovito, saj je «akcija» trajala le kaki dve ali največ tri minute. Začela se je ob 10.25, ko je na Trgu Perugino nadvse živahno, saj se prav takrat gospodinje odpravljajo na nakupe k branjevkam na trgu. V banko so vstopili trije mladeniči, stari kakih 25 let, vsi nizke postave: 165 - 170 cm. Vstopili so navidezno mirno, kot običajni klienti, nenadoma pa so iz žepov potegnili samokrese in jih naperili na štiri uslužbence in na štiri kliente, ki so bili tedaj v banki. «Ne premikajte se, sicer bomo vse pobili!» je zakričal eden od roparjev, ki so medtem že zasedli «strateška mesta» v podružnici. Prvi, ki se je zakrinkal z nogavico, se je napotil k blagajni, ki je bila odprta, in jo začel prazniti. Drugi, ki si je zakrival obraz z ovratnikom plašča, je stal sredi podružnice in nadzoroval uslužbence, tretji, z brado (morda ponarejeno), pa je preskočil pult in se postavil za vrata, očitno v pričakovanju, da posreduje, če bi medtem kdo vstopil v banko.

Vse se je, kot že rečeno, odvijalo bliskovito. Prvi ropar je izpraznil blagajno, v kateri je bilo, kot že rečeno ,nad 30 milijonov lir (točne vsote še niso ugotovili) in prav tu se je začel najdrznejši del ropa. Ropar se je namreč približal direktorju podružnice, 41-letnemu Rodolfu Ederi s Scala Bonghi 62, in mu vzel iz žepa avtomobilske ključe. Nato so roparji odšli iz podružnice. Trije so peš prečkali trg, četrti, ki je že od začetka ropa čakal pred vrati, pa se je z avtomobilskimi ključi oddaljil v nasprotno smer. Zopet so se srečali na odseku Ul. Conti med Trgom Perugino in Drevoredom d'Annunzio. Četrti ropar je namreč medtem ukradel direktorjev avto, rumeno alfetto z evidenčno tablico TS 168376, s katero so roparji zbežali. Avto so našli kasneje v Drevoredu 20. septembra pred fotografskim laboratorijem Rice.

Pred podružnico Tržaške hranilnice se je po ropu zbrala množica radovednežev

Uslužbenci banke niso vedeli kaj dosti več povedati o roparjih. Kot kaže, gre za Sardince, ki pa že dalj časa živijo v Trstu: govorili so namreč z izrazitim sardinskim naglasom, a s prav tako izrazitim prizvokom tržaškega narečja. Precej nenavadna je tudi okoliščina v zvezi s tatvino alfette. Roparji so očitno poznali direktorja, vsaj na videz, kajti sicer bi ne mogli ukrepati s tako gotovostjo. Vprašanje pa je, s kolikšno zanesljivostjo so roparji lahko računali na direktorjev avto, ki je bil parkiran na parkirišču sredi trga in torej sorazmerno težko dostopen. Prav lahko bi se namreč zgodilo, da bi v tistem trenutku kak drugi avto zaprl dohod na parkirišče, ali da bi privozil mimo avtobus, kar bi roparje prikrajšalo za nekaj dragocenih sekund. Zato preiskovalci domnevajo, da je bil v bližini še peti ropar z drugim avtom ki je odpeljal pajdaše s plenom v nasprotno smer, medtem ko naj bi bila rumena alfetta le «limanice», ki naj bi zvabile preiskovalce na napačno sled.

Druga možnost je, da so roparji že prej ukradli avto, vendar bi si v tem primeru ne mogli smotrno razložiti tatvine ključev.

Policija je seveda takoj sprožila «načrt alfa», ki predvideva cestne bloke, nadzorstvo na železniški postaji, pregled vlakov in podobne ukrepe, vendar niso odkrili ničesar, kar bi jih lahko privedlo na sled roparjem.

ROPI V TRŽAŠKIH BANKAH

14. aprila 1976: Banca commerciale italiana v Ul. Caboto — 62 milijonov

20. septembra 1976: Tržaška hranilnica v Ul. Carducci 7 — 128 milijonov

13. decembra 1976: Credito Italiano na Trgu s. Giovanni — 125 milijonov

12. januarja 1977: Banca antoniana v Istrski ulici — 10 milijonov

PO IZVOLITVI LEVIČARSKEGA ODBORA NA POKRAJINI

Prvič pretrgan tridesetletni demokrščanski monopol oblasti

Nevarnost zaostrovanja odnosov med demokratičnimi silami - Polemičen komentar KD

Izvolitev novega levičarskega odbora na pokrajini je seveda predmet komentarjev in ocen v mestnih političnih krogih. Mimo zadovoljstva, ki ga kaže levica zaradi te pomembne zmage, ki je pretrgala tridesetletni demokrščanski monopol oblasti, vzbuja zaskrbljenost zaostritev odnosov, do katere je prišlo v zadnji fazi reševanja kriz v obeh tržaških krajevnih upravah. Nadaljevanje sedanjega stanja napetosti bi namreč močno otežkočilo koristno delovanje nove pokrajinske uprave zaradi njenega manjšinskega značaja.

Pri tem pa je treba poudariti, da se tudi na tržaški občini snuje manjšinski odbor, namreč, med KD, PSDI in PRI, ki bo prav tako moral računati na konstruktiven odnos z opozicijo, če bo hotel količkaj uspešno delovati. Skratka, zaostrovanje odnosov nikomur ne koristi, še najmanj pa koristi mestu samemu, katerega pereči problemi že predolgo čakajo na rešitev.

Željo po preprečevanju preostrih sporov je mogoče vsaj delno zaznati tudi v sicer ostrem tiskovnem poročilu, ki ga je objavilo pokrajinsko vodstvo KD po izvolitvi levičarskega odbora na pokrajini. Značilno pa je, da KD ne polemizira toliko z levičarskimi strankami, pač pa predvsem z liberalci in s Slovensko skupnostjo, katerim očita, da so omogočili izvolitev levičarskega odbora. Socialistom pa KD očita, da so bili od vsega začetka odločeni, da dajo prednost sodelovanju s komunisti.

V poročilu KD se tudi ugotavlja, da so se v različnih fazah izvolitve predsednika in odbornikov ustvarila kar tri različna zavezništva, in sicer KPI - PSI - PLI ob izvolitvi predsednika, KD - PSDI - PRI - SSk na prvih dveh glasovanjih za odbornike in končno KPI - PSI z nekaterimi vzdržanji na zaključnih glasovanjih. Gre za neupravičeno in politično hudo dvoumnost — meni pokrajinsko vodstvo KD — še posebno v tem delikatnem trenutku tržaškega življenja.

Pač pa se demokristjani branijo očitkov, da so se dejansko povezali z novofašisti, da bi preprečili izvolitev levičarskega odbora. Naša opozicija — pravijo v poročilu — bo demokratična in konstruktivna, v znamenju svobode in vrednot odpornštva in ustave. Končno pa tiskovno poročilo vsebuje zelo bežen in medel namig na «potrebo preverjanja regularnosti» zadnjega glasovanja, na katerem so bili izvoljeni komunistični odborniki.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

Jaz, Maks — Super Maks,
največji žvižgač na svetu
vabim staro in mlado
na

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

JUTRI, 20. T.M., OB 14.30 V KULTURNEM DOMU

Če kak bizgec topoglavi
se na pustni ples ne spravi
požvižgam se nanj
požvižgam se nanj
takole, glejte!!!

Program na odru se prične ob 15. uri.
Rezervacija miz od 10.30 do 12.30 pri blagajni Kulturnega doma (telefon 734-265).

LJUDSKI GLAS PO ROPU NA TRGU PERUGINO

OB ZID ALI NA VEŠALA?

Minilo je komaj nekaj minut od ropa. Ljudje, v glavnem ženske, ki so nakupovale ob stojnicah in upokojenci, ki so se odpravili na jutranjo kavo, niso še opazili ničesar. Nenadoma presenečeni dvignejo glavo ob tuljenju siren policijskih avtomobilov, ki pridrvijo z veliko naglico pred banko na Trgu Perugino. Trije policijski avtomobili, nato še dve vozili karabinjerjev. Kaj se je pravzaprav zgodilo?

Vest se razširi bliskovito: rop. Rop? Da, prav rop. Iz ust do ust, novica v hipu obrede vso četrt in v kratkem na pločniku pred banko mrgoli radovednežev. V manjših ali večjih gručah, si izmenjujejo informacije, komentirajo. Marsikdo nevoščljivo pogleda časnikarje in fotografe, edine, ki smejo v banko. Nekdo pritiska obraz k steklenim vratom, veliko ljudi pa obstopi branjevke, da bi iz njih iztisnili kar največ podrobnosti. A siliti v ženske, ki ob največji poletni pripeki, v jesenski moči in v zimskem mrazu dan za dnem prodajajo zelenjavo, ob že tradicionalnem klicu: «Roba bela, signore, roba bela», je danes zaman. Rop ni predmet njihovega običajnega klepeta, rekel bi skoraj, da so bile «oropane» za glavni predmet pogovora. Zaradi «čakol» sploh niso opazile, kaj se je zgodilo, dokler ni prihrumela na trg policija.

Edina, ki je baje nekaj videla in ki nekam ponosno «servira» zbrane informacije, je priletna ženica, ki prodaja cvetje in ki je s svojim vozičkom v «prvi vrsti» tik ob pločniku. «Antonia, Antonia — pride šepajoč do branjevke — veš, da so pobrali denar od Pine. Malo prej ga je nesla v banko. 80 milijonov so odnesli.» In se nekam škodoželjno nasmehne, preden znova odšepa pred vrata banke.

«Jaz bi že znala narediti red,» se s priletno sobesednico ponaša sivolasa ženica, ki se zmrdnje nad današnjo mladino. «Nekaj bi jih postavili ob zid in pika. Danes je vse ena sama lumparija. Pravijo, da ni dela. Kaj ni, kaj ga ni. Delati nočejo. Rojijo jim po glavi samo avtomobili, ženske, kino, ples. Zato ropajo, da pridejo najlaže do denarja. Ob zid z njimi.» Sobesednica ji resno prikimava in od časa do časa zajezi hudournik besed, da tudi sama da duška svojemu neprikritemu srdu: «Na vešala.»

Gruča mladih stoji sredi ceste, srečna da lahko postopa kar sredi ulice, ne da bi se zmenila za nevarnost drvečih avtomobilov. Mestna redarja sta namreč prekinila promet na tem odseku Ul. Settefontane. Pozna se, da že nekoliko vedo, kako se roparjem streže. «Če sedaj greš v Miramarski drevored — ponosno pravi golobradec s plavim suknjičem — boš naletel na vrsto cestnih blokov. Ne bodo zlepa ušli iz mesta.»

Radovednost in radovedneži počasi splahnijo. Zaman silijo v policijo, zaman so z obrazi prilepljenimi ob stekla. Zvedeti ni mogoče ničesar. Ura kosila se bliža in gospodinje morajo domov, sicer bo mož hud: «Bo že treba počakati „Gazzettino", da bomo zvedeli kaj več.» (vt)

Urnik trgovin za pust

Ponedeljek, 21. februarja: vse trgovine bodo odprte tako dopoldne kot popoldne.

Torek, 22. februarja: trgovine bodo ves dan odprte.

Sreda, 23. februarja (pepelnica): trgovine z raznim blagom bodo ves dan zaprte.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba za zavarovance INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

Dne 17. februarja je mirno preminila naša draga

EMILIJA MAZZAROLS vd. CIACCHI

bivša lastnica gostilne «Alla sorda»

Pogreb bo danes, 19. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev v Škednju.

Žalostno vest sporočajo Pavla, Pino in Marija ter vsi drugi sorodniki.

Trst, 19. februarja 1977

Občinsko pogrebno podjetje, Ul. Zonta 7/C

IVAN OBAD

je zapustil v veliki žalosti starše, sestre, svake, nečake in druge sorodnike.

Pogreb bo danes, 19. t.m., ob 12.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice naravnost v cerkev na Proseku.

Gabrovec, Trst, Port Elizabeth, 19. februarja 1977

Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

KARLA FURLANA

se iskreno zahvaljujemo darovalcem cvetja, vsem, ki so z nami sočustvovali in tistim, ki so ga spremili na zadnji poti

Žena in svojci

Gabrovec, 19. februarja 1977

PUSTNE PRIREDITVE PRIHAJAJO V OSREDNJO FAZO

«Kraški pust» na Općinah danes v središču pozornosti

Tudi v Miljah je vse pripravljeno na jutrišnji pustni sprevod - Obnavljanje starih navad tudi v drugih krajih

Pustno praznovanje prehaja v svojo vročo fazo. V mestu in predmestjih, na Krasu in v Bregu, vsepovsod je v vrenju. Največje pričakovanje vlada med našim ljudstvom za Kraški pust na Općinah, kjer se bo kot običajno gnetla množica iz vseh krajev pokrajine ter se od srca nasmejala pustni paradi. Na Općinah je že vse pripravljeno za pustni sprevod in svečano kronanje kralja Pusta XI. in njegove milostljive soproge. Sprevod alegoričnih vozov, godb na pihala in raznovrstnih mask bo krenil ob 14. uri s Pikelca, kasneje pa bo, kot se za takšne ceremonije spodobi, kronanje v starinskem predelu kraške pustne metropole, to je na Brdini. Po kraških vaseh, ki bodo množično zastopane na tej zabavni prireditvi, so včeraj izvedli še zadnje tehnične preglede, če je z vozovi vse v redu. Skratka, obeta se nam prijeten užitek — na Općinah bomo danes videli in slišali marsikatero pikro, kritično in zabavno na račun problemov, ki kraševce najbolj žulijo. Seveda pa moramo ob vsem tem izreči vse priznanje našim ljudem, ki s tolikšnim trudom ohranjajo in poživljajo nekdanje navade.

Na letošnjem kraškem pustu sodelujejo vasi: Šempolaj z vozom, ki ima naslov «Pomislite sami», Prapirot (Italijanska kriza), vasi izpod Grmade (Pomoč potresencem), Križ (Kraški derbi), Općina A (Trst, dežela pravljic), Općine B (Mi molo ma no parlo), Općine C (Naftna kriza), Konkonel (Kakšne nam jih kuhajo), Piščanci (Naša stiska), Kolonja (Problem splava) in Prosek - Kontovel (Avtobus 26).

Veliko pričakovanje vlada tudi za jutrišnji «Miljski pust», ki ga miljska občinska uprava ter avtonomna turistična in letoviščarska ustanova letos prirejata že štirinajvajsetič in ki vselej privabi ogromno radovednežev in pustnih šem.

Tradicionalnega sprevoda po miljskih ulicah, ki se bo pričel ob 14. uri v Ul. D'Annunzio in ki se bo nadaljeval po Ul. Roma, Ul. Mazzini ter Drevoredu XXV. aprila, se bo letos udeležilo devet skupin: «Brivido», «Bellezze naturali», «Bulli e pupe», «Lampo», «Ongia», «Spasimo», «Trottola», «Bartuele», in «Più che cisti». Najbolj sta znani skupini «Brivido» in «Ongia», katerima je doslej žirija že trinajstkrat podelila najvišje priznanje. Dragulji «Miljskega pusta» so prav gotovo alegorični vozovi, ki so sad večmesečnega dela in truda in ki pogosto dosežejo zavidljivo raven. Nagrajevanje najboljše skupine bo ob 17. uri na Marconijevem trgu.

Miljska prireditev se bo nadaljevala v torek ob 10. uri, oziroma ob 14.30, ko bodo nastopile tudi godbe. Vseskozi bodo delovali z vinom in izbrano hrano dobro založeni gastronomski kioski. Ker organizatorji predvidevajo, da bo veliko obiskovalcev (lani jih je bilo okrog 50 tisoč), priporočajo vsem, naj se raje poslužijo avtobusov kot pa osebnih vozil.

S pustovanjem so v Škednju začeli že v četrtek. V kioskih so zadišale klobase, možje so se oblekli v ženske, godba je udarila vesele viže. Obiskovalcev sicer ni bilo največ, veselje ni bilo preveč noro, je pa še nekaj dni časa, da se ljudje razpištolijo. Škedenjski pust je tradicionalen, veselih navad pa ne smemo zaliti s kislim vinom: veliko ljudi, ki poje na ulicah in ki se veseli, pomeni, da svet še ni solzna mlaka.

Tudi v Škednju predvidevajo jutri pustni sprevod z domačo godbo «Refolo». Zato bo avtomobilski promet prepovedan od 14. do 24. ure. Podobna prepoved bo veljala tudi v torek in v sredo.

Na koncu naj omenimo tudi druge kraje v naši okolici, kjer ne bo sicer večjih prireditev, kjer pa bodo mlajši in starejši po nekdanji navadi z godbo na čelu odšli vas ter nabirali po hišah vino, klobase, sladkarije in drugo.

S PODPISOM NOVE DELOVNE POGODBE

Povratek na redno poslovanje v okviru plinskega omrežja ACEGAT

Delavci bodo prejemali po 18.000 lir na mesec več kakor po stari pogodbi - Prepoved novih namestitev bi močno prizadela potrošnike

Na sedežu sindikalne organizacije CCdL - UIL je bil v četrtek dopoldne množičen sestanek delavcev občinskega podjetja ACEGAT, ki so zaposleni v službah, vezanih z razpečevanjem plina. Razpravljali so o predlogu za obnovitev ustrezne delovne pogodbe, saj je stara pogodba zapadla 1. avgusta lani. Uvodni govor je imel vsedržavni tajnik FULG Bettocchi, ki je prisotnim obrazložil politični pomen sporazuma, ki je bil dosežen na vsedržavni ravni. Sporazum je v bistvu pozitiven, je dejal Bettocchi, in sicer kljub temu, da bodo prizadeti delavci pri podjetjih, kakršno je podjetje ACEGAT, po novem prejeli le po 18.000 lir na mesec več kakor po stari pogodbi. Dosežek niti ni tako majhen, če upoštevamo finančno krizo, ki pretresa državo, je zaključil Bettocchi.

Njegovim izvajanjem je sledila živahna razprava, v kateri so prisotni obravnavali več vprašanj, in sicer predvsem vprašanje odpravnin ob zaključku delovne dobe, preosnovo starostnih doklad in druge probleme, s katerimi se pravkar ukvarjajo sindikalne organizacije, politične stranke in vlada.

Na koncu so delavci sprejeli resolucijo, v kateri izražajo svoje soglasje z doseženim sporazumom. Resolucija se nadalje zavzema za to, da bi pristojni organi spremenili zakonski odlok o zamrznjenju dolgov, nastalih pri občinskih in pokrajinskih upravah, zlasti kar zadeva določbe člena 9, ki prepovedujejo nova nameščanja v okviru mestnih podjetij. V primeru Acegata bi to povzročilo vrsto težav, saj se je njegovo osebje zredčilo zaradi izvajanja znanega zakona štev. 336 o predčasni upokojitvi bivših borcev in beguncev. Tako na primer bi Acegat s sedaj razpoložljivim osebjem ne mogel preiti, kakor je svoj čas že najavil, s šestmesečnega na trimesečno ugotavljanje dejanske porabe plina, vode in električne energije pri posameznih potrošnikih. Če upoštevamo stalno naraščanje tarif za dobavo plina in električne energije, bi odložitev omenjene izboljšave lahko občutno obremenila potrošnike.

S. G.

S SEJE DOLINSKEGA OBČINSKEGA SVETA

RAZPRAVA O PRIPOMBAH IN PREDLOGIH K VARIANTI REGULACIJSKEGA NAČRTA

Občinski svet v Dolini je na torkovi seji razpravljal o pripombah in ugotovitvah glede prve variante splošnega občinskega regulacijskega načrta.

Načelnik tehničnega urada je podal tehnično oceno raznih skupnih ali posameznih pripomb, nakar so po diskusiji glasovali. Najprej so glasovali o prošnji družbe SIOT, da se ne omejijo njene infrastrukture, da se zmanjšajo varnostni pasovi industrijskih področij in da se iz teh varnostnih pasov izključijo parcele, ki so last družbe. Vse tri prošnje so bile soglasno odvržene, edino pri drugi zahtevi se je KD vzdržala. Opombo Tržaške ustanove za industrijsko cono (EZIT), da se izločijo njene parcele na Krmenki iz varnostne cone za ceste, so soglasno sprejeli; so pa odvrgli predlog, da se dovoli izgraditev neke industrije v varnostnem pasu in da se spremeni parcela v varnostnem pasu v zazidljivo. Več prebivalcev Pulja, Domja in Lakošč je zaprosilo, da se naselja izločijo iz cone za malo industrijo in obrtništvo. Načelnik svetovalske skupine SSk dr. Tul je zagovarjal stališče, da se celo področje izključi iz te obrtniško - industrijske cone in se nameni za razvojne potrebe tamkajšnjega prebivalstva. Župan Švab je odgovoril, da se načelno strinja, da se odpravi ta cona, problem pa je treba podrobno obravnavati, zato je pripombo dr. Tula vzel kot priporočilo. V razpravo je posegel tudi Gombač (SSk), ki je priporočal, da se reši problem fare iz Ricmanj, ki bi želela sezidati cerkev pri Domju, ni pa tam potrebnega zazidalnega zemljišča. Za izločitev naselij iz te obrtniško - industriiske cone so glasovali svetovalci: KPI, PSI in SSk, KD pa se je vzdržala. Naslednji opoziciji sta zadevali isto cono, lastniki pa so prosili za spremembo v zazidljivo, oziroma kmetijsko cono. Soglasno je bila sprejeta sprememba v zazidalno, odvržena pa sprememba v cono za kmetijstvo z glasovi KPI, PSI in KD. Soglasno so sprejeli prošnjo, da se neka parcela na zeleni coni ob meji s cono za kmetijstvo spremeni v slednjo, in prošnjo nekaterih zasebnikov, da se parcele z obstoječo hišo spremenijo v zazidljive. Pri odobritvi opazke, da se ustanovi pri Domju cona za potrebe skupnosti, so glasovali KPI, PSI in SSk, vzdržala pa se je KD. Obravnavali so tudi številne prošnje, da se spremenijo v zazidljive cone področja, na katerih tudi pred varianto ni bilo mogoče zidati. Vse so bile soglasno odvržene. Ob zaključku so sprejeli opombo, da se kamnolomi podvržejo točnemu pravilniku.

V. L.

Odbor za nadzorstvo nad alkoholizmom in narkomanijo

Komisija za higieno in zdravstvo, ki deluje v okviru deželne skupščine, je na zadnji seji obravnavala dva zakonska osnutka za pravilen pristop k problematiki, ki jo v sodobni družbi predstavljajo deželani, ki se vdajajo pijači in mamilom. Z zakonom o mamilih, ki je bil sprejet leta 1975 na vsedržavni ravni, je bilo namreč med drugim določeno, naj posamezne dežele poskrbijo za ustanovitev posebnih odborov za nadzorovanje narkomanije.

V naši deželi sta pripravila ustrezna zakonska osnutka deželni odbor in skupina svetovalcev KPI. Komisija za higieno in zdravstvo je po daljši razpravi in z večino glasov sprejela zakonski osnutek, ki ga je izdelal deželni odbor. Pri ustreznem glasovanju so predstavniki PSI in KPI glasovali proti, predstavnik Slovenske skupnosti pa se je vzdržal. Komunisti in socialisti so izrazili vrsto kritik na račun odborovega osnutka, ki predvideva le ustanovitev posebnega telesa za nadzorovanje narkomanije in alkoholizma, medtem ko bi bilo treba istočasno poskrbeti tudi za primerne zdravstvene strukture. Svetovalec Štoka za Slovensko skupnost pa je bil mnenja, da ni mogoče postavljati alkoholikov in narkomanov na isto raven.

Učenci iz Mačkolj obiskali županstvo

Učenci osnovne šole iz Mačkolj so včeraj v spremstvu svojih učiteljic obiskali županstvo v Dolini. V sejni dvorani jih je sprejel župan Edvin Švab in jim na kratko obrazložil delovanje dolinske uprave in posameznih uradov.

To je že četrta šola iz dolinske občine, ki si je ogledala županstvo. Podobni obiski so za otroke koristni in poučni, da že mladi spoznajo vsaj v glavnih obrisih delovanje javnih uprav. Zato bi bilo prav, da bi pripeljali svoje učence tudi učitelji šol, ki niso še obiskale županstva.

V. L.

Na Montebelu od 3. do 7. marca

Specializirana razstava z naslovom «Nauticamp 77»

Komaj so se zaprla vrata specializirane razstave z naslovom «Trieste Motorshow 77», so na tržaškem sejmišču začeli s pripravami za nov specializiran prikaz, in sicer razstavo navtike, šotorenja in karavaninga, ki bo v istih paviljonih v času od 3. do 7. marca.

Na razstavi, za katero so izbrali naslov «Nauticamp 77» in ki bo zavzela površino 4000 kv. metrov, bodo razstavljeni čolni in druga plovila vseh vrst in razsežnosti, z motorjem in na jadra, razne pritikline, pribor za navaden in podvodni ribolov, potapljaška oblačila, podvodne snemalne kamere, šotori in drugi artikli za šotorišča ter prikolice (rulotke). Razstavljen bo tudi izbor knjig in publikacij z ustrezno tematiko. Že doslej se je prijavilo večje število razstavljavcev iz vse Italije, nove prijave pa še vedno prihajajo. Kaže, da bo «Nauticamp 77» doživela dober uspeh.

NA PONEDELJKOVI SEJI PREDSTAVNIKOV VAŠKIH DRUŠTEV

Obnovljena pobuda za postavitev partizanskega spomenika v Štandrežu

Prvi odbor ustanovljen že leta 1971 - Čudno zavlačevanje goriške občinske uprave - Gre za izsiljevanje?

V Štandrežu so te dni, zdaj ko so prišli do lepega kulturnega doma, sklenili uresničiti tudi načrt za postavitev partizanskega spomenika. Pobuda je sicer stara že nekaj let, saj je bil že leta 1971 ustanovljen odbor, ki si je zadal plemenito nalogo postaviti trajno spominsko obeležje vsem tistim, ki so med narodnoosvobodilnim bojem darovali svoje življenje. V ponedeljek so se v domu Andrej Budal zbrali predstavniki domačih prosvetnih in športnih društev, kmečkega društva, krajevne skupščine, mladinskega odseka ter seveda sekcije VZPI - ANPI, da bi se ponovno pomenili o zadevi ter obnovili odbor, ki je bil sestavljen pred šestimi leti.

V glavnem so potrdili zaupanje starim članom, imenovali pa so tudi nekatere nove. Predsednik odbora je Danilo Nanut, tajniške posle opravlja Milan Pelicon, blagajniške pa Danilo Marušič.

Sestali se bodo že v prihodnjih dneh in razpravljali o nekaterih, v tem trenutku najbolj nujnih vprašanjih, med drugim tudi o čudnem zadržanju goriške občine, ki že nekaj let odlaša z odkupom zemljišča, kjer naj bi stal spomenik. V tej zvezi so se med vaščani pojavile najrazličnejše govorice, češ da občina nalašč zavlačuje, da bi imela tako možnost pritiskati na slovensko vaško skupnost, ki se upravičeno bori za ohranitev še tistih kmetijskih površin, ki so ostale po nasilni urbanizaciji in drugih «nujnih» posegih za «infrastrukture».

Za postavitev spomenika sredi vasi, se je pred časom izrekla velika večina Štandrežcev, saj so za to zbrali nad 500 podpisov! Žal je vprašanje precej dolgo ostalo na mrtvi točki. Z ustanovitvijo in začetkom delovanja krajevne skupščine pa je prišlo spet v ospredje. Tako so o postavitvi spomenika razpravljali tudi na ponedeljkovi seji krajevne skupščine, ko je bil govor o proračunu. Zanimiva je ugotovitev, da so mnenja občinskih upraviteljev o tem vprašanju precej deljena. Ponedeljkove seje krajevne skupščine sta se udeležila tudi goriški župan De Simone in občinski odbornik za finance, ki sta na vprašanje, zakaj niso v proračunu vključena tudi sredstva za postavitev spomenika, opravičevala to s finančnimi težavami, s katerimi se spopada občinska uprava. Torkove seje pa se je udeležil občinski odbornik za javna dela, ki je na isto vprašanje odgovoril, da bodo denarna sredstva vključili v proračun. Komu naj verjamemo? Novi odbor bo že v prihodnjem tednu začel vrsto posvetov. Tako se bo sestal najprej s konzulto za vprašanja slovenske manjšine, takoj nato pa tudi z goriškim občinskim odborom.

PROSVETNO DRUŠTVO «SOVODNJE»

priredi drevi ob 20.30 v KULTURNEM DOMU

PREŠERNOVO PROSLAVO

Spored:
— Priložnostni govor;
— Komorni godalni ansambel Glasbene matice - Gorica;
— Recitacije sovodenjskih srednješolcev;
— Moški zbor «Jezero» iz Doberdoba.

Vabljeni!

V Štandrežu začetek tečaja kotalkanja

Na plošči v Domu Andreja Budala v Štandrežu se danes popoldne ob 15. uri prične tečaj v kotalkanju. Vsi, ki so se prijavili naj še ob omenjenem času zberejo v domu.

PRIREJATA GA REVIJA TV 15 IN AGENCIJA INEX IZ LJUBLJANE

Spominsko potovanje tankistov prekomorcev na nekdanja bojišča v severni Afriki

Ogledali si bodo prizorišča velikih bitk v Egiptu med drugo svetovno vojno in kraje, kjer so se tankisti-prekomorci usposabljali za sodelovanje pri osvobajanju Jugoslavije

Tisoči Primorcev, ki so bili prisilno mobilizirani v italijansko vojsko ter so se po kapitulaciji Italije 8. septembra 1943 pridružili narodnoosvobodilni vojski Jugoslavije — ta je imela svoje baze v Bariju in drugod v zaledju tedanje fronte — sedaj obiskujejo kraje, kjer so preživeli razne dogodke in važna obdobja. Nekdanji letalci - prekomorci so bili lani v Alžiriji, prekomorci tankisti pa se sedaj pripravljajo na spominsko potovanje v Egipt. Obiskali bodo Kairo, ogledali si bodo zanimivosti tega mesta ob Nilu, zatem območje nekdanje Palestine ter se zlasti pomudili na področju Catadbe pri Kairu. Gre za kraj v puščavi, oddaljen 45 km jugozahodno od Kaira, kjer so se leta 1944 usposabljali bodoči tankisti narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije. V tedanji Palestini in Egiptu pa so se mudili v letih od 1941 do 1944 tudi številni drugi Primorci, oziroma poznejši partizanski borci in tudi njim je namenjeno spominsko potovanje z letalom.

Tankisti so sestavljali jedro bodoče I. tankovske brigade Jugoslavije. Ustanovljena je bila 16. julija leta 1944, formirali pa so jo v partizanskem taborišču v Gravini v Italiji ter jo potem z ladjami prepeljali na otok Vis v Dalmaciji. Brigada se je takoj vključila v boj za osvoboditev Dalmacije in je sodelovala v številnih bojih. Velikega pomena pa je bila tudi vloga brigade v bojih za osvoboditev Trsta in Koroške.

Naj poudarimo, da je bilo med okoli 800 borci in oficirji skoraj 300 primorskih fantov. Med njimi so bili tudi bivši italijanski vojaki slovenske narodnosti iz Gorice in okolice, Števerjana, Sovodenj, pa s Krasa, iz Vipavske doline iz območja Tolminske. Tako je bil med najbolj hrabrimi tankisti Avgust Beguš, woma iz Stržišča pri Tolminu. Že ob šolanju v italijanski vojski se je izkazal kot izvrsten strelec. V bojih za Knin v Dalmaciji je zadel vsak cilj, ki si ga je določil. V bojih za mesto Touni je na primer uničil čelni tank nemške vojske, druge tanke pa prisilil k umiku, s čimer se je lahko vključila v boj partizanska pehota. V bojih za osvoboditev Trsta pa je iz oklopnega avtomobila uničil nemški tank, ki je bil na čelu okupatorjeve motorizirane kolone. Ta se je vnel, drugi tanki so se umaknili in pot v Trst je bila s smeri Bazovice odprta.

Gre skratka za pomembne dogodke in nepozabne vtise, ki jih bodo nekdanji tankisti in drugi borci prekomorci, ki so bili v Palestini in Egiptu, zdaj lahko neposredno obudili na kraju samem. Potovali bodo z letalom in se bodo v Egiptu mudili od 21. do 24. marca. Skupni stroški potovanja in drugih storitev znašajo 440.000 starih dinarjev. Prijave za to potovanje sprejema turistična organizacija «INEX» na Titovi cesti 25 v Ljubljani, kjer je mogoče dobiti tudi vse podrobnejše informacije. Poudarjamo, da bo stroške potovanja mogoče odplačati v treh obrokih. Letalo bo odletelo z letališča Brnik pri Ljubljani. Priporočamo, da se interesenti prijavijo čimprej, ker je za potovanje v Egipt, oziroma na ozemlje nekdanje Palestine veliko zanimanje.

Prosvetno društvo Oton Župančič v Štandrežu

priredi jutri, 20. t.m., ob 14 uri v Domu Andreja Budala

OTROŠKO PUSTNO RAJANJE

— zabavni film
— šaljive točke

Vabljeni otroci in starši!

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

in Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ priredita v torek, 22. februarja, ob 15.30 v Prosvetni dvorani v Gorici

OTROŠKO MAŠKARADO

Na sporedu so otroški film, zabavne točke, igre, nagrade, za prijetno vzdušje bo skrbel harmonikar, v bifeju bodo na razpolago tudi krofi.

ZAŽELENE PUSTNE MASKE

SPREVOD STAVKAJOČIH DELAVCEV

Uslužbenci podjetja Bagio zahtevajo višje plače

Tovarna zgrajena z javnim denarjem - 1,5 milijarde lir za 70 delovnih mest - Sindikalni boj traja že od novembra

Po sobotni protestni manifestaciji zasebnih avtoprevoznikov smo bili včeraj zjutraj v Gorici priča sindikalnemu shodu in povorki delavcev, ki so zaposleni v gradiščanskem podjetju Bagio.

Spor v tej tovarni za izdelovanje pomivalnih korit iz nerjavečega jekla, se je začel že lani v novembru, le nekaj mesecev po začetku obratovanja. Za kaj gre? To pojasnjujejo delavci in sindikat kovinarskih delavcev v posebnem letaku, ki so ga razdeljevali med včerajšnjo manifestacijo. V tovarni je trenutno zaposlenih okrog 70 delavcev, (čeprav je lastnik obljubljal, da jih bo zaposlil kar 400), ki dobivajo za svoje delo zelo majhne plače, najnižje možne na osnovi kolektivne delovne pogodbe. Pravzaprav je bil glavni vzrok, da so se uslužbenci odločili za sindikalni boj, trmasto vztrajanje lastnika tovarne po oseminpolurnem delavniku. Mimo kolektivne delovne pogodbe, ki določa, da imajo delavci pravico do polurnega plačanega oddiha.

Po drugi strani pa kaže, da je gospod Bagio gluh za pozive sindikalnih predstavnikov in tovarniškega sveta, saj noče ničesar slišati o pogajanjih. Torej ga delavci upravičeno označujejo za gospodarja starega kova, ki zahteva, da delavci samo delajo in proizvajajo, za čim večji profit.

Čeprav se uslužbenci zavedajo težavnega trenutnega stanja v državi, smatrajo, da je njihova zahteva po zvišanju plač upravičena in niso mogli zato več odlašati s stavko. Pri vsej zadevi pa gre tudi za opozorilo odgovornim predstavnikom oblasti o tem, kako se uporablja javni denar. Lastnik je zgradil tovarno z javnim denarjem (približno milijarda in pol lir) in pri pogovorih o lokaciji obljubljal družbenim predstavnikom iz Gradišča, da bo na razpolago 400 novih delovnih mest. Pri tem pa ne gre zanemariti niti dejstva, da je Bagio poleg tovarne v Gradišču že lastnik tudi nekaterih podjetij v Bassanu. Torej ni odveč pomislek o uporabi javnega denarja za industrijsko preosnovo!

Jutri v Sovodnjah otroška maškarada

V Kulturnem domu v Sovodnjah bo jutri, v nedeljo 20. februarja, ob 15. uri, otroška pustna maškarada, ki jo prireja domače prosvetno društvo. Na sporedu so igrice in veliko zabave. Vabljeni so vsi otroci, ki obiskujejo otroški vrtec in osnovno šolo.

Razstave

V umetnostni galeriji Jose v Čedadu bodo drevi, ob 18.30 odprli slikarsko razstavo del števerjanskega slikarja Vladimira Klanjščka in beneškega slikarja Hijacinta Jusse.

V gostišču Lanterna d'oro na goriškem gradu bo drevi ob 20. uri goriška slikarka Marija Grazia Peršolja odprla samostojno slikarsko razstavo. Slike bodo na ogled do 11. marca.

NOV UDAREC KRIMINALNI DEJAVNOSTI

V zaporu trije mladeniči ki so vlamljali v stanovanja

Gre za dva nepridiprava iz Neaplja in enega iz Bocna - Več milijonov lir plena

Trojica, ki je te dni vdrla v stanovanje 37-letne Clare Ziani v Gradišču, Ul. Garzonio 1, je sedaj za zapahi v goriškem zaporu. Takoj po tatvini so karabinjerji iz Gradišča izsledili lopove, 35-letnega Alfreda De Simoneja, 24-letnega Antonia De Luco, oba iz Neaplja, ter 24-letnega Edwarda Pedrottija iz Bocna, in jih priprli.

V stanovanje Clare Ziani so mladeniči vdrli, potem ko so se prepričali, da v hiši ni nikogar. Sostanovalci oropanke so namreč povedali, da je trojica trkala na vrata vseh stanovanj v Ul. Garonzio in ponujala moški jopič. Na podlagi tega trika so mladeniči izvedeli, da v Zianijevem stanovanju ni nikogar. Počakali so nekaj časa ter vdrli v stanovanje, kjer so vzeli nekaj denarja, ki ga je ženska imela v omari. Takoj, ko je ženska javila, da so jo «obiskali» tatovi, so karabinjerji iz Gradišča sprožili preiskavo, da bi trojici prišli na sled.

Nekaj časa potem je izvidnica karabinjerjev ustavila na Majnici avtomobil znamke simca z beneško registrsko tablico. V njej so bili mladeniči, ki so ustrezali opisu stanovalcev v Ul. Garonzio. Pri preiskavi so agenti našli več orodja za vlamljanje v stanovanja, 400.000 lir v gotovini ter nekaj drugih predmetov. Avtomobil, s katerim so se mladeniči pripeljali v Gorico, je le Luci posodil prijatelj iz Portogruara. Agenti so nadalje ugotovili, da De Luca ni imel vozniškega dovoljenja.

Takoj po aretaciji so karabinjerji zaprosili za sodelovanje agente iz Portogruara. Pri preiskavi sobe hotela, kjer so trije stanovali, so karabinjerji našli dragocene predmetet v vrednosti več milijonov, plen številnih vlomov v stanovanja.

Športno društvo JUVENTINA v Štandrežu

priredi danes, 19. t.m., ob 20.30 v prostorih Doma Andreja Budala

REDNI OBČNI ZBOR

VABLJENI!

POGOVOR Z ACETOM MERMOLJO

MLADINSKI POTENCIAL PREMALO IZKORIŠČEN

Mladinski krožek v Gorici nadaljuje večletno tradicijo mladinskega dela

Aceta Mermolje pravzaprav ni potrebno našim čitateljem podrobno predstaviti, saj je vsem nam dobro znana kulturna osebnost. Omenil bi le, da je Mermolja sedanji načelnik Komisije za mladino in šport pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi in da je bil v prejšnji mandatni dobi predsednik Mladinskega krožka v Gorici. Prav z vidika teh dveh funkcij na mladinskem področju sva se pogovorila o mladinski problematiki, posebno pa o delovanju, pomenu in vlogi, ki jo je zadobila v zadnjih časih mladina na Goriškem.

Najprej tvoje mnenje, Ace, o sedanji mladinski situaciji na Goriškem?

Mislim, da sta danes najvažnejši žarišči mladinskega dela mladinski Center v Gorici z vsemi organizacijami, ki so vanj vključene (Mladinski krožek, SZ Dom, Taborniki RMV in Domska skupnost) ter mladinski odsek PD «O. Župančič» in ŠD «Juventina» iz Štandreža.

Kaj pa ostala mladina?

Pri vsem tem vendar ne smemo pozabiti na vse tiste mlade, ki delujejo v raznih prosvetnih in športnih društvih in ki nimajo izrecno mladinskih odsekov kot so društvo Naš prapor iz Pevme, z Oslavja in iz Štmavra, kjer so nositelji dela v glavnem mladi.

Omenil sem le eno društvo, treba pa je dodati, da so na Goriškem še vasi, kjer je mladinski potencial še premalo izkoriščen.

Kako pa ocenjuješ vsebino dela mladih?

Delo mladih je na Goriškem zanimivo in večkrat tudi zelo kvalitetno. Treba je poudariti, da je mladina izpeljala vrsto pobud, ki so osvežile našo kulturno - prosvetno in zakaj ne tudi politično dejavnost. Problemi seveda so, mladi jih ne skrivamo, vendar so danes stvari toliko vpeljane, da lahko upamo v bodočnost.

Kako pa vidiš bodoči razvoj mladinskega delovanja?

Če želimo biti stvarni, moramo ugotoviti, da se ustvarjajo novi kadri. Tem fantom in dekletom je seveda treba posvetiti vso pozornost. V samem mestu Gorici je dal mladinski krožek novo gotovost in zakoličil že večletno tradicijo mladinskega dela. Stvarni postajajo tudi stiki z mladino iz Nove Gorice (ZSMS), skratka besede postajajo dejanja. K mladinskemu delu se odziva vedno več mladih; prerasli smo obdobje, ko je predavanjem mladinskega krožka sledila predvsem strejša publika. Danes imamo mlado, in tudi pripravljeno občinstvo.

Za zaključek pa še nekaj o Komisiji?

Komisija za mladino in šport pri SKGZ se je zadnje čase okrepila in postaja resnični vezni element med mladinskimi dejavniki. Mislim pa, da je treba v komisiji še veliko narediti in dobiti tako vodstvo, ki bo delovalo ekipno in intenzivnejše. Tu mislim predvsem na problem operative naše komisije.

Igor Komel

Prijatelju Mirku v spomin

V Štandrežu smo pokopali Mirka Marvina. Neizprosni smrt ga je iztrgala iz kroga družine v 76. letu starosti. Bolehal je že nekaj časa, vendar nihče ni pričakoval, da ga bo bolezen tako kmalu spravila pod zemljo. Moral se je ločiti od svojih tako priljubljenih njiv, iz katerih je v potu svojega obraza črpal sredstva za preživljanje družine.

Pokojni Mirko je bil pravi človeški dobrotnik. Vsakomur in zmeraj je priskočil na pomoč, kjerkoli je bilo treba. Zato ga je vzljubila in spoštovala vsa vas. Dolgo let je z navdušenjem pel v cerkvenem zboru, z enakim navdušenjem pa je sodeloval tudi v prosvetnem zboru. Ni ga bilo pogreba, cerkvenega opravila ali prosvetne prireditve, da bi on rekel, ne morem, nimam časa. Bil je vselej in povsod, kjer so ga potrebovali, dokler mu je zdravje dopuščalo. Kijub temu, da je že mlad okusil vse grenkobe življenja — prvo svetovno vojno je preživel v beguństvu v Italiji — kasneje pa garal na polju, je znal ohraniti vesel in nasmejan značaj. Bil je pošten in narodno zaveden in v tem duhu je vzgojil tudi sinova Mirka in Milana. Vsa družina pa je med vojno aktivno pomagala narodnoosvobodilnemu gibanju.

Ni še dolgo, kar sem ga obiskal. Stisnil mi je roko, kot da bi vedel, da je to zadnji pozdrav.

Naj mu bo lahka domača štandreška zemlja, ki jo je tako ljubil, svojcem pa iskreno sožalje.

Franc Lupin

Razna obvestila

Planinsko društvo v Gorici priredi prihodnjo nedeljo, 27. t.m., avtobusni izlet na Nevejsko sedlo. Vpisovanje na sedežu društva do četrtka 24. t.m., ko morajo udeleženci tudi poravnati potnino (2.500 lir).

SPD sporoča, da se je pričelo vpisovanje za Slovenske zimske športne igre. Vpisovanje na sedežu v Ul. Malta 2. Nepreklicno se bo zaključilo v ponedeljek, 21. februarja, ob 18.30.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna «Alla Salute», Ul. osulich, tel. 72-480.

Kino

Gorica

VERDI 17.30—22.30 «Bruciati da cocente passione», C. Spaak in Aldo Macione. Prepovedan mladini pod 14. letom.

CORSO 17.00—22.00 «Il corsaro nero», K. Bedi in C. Andree. Barvni film.

MODERNISSIMO 16.45—22.00 «Un sussurro nel buio», J. F. Law in N. Delon. Barvni film.

CENTRALE 16.30—21.30 «Centro della terra continente sconosciuto», D. McClure in P. Husingh.

VITTORIA 17.00—22.00 «Oidipus orca» Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 16.30—22.00 «Il libro della giungla». Barvna risanka.

FRINCIPE 17.30—22.00 «King Kong». Barvni film.

Nova Gorica in okolica

SOČA «Vlak v snegu», jugoslov. film ob 16.00, «Zadnji dnevi Pompejev», ital. film ob 18.20.

SVOBODA «Oddaljena trobenta», ameriški film ob 18.20.

DESKLE «Kavboj King», ameriški film ob 19.30.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni e Bassi, Raštel 52, tel. 83349.

Prispevki

V spomin na dragega prijatelja Dorčeta Terčona daruje Boris Tomažič 20.000 lir za prosvetno društvo Igo Gruden in 5.000 lir za ŠD Sokol.

ZANIMIV, VENDAR TUDI NEVAREN POSKUS

V predmestju Tokia že dolgo preizkušajo življenje bodočnosti

Danes 500, v kratkem 1000 družin z elektronskimi terminali

Za Japonsko trdijo, da je v povojnem času napravila večje korake v razvoju kot prej v vsej svoji dolgi zgodovini. Nekateri trdijo tudi, da je Japonska kot nacija pokazala izredne sposobnosti, saj so pred nekaj leti, pred začetkom velike krize govorili, da je Japonska napravila največji ekonomski čudež na svetu. Pri tem so bili bolj redki komentatorji, ki so pri tem upoštevali izredne žrtve japonskega delovnega človeka in pa ogromne investicije ameriškega kapitala, ki je na Japonskem našel «čudovit» teren za svoj plasman, kajti japonska delovna sila ni le zelo dobra, pač pa tudi neverjetno cenena.

To je ena plat medalje, druga plat pa je iniciativnost japonskih oblasti, ki oba gornja elementa — ceneno delovno silo in tuja finančna sredstva — neverjetno spretno izkoriščajo. Odtod nagel razvoj v deželi, ki nima domačih rezerv, ne surovin, ne drugih bogastev, kljub temu pa se je zares - krepko razvila.

Seveda ima to tudi zelo hude notranje posledice. Med drugim tudi neverjetno odtujenost japonskega človeka. Toda to je problem za sebe, ki ga bomo prikazali le posredno.

Zanimiv primer glede tega je primer, ki ga izvajajo v tokijskem predmestju Tama. Tu japonske oblasti izvajajo neverjeten poskus. Kakih 500 družin tega predmestja že danes «živi v mestu bodočnosti». Zanimivi poizkus, ki so ga začeli lani in ga nadaljujejo letos, bodo v kratkem razširili na tisoč družin. Smoter tega poskusa je odgovoriti na vprašanje, «kako se bo človek znašel v bodočnosti elektronskih komunikacij».

Japonski človek, kot smo že rekli, živi bolj odtujeno življenje med tovarno, oziroma pisarno in domom, kajti za družabno življenje nima ne možnosti ne časa. Ljudje, ki živijo v poskusnih stanovanjih predmestja Tama, pa imajo še manj stikov s svojim neposrednim okoljem, hkrati pa so neverjetno dobro povezani z vsem svetom. Ločeni so od ožjega, domačega kroga, hkrati pa lahko stopijo v neposreden stik s svetom preko kablovskega televizijskega sistema.

Televizor v stanovanju bodočnosti nadzira otroke, ker je v njem vgrajena kamera. Otroci se preko televizorja učijo angleščine in matematike in vseh šolskih predmetov in brž ko jim razlaga ne zadošča lahko pritisnejo na gumb in že jim bo na voljo učitelj, ki jim bo nejasno snov temeljiteje razložil. TV ekran bo raztolmačil vse, kar otroku ni bilo jasno. Lekcija pa se bo nato nadaljevala. Pri tem služi temu tako imenovani «sistem preverjanja». Namesto da bi pisali naloge, mali japonski šolarji v predmestju Temi enostavno «sporočijo» svojemu televizorju, da so pripravljeni na izpraševanje in televizor začenja postavljati vprašanja, odgovore pa «šolarji bodočega stoletja» dajejo tako, da pritiskajo določene gumbe, učitelj «na drugem koncu» pa preverja znanje.

Pa tudi odrasli prebivalci predmestja občujejo med seboj in s svetom preko televizorja. S pritiskom na gumb dobe iz televizorja najnovejše vesti. Vendar pa ne le preko enkrana, pač pa poseben TV aparat v njihovem stanovanju «tiska» časopis, oziroma tiska zaželeno stran najnovejše izdaje tega ali onega japonskega dnevnega časopisa. In kot bi to ne bilo dovolj, TV ekran sproti daje najnovejše informacije o dogodkih v mestu in deželi, o prometu, vremenu itd.

Seveda so z «novostjo» — za sedaj — najbolj zadovoljne gospodinje, kajti s pomočjo svojega televizorja morejo naročiti v tej ali oni trgovini vse, kar jim je potrebno. Gospodinja pritisne na gumb in naročilo je že odposlano. Kompjuter pa ji bo izračunal še strošek. Računski stroj ji hkrati izračuna tudi, koliko denarja ima še na svojem računu v banki itd. Isto velja za nakup vstopnice za gledališče ali kinematograf, za vozni listek itd. itd.

Ko so bile pred nedavnim na Japonskem volitve, prebivalci predmestja Tama niso odšli na volišča, pač pa so svoj glas oddali kar preko televizijske mreže. Enostavno so pritisnili na gumb svojega računskega stroja, ki je preko TV mreže prenesel glas na volišče.

Poskus s tisoč družinami v predmestju Tam bo trajal dve leti. Oblasti, ki so ga izvedle, ali bolj dovolile, so poskus izpeljale na račun znanstvenih ustanov, ki nameravajo s tem poskusom priti do «zanimivih podatkov» glede človekovega počutja v takem okolju. Vendar bi bilo zgrešeno misliti, da je interes japonskih znanstvenih krogov tako močan, da bi si privoščili to izključno iz znanstvenih razlogov. Japonski znanstveni krogi delajo te poskuse bolj po naročilu močnih japonskih elektronskih družb, saj gredo vsi stroški za ta poskus v breme velikih japonskih družb, ki proizvajajo računske stroje, televizijske aparate in druge podobne stroje in naprave. Tem družbam so se pridružile tudi japonske zasebne televizijske mreže, japonske časopisne založbe, skratka vse tisto japonsko zasebno podjetništvo, ki je zainteresirano na tem poskusu, ki že danes računa z jutrišnjim dnem.

In stroški za vse to niso majhni. Vsak TV - kompjutrski terminal v sedanjih 500 in bližnjih tisoč stanovanjih predmestja Tama velja 10.000 dolarjev, to se pravi osem milijonov lir. Gre torej za veliko investicijo.

Seveda, kolikor bo ta poskus uspel, bodo začele že omenjene družbe televizijsko kompjutrske terminale izdelovati serijsko in jih vgrajevati oziroma napeljevati «v deželi vzhajajočega sonca» tako, kot se drugod po svetu napeljavajo telefonske povezave ali ponekod pri nas TV naprave kabelskega značaja. V določenih japonskih krogih menijo, da je to «rešitev tehnološke bodočnosti», ki da je na vidiku.

Na prvi pogled se zdi vsa zadeva dokaj privlačna, saj prinaša ta sistem «ves svet na dom». Toda sociologi, psihologi in drugi strokovnjaki, ki se ukvarjajo s človekom kot normalnim bitjem, menijo, da je to zgrešena pot in ugotavljajo, da je človek že sedaj zelo odtujen, preveč, celo nevarno odtujen. Ta sistem pa bi mogel sploh spraviti človeško družbo v nevarnost. Res je, da z Japonci ne moremo soglašati. Toda svet gre svojo pot. Ko so začeli po cestah «drveti» avtomobili z brzino 30 - 40 km na uro, so se posamezniki križali, - danes brez avtomobila že ne moreš več. In bilo je to pred 70 leti.

PRIPOROČLJIVA KNJIGA

Kaditi se lahko odvadimo

Kaditi lahko nehate v 14 dneh, je naslov knjige, ki jo je napisal ameriški pisatelj in novinar Walter S. Ross, za slovenski prevod pa je poskrbela založba Mladinska knjiga v Ljubljani. (Prevod Bogdan Gradišnik, strokovni pregled dr. Miroslav Kališnik). Avtor je znan ameriški publicist in že 15 let piše za združenje za boj proti raku sestavke o kajenju in njegovih posledicah. Na isto temo je napisal tudi knjigo, ki bo morda koristna tudi za marsikaterega našega človeka.

S to knjigo naj bi avtor kadilce opozoril na vse škodljive posledice kajenja in jih skušal odvaditi na razvade. Avtor s knjigo noče vzbuditi strahu pred kajenjem z opisovanjem kakršnihkoli posledic. Nasprotno. Avtor je zbral izkušnje največjih strokovnjakov, ki se ukvarjajo s kajenjem in sestavil knjigo, katere namen je kadilcu pomagati v njegovi želji, da bi prenehal kaditi.

Prva naloga je pomagati bralcu, da bi spoznal zakaj kadi, korak na poti k odvadi kajenja. Potem daje avtor polno nasvetov, kako premagovati težave pri poskusih, da bi se odvadili kaditi. Na koncu knjige sledi še nekaj preverjenih spoznanj zdravnikov, ki se posebej ukvarjajo s kajenjem in njegovimi posledicami.

Razmeroma obsežna knjiga skoraj 200 strani je napisana v ameriški obliki, morda nekoliko neobičajni za naše pojme in ustaljene navade. Je pa zato, v nasprotju z nekaterimi drugimi podobnimi poljudno - medicinskimi knjigami, zelo razgibana, polna življenjskih resnic in konkretnih napotkov. Zato je tudi precej zanimiva in če že ne bo kadilca neposredno odvrnila od kajenja, bo vsaj vzbudila pri njem določene dvome in ga pripravila k razmišljanju. To pa je bil tudi povod, da je Mladinska knjiga delo uvrstila v svoj program. Nedvomno koristne knjige torej le ne smemo prezreti in se ob njej samo nasmihati. Vzeti jo moramo resno. Kajti morda bo komu vendarle pomagala na poti k ozdravitvi.

Zagonetna smrt znane baletke pariškega nočnega lokala

PARIZ, 18. — Preteklo noč je na svojem domu z večjo dozo «pomirjevalnih» praškov napravila samomor članica ansambla pariškega nočnega lokala «Crazy Horse Saloon» Aline Szulc, ki so jo bolj poznali kot Gallio Paderevsko. Pravzaprav je to bilo njeno pravo ime, kajti Aline - Gallia se je rodila pred 24 leti v Varšavi. Bila je znana umetnica za «strip-tease». Nastopila je tudi v filmu, ki so ga pred nedavnim posneli.

Ni znano, zakaj je mlado dekle napravilo samomor in šef nočnega lokala Alain Bernardin je rekel, da «je povsem nerazumljiva ta strahotna vest, ki nima logične razlage». Gallia je bila namreč zelo zadovoljna s svojo vlogo v pravkar omenjenem filmu in lastnik nočnega lokala tudi meni, da bi se filmski producenti vsega sveta kar tepli zanjo, brž ko si bodo ogledali film.

Pravzaprav je smrt baletke odkril on. Ker je ni bilo na vajo, je Bernardin poslal nekoga na njen dom, kjer pa je ta človek zaman zvonil. Nato so vrata v dom vdrli in našli mrtvo povsem golo dekle.

Novost na knjižni polici

Zadnja knjiga Cankarjevega zbranega dela

Trideseta knjiga obsega še Cankarjeva pisma

Čeprav se zadnja (trideseta) knjiga Cankarjevega zbranega dela, ki nam ga je uspešno posredovala Državna založba Slovenije, precej razlikuje od prejšnjih in še zdaleč nima takega pomena kot prejšnje, je vendarle ne smemo prezreti. S to knjigo je pač zaključena zbirka, ki jo je založba zasnovala že pred leti, nad katero smo sprva dvomili, kdaj bo končana, s katero pa smo bili vsi prijetno presenečeni. Ni zdaj mesto, da bi podajali obračun celotne zbirke. Spregovoriti pa moramo, čeprav le na kratko.

Trideseta knjiga zbranega dela Ivana Cankarja (po vrsti je to 120. knjiga zbirke zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev) prinaša, kot pove podnaslov, pisateljeva pisma, dopolnila, popravke in preglede. Uredil jo je in za tisk pripravil Jože Munda.

Najprej je dobrih sto strani Cankarjevih pisem, ki morda niso tako zanimiva kot druga pisma, ker pač naslovljenci niso bili toliko pomembni, niso pa najbrž za razumevanje Cankarja nič manj pomembna. Prvotno je bilo mišljeno, da bodo pisma obsegala le štiri knjige, potem pa so prišla na dan dodatna pisma in treba jih je bilo uvrstiti še v to, zadnjo knjigo.

Sledita dva pripovedna spisa, ki nista bila upoštevana v prejšnjih knjigah Cankarjevega dela. Sledi še nekaj naknadno najdenih pisem, nato pa opombe. Te so, kot pri vseh knjigah zbranega dela, bistven sestavni del knjige. Zlasti so pomembne urednikove opombe k objavljenim pismom, te opombe pa glede na osebnosti, ki so bile kakorkoli povezane s Cankarjem, predstavljajo delček naše manj znane literarne zgodovine.

Pod vodstvom glavnega urednika zbirke Antona Ocvirka so bila ob pripravah na izdajo Cankarjevega zbranega dela postavljena najprej znanstvena izhodišča, ker bi se sicer vsa prizadevanja sprevrgla v brezglavi nered. Nato je urednik zbral okoli sebe skupino slavistov mlajše generacije. France Bernik je prevzel ureditev Cankarjeve lirike, Dušan Moravec ureditev dramatike, Janko Kos pa ureditev proze. Dušan Voglar se je lotil publicistike, Jože Munda pa korespondence in vsega, kar sodi k njej.

Pri tem pa ni bilo zadosti, da se delo razdeli in da se poiščejo znanstvena izhodišča, ki naj bi veljala za vse. Treba je bilo uskladiti še vrsto drugih problemov. Najpomembnejše vprašanje so bile opombe, ki jih je bilo treba modernizirati in vnesti vanje nove idejne in estetske prvine. Jezika Cankarjevih del se je lotil Stane Suhadolnik. In tako so nastajale knjige, ki so postopoma prihajale na knjižni trg. Dobili smo dve knjigi Cankarjeve lirike in tri knjige Cankarjeve dramatike. Pri ureditvi proze sta Janku Kosu priskočila na pomoč Franc Bernik in Dušan Moravec, kar je bilo glede na obseg proze (18 knjig) nujno.

Glavni urednik je prispeval k šesti in sedmi knjigi zajetno razpravo o prehajanju tradicionalne proze v naturalistično in v moderno, s posebnim poudarkom na pisateljevem impresionizmu in poti v simbolizem.

Sledila je knjiga kritik, člankov in polemik, njej pa knjiga političnih člankov in satir. Zbrano delo zaključujejo štiri knjige Cankarjevih pisem, ki se raztegujejo še v zadnjo trideseto knjigo. Če je bilo v prvi izdaji (Izdor Cankar) objavljenih 960 pisem, sedanja izdaja pa jih ima 1500, potem je že tu viden ogromen korak naprej. Sicer pa imajo vse knjige opombe, ki so bistven sestavni del izdaje in ki pomenijo toliko novega, da nam je z njimi pisatelj resnično približan. Velika izdaja je zaključena. Statistiki bodo objavili koliko strani obsega, koliko znaša celotna naklada. Zdaj je na nas, da Cankarja spoznavamo. V tridesetih knjigah je ves pred nami.

Sl. Ru.

Iz umetnostnih galerij

Bevilacqua - Ferfoljeva v tržiški «Sagittario»

Na robu naše zahodne narodnostne meje, lahko bi rekli tudi že nekoliko čez njo, v bližnjem Tržiču živi in ustvarja ena naših zamejskih slikark, ki se je samorastno povzpela do nadpovprečne umetniške ravni. Je to Bevilacqua - Ferfoljeva, ki se nam tokrat predstavlja z osebno razstavo v tržiški umetnostni galeriji «Il Sagittario», kamor je prinesla vrsto izbranih olj.

Slikarko dobro poznamo že iz njenih razstav v Kraški hiši v Repnu ter v Šempolaju, kjer je lani razstavljala v gostišču pri Grudnu.

Čeprav sedaj že na prvi pogled opazimo kak lep korak naprej, se nova dela znatno razlikujejo od nekdanjih, prvenstveno pa s tehnične strani. Nič več jih ne brazdajo razgibani in gosti namazi jarkih, ostrih barv, pri tem pa vendarle ohranjajo njej lastno temperamentnost potez, ki priča o njenem rekli bi primorskem zanosu do dela. Slikarka Bevilacqua - Ferfoljeva je začela tokrat slikati na trdnih podlagah, prekritih z drobnim peskom iz zmletih školjk, kar bi slikam dajalo videz fresk, to se pravi slikanja na presni omet, če ne bi pri tem ohranjala močnih barv.

Ta sprememba v barvitosti pa vendarle ne spreminja prejšnje moči emotivnega napona v njenih podobah pokrajin. Prikazani razgledi so bolj ali manj krajevno nedoločeni. V njih ni nam znanih značilnosti hribov, voda in vasi. Doživlja pa te pokrajine s prav žensko pretanjeno duhovno monumentalnostjo, ki pa ni trdno zasidrana v resničnosti njihovega videza. Ta se pojavlja le v močno poustvarjalno predelani pojavnosti, iz katere pronica prisotnost bolj epske kot lirične strukture, kar daje slikarki možnost, da se oplaja ob neizčrpnosti sprememb osnovnega videza pokrajine.

Njeno slikanje torej ni obremenjeno po za samouke in naivce značilnem upodabljanju podrobnosti v čim ostrejši natančnosti pač pa je pesniško sproščeno kot iz dna srca privrela melodioznost napeva, ki pa je v teh slikah sicer nekoliko otožno ubran. **M. B.**

MARJAN KRAVOS NOCOJ V TRIBBIU

Nocoj, ob 18. uri, bo v tržaški galeriji «Il Tribbio» na Starem trgu - Piazza Vecchia 6 odprl svojo razstavo mladi tržaški umetnik Marjan Kravos, ki je doslej razstavljal sicer že v Ljubljani, v Kopru in drugod, v Trstu pa lani v galeriji Corsia Stadion, sodeloval pa doslej že na številnih kolektivnih razstavah. Med njegove dosedanje uspehe je treba vsekakor prišteti ljubljansko mednarodno grafično bienalo, saj je Kravos tako rekoč koj po diplomi na ljubljanski akademiji prišel med ožjo izbiro tržaških ustvarjalcev, ki so lahko sodelovali na tej svetovni likovni manifestaciji grafične stroke.

Patronat KZ - INAC svetuje

VIŠJA INVALIDSKA POKOJNINA INPS UŽIVALCEM DRŽAVNE POKOJNINE

Vpr.: *«Najprej sem delal pri gradbenem podjetju, dokler nisem zbolel in nisem več zmogel težaških del. Tedaj sem vložil na INPS prošnjo za invalidsko pokojnino, ki so mi jo priznali, in sicer minimalno. Zaradi šibkega zdravja sem nato dobil mesto vratarja pri nekem državnem uradu in sem bil tam zaposlen vse do predlanskim, ko so me upokojili in mi priznali privilegirano državno pokojnino. Ko pa sem dobil državno pokojnino, so mi znižali invalidsko pokojnino INPS. Te dni pa mi je neki kolega, ki je v podobnem položaju, povedal, da bi moral dobiti povišek pokojnine. Mi lahko razložite, kako to gre?»* M. Š.

Doslej je veljalo načelo, da uživalec pokojnine pri zavarovalnem zavodu INPS, ki obenem prejema tudi državno pokojnino, nima pravice do integracije na minimalni mesečni znesek, temveč mu je zavod INPS izplačeval le dejanski znesek glede na pokojninsko osnovo. Ustavno sodišče pa je 29. decembra 1976 s sklepom št. 263 razsodilo, da je to določilo nezakonito in da imajo INPS-ovi invalidski upokojenci v vsakem primeru pravico do dopolnilnega zneska, uživanje državne pokojnine torej nima omejevalnega učinka. Ni izključeno, da bodo zaradi analogije razširili to ugodnost tudi na starostne upokojence pri splošnem obveznem zavarovanju.

Svetujem vam torej, da čimprej vložite na INPS zahtevek, naj vam v skladu z novimi smernicami in razsodbo ustavnega sodišča ponovno priznajo integracijo na minimalen pokojninski znesek.

POVRNITEV ZDRAVILSKIH STROŠKOV

Vpr.: *«Kako to, da nisem še sedaj prejel od kmečke blagajne povrnitve stroškov za zdravila, ki sem jih kupil v letu 1976? Kot kmečkega upokojenca, ki prejemam tisto skromno pokojnino, me ti stroški bremenijo in bi rad prejel ta denar čimprej nazaj.»* O. Z.

To vprašanje, ki smo ga prejeli pred tednom dni, ni najbrž danes več aktualno, saj je konec januarja kmečka vzajemna bolniška blagajna izstavila ustrezna bančna nakazila, ki jih boste prejeli na dom dan za dnem. Do povrnitve zdravilskih stroškov pride le enkrat letno zaradi pomanjkanja finančne razpoložljivosti kmečke blagajne, ki si pri vsakem zdravilu zadrži 200 lir.

PRAVICA DO ŠESTMESEČNEGA ZDRAVLJENJA V BOLNIŠNICI

Vpr.: *«Moja mama je že tri tedne v bolnišnici. Rada bi vedela, koliko časa se lahko zdravi v bolnišnici kot kmečka upokojenka.»* P. F.

Vaša mama ima pravico do šestmesečnega zdravljenja v bolnišnici, zadevno finančno breme pa nosi deželno odborništvo za zdravstvo.

Letos lep Prešernov večer tudi v Gročani

V prvi polovici februarja so se po naših društvih vrstile Prešernove proslave oziroma praznovanja dne slovenske kulture. Skoraj ga ni na Tržaškem prosvetnega društva, ki bi ne priredilo tega praznovanja. Letos so počastitev spomina velikega pesnika proslavili tudi v krajih, koder prosvetnih društev nimajo. Tako so na primer proslavili ta praznik tudi v Gročani, kjer se je izkazala mladina in dokazala, da se z dobro voljo da marsikaj storiti.

Šest gročanskih dijakov je v sredo zvečer priredilo v dvoranici srenjske hiše lepo Prešernovo proslavo. Seveda si sami, dva dijaka in štiri dijakinje, niso mogli prevzeti vsega bremena za spored celovečerne prireditve in ker v vasi ni pevskega zbora in kake druge prosvetne skupine, so povabili k sodelovanju pevski zbor «Fran Venturini» od Domja in tamburaško skupino iz Boljunca, ki sta se vabilu z veseljem odzvala.

Spored je začel in nato najavljal Igor Racman, ki je podal tudi uvodno besedo in pri tem podčrtal da «Prešernove besede, ki so okrepile duha odpora v časih, ko je tujec teptal našo zemljo, vlivajo še danes poguma in upa na svetlejšo bodočnost». Nastopili so nato domači mladinci in sicer Sonja in Dario Racman, Antonella Bachi in Silvana Petaros, ki so recitirali nekaj Prešernovih poezij, slavnostni govor o Prešernu in njegovi večni veljavnosti in aktualnosti pa je imel mladi pesnik Mario Čuk.

Nastopila sta nato boljunski tamburaški ansambel, ki je pod vodstvom Draga Žerjala zaigral dva venčka narodnih pesmi, in pevski zbor «Fran Venturini», ki je pod vodstvom Ivana Tavčarja ubrano zapel več narodnih, umetnih in partizanskih pesmi in zaključil nastop s Prešernovo Zdravljico Ubalda Vrabca. Sledila je nato skromna zakuska, na kateri so si domačini in gostje v nevezanem pogovoru izmenjali misli. Za prireditev, pravzaprav za njen uspeh boma navedli naslednji podatek: v Gročani živi vsega skupaj 130 ljudi, Prešernove proslave se je udeležilo skoraj sto ljudi. Doma so torej ostali le otroci in tisti, ki jih starost ali slabo počutje veže na dom. Vsi ostali so bili v srenjskem domu. Gročance je pozdravil tudi dolinski župan Edvin Švab.

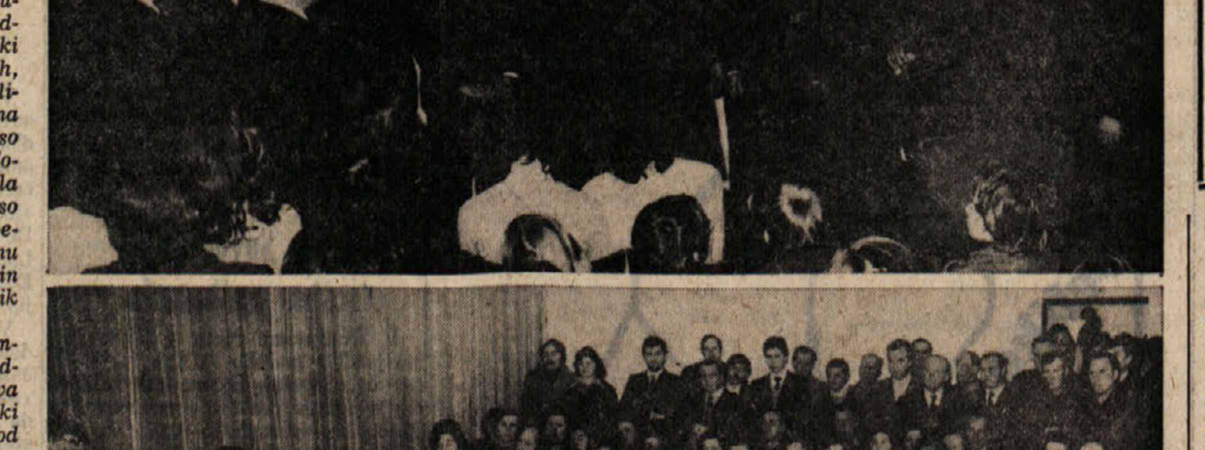

RADIO TELEVIZIJA

SOBOTA, 19. FEBRUARJA 1977

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

12.30 *Program o zdravstvu*
Program si je zamislila in ga realizirala neapeljska TV
13.30 DNEVNIK
15.50 *Šport:* RUGBY
Srečanje med Anglijo in Francijo, neposreden prenos iz Anglije
17.30 *Amerikanec na dvoru*
Po romanu Marka Twaina
18.35 *Izžrebanje loterije*
18.40 *Nabožna oddaja*
18.50 *Posebna oddaja iz parlamenta*
19.20 *Furia* — SALLYJEV OČE
20.00 DNEVNIK
20.40 NOČNI PRIJATELJ
Glasbena prireditev, ki jo vodi Enrico Simonetti, s katerim sodelujejo Gigliola Cinquetti, Ave Ninchi, Gianni Nazzaro, Ric in Gian.
V današnjem nadaljevanju bomo že v bližnji dobi, v petdesetih letih, v dobi tako imenovanega «sladkega življenja», ko se ljudje sprostijo in zaživijo intenzivno življenje po dolgih letih mračnega fašizma in tragedije, ki jo je predstavljala vojna. Glasbeno življenje tudi v Evropi zadobi značaj, ki ga ima lahka glasba onstran Atlantika, motorizacija in potrošništvo začenja spreminjati poprečnega Italijana v veseljaka. Sicer pa nam bo sam program povedal kaj več
21.50 *Poseben program dnevnika 1*
Na koncu *Filmske premiere* in DNEVNIK

Drugi kanal

12.30 *Alfred Hitchcock predstavlja:*
LA PROVA, TV film, ki ga je režiral Boris Sagal
13.00 *Dnevnik 2* — OB 13. URI
13.30 *Tedensko srečanje s časnikarji*
14.00 *Odprta šola* oziroma tedenska oddaja o vzgojnih problemih
14.30 *Dnevi Evrope*
15.00 KOLESARSTVO V LETU 1977
Napoved kolesarske dirke Giro d'Italia in drugih pomembnejših oziroma klasičnih kolesarskih dirk, ki se bodo v letošnjem letu zvrstile po italijanskih cestah
17.00 DRUGIČ NA EKRANU
Aut - aut, oziroma kronika nekega ropa
Prvo nadaljevanje prikaza, ki ga je pripravila Rina Macrelli
Vojak vseh vojn
Glasbena prireditev, ki jo pripravljata Massimo Franciosa in Eros Macchi
19.10 *Izžrebanje loterije*
19.15 *Športna sobota*
19.45 DNEVNIK 2 — ODPRTI STUDIO
20.40 *Zgodbe z grofije: Breeze Anstey*
21.40 *Spomin na Gabina:*
NOČ JE MOJE KRALJESTVO
Film je režiral Georges Lacombe
Na koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

8.00 *Mala čebelica,* otroška oddaja
8.30 *E. Rostand:* CYRANO DE BERGERAC
Prvi del predstave Mladinskega gledališča v Ljubljani
8.55 VOLK, PETELIN IN BOTRA LISICA
9.15 *Narava Japonske,* dokumentarni film
9.40 KAJUHOVO SPOROČILO
Februarska oddaja *Čas, ki živi* upodablja revolucionarja, umetnika in človeka, s čigar osebnostjo je povezana vsa bolečina in ves uporniški duh slovenskega naroda. In ta človek je Karel Destovnik - Kajuh, v katerega pesniški izpovedi je ujet čas, ki živi
10.10 Gorita nebo in zemlja
Oddajo je pripravila novosadska TV
10.35 *Kopernik,* zaključno nadaljevanje
11.55 SVETOVNO PRVENSTVO V SMUŠKIH POLETIH, prenos iz Vikersunda
16.10 *Košarka: Bosna — Jugoplastika,* neposreden prenos
17.45 BELA LADJA, film
Bela ladja je mladinski film, posnet po knjigi Džingisa Ajtmanova. Je to avtor, ki ga slovenski bralci poznajo, ker je nekaj njegovih del že bilo prevedenih v slovenščino. Pred časom je oddajala film Rdeče jabolko, ki je bil prav tako posnet po njegovih literarnih predlogih
19.30 DNEVNIK
19.50 *Zunanjepolitični komentar*
20.00 *Na poti k zvezdam,* film
21.40 DNEVNIK
22.35 *Lanterna magica*

Koper — barvna

16.10 *Košarka*
18.00 SMUŠKI POLETI, prenos iz Vikersunda
19.30 *Otroški kotiček*
20.15 DNEVNIK
20.35 *Serijski film «Posebni agent»*
21.25 *Totò ponoči*

Zagreb

17.45 *Dobrodošli v Bujah*
18.45 *Nepozabni refreni*
20.00 TV ŽEHTNIK

TRST A

7.00, 8.00, 11.30, 15.30, 17.00, 18.00 Poročila; 7.20 - 12.45 Kramljanje in glasba, Koncert, Družina v sodobni družbi, Lahka glasba in Pratika; 13.00 - 15.30 Z glasbo po svetu, Mladina v zrcalu časa; 15.45 - 19.00 Iz tedenskih sporedov, V diskoteki, Satirična oddoja «Mesečnik», Glasbena panoroma.

KOPER

7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 10.00 Z nami je...; 10.15 Glasbeni portret; 12.05 Glasba po željah; 14.10 Plošče; 15.00 Najbolj popularne popevke; 16.45 Primorski periskop; 17.00 Glasba po željah; 18.35 Zapojmo in zaigrajmo; 19.30 Lahka glasba; 20.35 Glasbeni vikend; 22.00 Plesna glasba.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 7.30 Glasba in kronika; 9.00 in 10.35 Vi in jaz; 10.00 Radijske razprave; 11.00 O Ital. TV; 12.10 Drugi zvok; 14.10 Pripovedništvo; 15.05 Tedenska satirična oddaja; 17.45 Pisana glasba; 18.20 Nekdanji in današnji Radio; 19.25 Najnovejše plošče; 19.55 Enodejanka; 21.05 Opera «Samson et Dalila».

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci!; 7.20 Na današnji dan; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Mladina poje; 10.45 Turistični napotki; 11.03 Sedem dni na radiu; 12.10 Godala v ritmu; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domači napevi; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Iz dela glasbene mladine; 14.25 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.45 S knjižnega trga; 16.00 «Vrtiljak»; 17.00 Studio ob 17. uri; 18.05 Gremo v kino; 19.35 18.45 Ansambel Dečo Žgur; Lahko noč, otroci!; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Za razvedrilo; 21.30 Oddaja za izseljence; 23.05 S pesmijo v novi teden; 0.30 Zvoki iz naših krajev; 1.03 Vaš gost.

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Prejeli boste ugodna poročila finančnega značaja. Skušajte pozabiti na neko neprijetno zgodbo.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ne bodite zaskrbljeni, če vam bodo poverjene številne naloge. Izvedeli boste, da vas nekdo obrekuje.

DVOJČKA (od 21. 5. do 21. 6.) Ne zaupajte ponudbi o sodelovanju. Neki vaš najnovejši čustveni odnos nima podlage.

RAK (od 22. 6. do 22. 7.) Skušajte rešiti neki posel z zdravim razumom, ne pa z drznostjo. Vaše duševno razpoloženje ne bo najboljše.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Skušajte nepristransko oceniti proti vam naperjene kritike. Uredite čimprej vse svoje dokumente.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Neprimerne okoliščine vam bodo onemogočile, da bi se v nekem poslu dobro izkazali.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ukvarjali se boste bolj z namišljenimi kot pa realnimi problemi. V vas bo prevladal optimizem.

ŠKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Zaupajte delo neki sposobnejši osebnosti, pa se bo vaše poslovanje izboljšalo. Ne bodite zahtevni.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Nekdo vas bo skušal izzivati, vendar ohranite hladno kri. Skušajte izpolniti obljube.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Kolikor ste še novinec na delovnem področju, bodite previdni. Spremembe v odnosih z ljubljeno osebo.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Povečali boste svoj ugled brez lastnih zaslug. Skušajte odpraviti neki spor.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Bilo bi zelo neprevidno, če bi sprejeli še več nalog.

Koroška : anatomija neke izjave

Udarec v hrbet

Izlet nekdanjega predsednika narodnega sveta koroških Slovencev Valentina Inzka v avstrijsko manjšinsko politiko koroških Slovencev ni presenetil, saj so Inzkove politične simpatije znane še iz časa, ko so napredne sile v narodnem svetu s svojim nekdanjim predsednikom odločno političnо obračunale in ga izločile iz vodstva. Bolj kot stališče samo je zato v njegovi objavljeni platformi zanimiva preciznost, s katero se je Inzko lotil dveh temeljnih stebrov politike slovenskih organizacij na Koroškem. Lotil se je namreč predvsem prizadevanj za sodelovanje z matičnim narodom v Jugoslaviji, in pa prizadevanj obeh slovenskih organizacij, da se izvijeta iz vezi strankarske politike (zveza slovenskih organizacij iz oklepa politike socialistične stranke, narodni svet koroških Slovencev pa iz objema avstrijske ljudske stranke) v trenutku, ko imajo vse tri avstrijske parlamentarne stranke do slovenskega manjšinskega vprašanja uradno in formalno enak negativen odnos, ker so pač vse tri zvezane z zaobljubo medsebojne »solidarnosti«.

Iskanje opore v matičnem narodu, ki je eden od sponzorjev državne pogodbe in ima od Avstrije vselej pravico zahtevati obračun za izpolnitev obveznosti, sprejetih s 7. členom državne pogodbe, je brez dvoma močno orodje, s katerim slovenska manjšina na Koroškem svoje zahteve postavlja tudi v mednarodnem pravnem merilu; v merilu, ki je za avstrijsko stran posebej neprijetno, saj se kancler Kreisky in njegov zunanji minister Pahr sicer ne bi tako krčevito trudila trditi, kako zvesto izpolnjuje Avstrija določila iz državne pogodbe. Inzkov torkov »nasvet pa je, naj se manjšina, katere pravice še zdaleč niso uresničene, temu orodju za pritisk odreče in položi svojo usodo iz svojih rok v roke avstrijske vlade, se pravi v roke tistih, ki 7. člen že 20 let izpolnjujejo, pa ga še vedno ne izpolnijo.

Nič manj prozorna ni zahteva, naj se obe organizaciji vrneta nazaj v strankarske tokove, češ da bosta le s pomočjo strank lahko krenili naprej k svojim ciljem. S tem, da sta se organizaciji koroških Slovencev postopoma rešili strankarskih spon (in če bi ju te spone še oklepale, bi morali organizaciji brezpogojno privoliti v sedmojulijsko zakonodajo, ki ponuja veliko besed, pa nobene resnične manjšinske zaščite), sta si odprli veliko novih možnosti za politično akcijo. Začeli sta se močneje povezovati z vsemi tistimi naprednimi, demokratičnimi in protibirokratskimi silami in ljudmi, ki jim je res do izpolnitve 7. člena, bolj neposredno sta se lahko povezali s svojim terenom, kjer je slovensko javno mnenje vse manj podvrženo strankarskim propagandistom, vsaj kar zadeva manjšinsko vprašanje, predvsem pa sta lahko ustvarili izjemno akcijsko enotnost, ki je poleg opore na matičen narod, na slovensko prebivalstvo samo in na demokratične sile v Avstriji poglaviten adut, s katerim se organizaciji lahko upirata izsiljevanju teh strank in diktatu oblasti.

In prav teh najmočnejših postavk se je lotil Valentin Inzko, ki je po tej poti objektivno podprl tiste cilje, za katerimi v boju zoper osrednji slovenski organizaciji težijo tudi nemški nacionalistični krogi na Koroškem in sicer v Avstriji.

MARJAN SEDMAK

ZIMSKA RAZPRODAJA

Trgovske vragolije

Da bi frankfurtski trgovec privabil kupce, je vrgel vabo: 200 moških oblek po 10 mark — Trojni dobiček

OD NAŠEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, februarja — Veleblagovnice sicer še puščajo tiste tri magične črke »WSV« na izložbah in pisanih praporih, znotraj pa že urejajo za pomlad. V drugem tednu zimske razprodaje ihtavo spuščajo cene in si izmišljajo vse besedne kombinacije, da bi zvedavim ljudem dopovedali, da imajo zares edinstveno in enkratno priložnost — ljudje pa to hladno opazujejo in čakajo na zadnji dan, na dolgo soboto. Takrat se še splača pogledati, kaj so trgovci zares spustili »pod vsakršno ceno«. Po mlačni božično-novoletni prodajni »sezoni vse kaže, da je konzum v zahodnonemških mestih le spet porastel. Predvsem pa: spet kupujejo »gastarbajterji«.

Zadnjega dne januarja so bile ponekod ob sedmih zjutraj že dolge kače pred veleblagovnicami. Ko so v ponedeljek ob osmih odprli vrata, so ljudje ponudili fotoreporterjem in televizijskim snemalcem enkratno priložnost, da posnamejo prizore strašne panike. Vsak je divje kam tekel, vsak je koga kam udaril, nehote seveda, vsak je imel svoj točno določeni cilj. Med temi prvimi kupci zimske razprodaje je bilo največ žena turških, jugoslovanskih in drugih tujih delavcev. Pa tudi domače, nemške gospodinje, posebej še upokojene stare mamice, so zagrabile. Potem so sto in stokrat preobrnile vsako ruto, pa prte in rjuhe in puloverčke. Kupi ob vratih so kaj hitro izginili. »WSV« (kratica za »Winterschlussverkauf«) je letos kar dobro podžgal nakupovalne duhove, ki so zadnji dve leti kar nekam spali, v bojazni pred brezposelnostjo, v strahu, da bodo morali zapustiti »obljubljeno deželo« Nemčijo.

Splača se plačati kazen

Trgovci so si to zimo izmišljali najrazličnejše dovtipe, da bi razprodajali tudi takrat, ko uradno ni dovoljeno. »WSV« je namreč enotna dvotedenska zimska razprodaja in vsakršno izigravanje teh rokov je kaznivo. Mnogi trgovci so si izračunali, da je bolje plačati kazen in vseeno razprodati pred razprodajo.

Kar pa je trgovcem tokrat posebej pomagalo, je bilo nekaj prav hladnih dni na začetku razprodaje. »Čim bolj hladno, tem boljši posel,« se glasi trgovski pregovor »WSV«.

V zahodnonemški veleblagovnici se je po gospodarski recesiji marsikaj spremenilo. Velike trgovske mreže (Kaufhof, Kaufhalle, Hertie, Bilka, Horten, Neckermann, C + A in druge) so nekoč mlatile neznanske zaslužke na račun vedno številnejših tujih delavcev. Turki so pred odhodom na dopust pokupili vse, kar se jim je zdelo zares poceni. Naloženi avtomobili so preko Balkana odpeljali vsakršno šaro. Potem je prišla kriza, »gastarbajterji« so izgubljali delo, odhajali. Preko milijon kupcev je nenadoma umanjkalo. Nemec pa ni več hotel kupovati reči za enkratno uporabo. Povsod, od pohištva do konfekcije, išče kupec vse bolj kvaliteto. Nizka cena za slabo blago ni več tisto, kar vabi. Razen zdaj spet pri tujih delavcih.

Moške obleke se dobijo povsod pod sto mark, za 150 mark imajo že boljše. Marsikateri zdomec se bo morda doma hvalil z nemško novo obleko, ne da bi vedel, da nosi jugoslovansko, grško špansko ali — to še posebej — vzhodnonemško. Srajce prihajajo na razprodajo naravnost iz južnokorejskih in filipinskih tovarn, pa iz Hongkonga in Formoze. Po pet mark jih je na pretek.

»WSV« je velikanska trgovska akcija. Prvi dan je sicer najpomembnejši, ne pa odločilen. Časopisje je poročalo, kako so v Hamburgu razprodali v prvih 15 minutah 200 ženskih bluz po 8 mark. V Düsseldorfu je šlo v prvih dveh urah 600 parov čevljev po 10 mark. V eni in isti trgovini seveda. V kölnski veleblagovnici so spustili 150 moških oblek od 450 na 200 mark in jih razprodali v eni uri. Še boljši je frankfurtski primer. Da bi privabil stranke, je trgovec vrgel vabo: 200 moških oblek po reci in piši 10 mark. V pol ure so šle vse v promet.

Naivni kupci

Čuden občutek te obhaja, ko opaziš na razprodaji elegantno obleko, ki si jo kupil poprej za dvakrat dražjo, normalno ceno. Kako je to mogoče? Naivnemu kupcu bo trgovec seveda pretreseno pripovedoval, kako mora prodajati tudi znatno pod lastno nakupno ceno, da bi si naredil prostor za pomladansko in poletno izbiro. Če pa vidi, da se le malce razumeš, te bo drugače prepričal, da mora spustiti na polovico: vzorec je sicer izredno lep, ampak ni še čisto prevladal v okusu . . .

Tisti, ki bere časopise, večkrat izve, po čem je res kaj. Romuni prodajajo na zahodnonemškem trgu srajce po dobro marko, potem jih trgovec najprej ponuja po deset mark, da bi jih na razprodaji spustil na pet mark! Velik mednemški halo je nastal lani, ko so domači konfekcionarji obtožili rojake v Nemški demokratični republiki, da jih bodo »ruinirali«, ker pošiljajo na zahodni trg moške obleke po 35 mark. Pod 70 mark jih gotovo ni nihče ponujal na razprodaji. V vednost, da se ne bi kakšna naša mamica kdaj razjokala, da je dobila kaj res pod vsakršno ceno. Poceni je res neverjetno, ampak zato so tudi od »cenenih dežel« izsiljene na trgu neverjetno nizke cene. Če trgovec res spusti ceno za 50 ali celo 70 odstotkov, se mu kupčija še vedno splača. Za vabo velja prodati tudi 200 moških oblek po tistih deset mark. Denimo, da je pri vsaki izgubil vsaj 30 mark. To je torej 6000 mark izgube. Kaj je to v primerjavi s trojnim dobičkom, ki ga je poprej imel z 200 oblekami enakega modela?!

Nobenemu trgovcu pa do zdaj še ni bilo treba tarnati, da mu je kakšne reči res zmanjkalo. Nekateri si izmišljajo mimo predpisane zimske ali poletne razprodaje trike, da kar dvakrat na leto objavljajo svojo likvidacijo, drugi hočejo privabiti kupca z »Inventurausverkauf« tretji spet pravijo isti reči »Lagerräumung« (izpraznitev zalog). Zaloge pa ostajajo.

ANTON RUPNIK

Zgodbe o vijakih

Na Madžarskem so vijaki simbol deficitarnega blaga - Lani manj godrnjanja in več izbire - Ostreje o kvaliteti

OD DOPISNIKA TANJUGA POSEBEJ ZA »DELO«

BUDIMPEŠTA, februarja — Navaden vijak, kakršne koli dimenzije, je že davno prišel v literaturo o madžarskem vsakdanu zaradi tega, ker ga največkrat omenjajo kot izdelek, ki ga ni. Tako je postal simbol deficitarnega blaga in vzrok pogoste slabe volje v velikem številu gospodinjstev.

Če steče beseda o vijaku (csavar po madžarsko), potem se zgodba navadno razširi še na kakšen artikel in tako se na koncu izkaže, da kljub stalnim naporom za boljšo oskrbo tržišča marsičesa še zmeraj — ni.

Današnji ostri odnos do blaga, ki ga manjka — najpogosteje pa so to deli za razne aparate in stroje — izvira iz tega, da ta današnji čas ne zanima tisto, kar je bilo nekoč, da namreč seznam deficitarnih izdelkov mora zakonito obstajati in da je vse to treba že vnaprej vračunati v socialistično stvarnost.

Blišč izložb, na katerega tukaj vse več dajo, nekako mrkne, bi rekli, kadar se kupec znajde pred dejstvom, da je včasih v trgovini laže dobiti pralni stroj kot pa tisti »prekleti vijak«.

Vendar ne bi smeli reči, da bodo zaradi tega izložbe popolnoma mrknile, kajti tu se je uveljavilo pojmovanje, da je dobro, če so polne in čim bolj blesteče, celo takrat, kadar kupna moč prebivalca ni zmeraj v pravem sorazmerju z bogastvom, ki se mu ponuja v izložbah. Stanje, ki je nastalo lani, ko je standard rasel počasneje, kot je bilo planirano, je neki ekonomist pojasnil na tale način: imeli smo manj godrnjanja v dobri meri tudi zaradi tega, ker je državljan kljub skromnejšemu zaslužku imel več možnosti izbire, kaj si bo kupil.

S tem pa seveda deficitarno blago ni bilo zbrisano s seznama, pač pa se je pojavilo vse bolj ostro vprašanje kakovosti izdelkov, ki prihajajo na trg. Prav zaradi tega, ker je smer jasna, se zastavlja vprašanje, če se proces popravljanja kvalitete ne bi mogel razvijati hitreje in varovati živce naciji, ki še zmeraj trpi zaradi določenih neskladnosti na tem področju.

Nedavna kontrola je pokazala, da je od skupnega števila pregledanih artiklov 11 odstotkov docela neprimernih za prodajo, da bi bilo treba 35 odstotkov popraviti preden gredo v rabo in da je samo 54 odstotkov izdelkov brezhibnih.

Kontrola kvalitete očitno še ni postala neločljiva sestavina proizvodnega procesa, ugotavlja madžarski dnevnik in ob tem veliko bolj prepričljivo izzveni druga pripomba: tista o nezadostni povezavi med materialno stimulacijo in kvaliteto.

Zadnje čase pa stvari dobivajo drugačno podobo, kajti čisto odkrito zahtevajo ukinitev prakse dvojnega ali trojnega kriterija pri kvaliteti. Po mnenju, za katerega trdijo, da mora biti preseženo, naj bi v prvo kategorijo vrhunske kvalitete prišlo blago, namenjeno izbirčnemu zahodnemu tržišču, v drugo tisto za domačo porabo, v tretjo pa izdelki za »prijateljska tržišča«. Domače in »prijateljsko tržišče« se je često moralo zadovoljiti z blagom, ki so ga na Zahodu odklanjali. Zdaj zadnja dva vse bolj odkrito in vztrajno zahtevata, da mora biti blago, ki ga kupujeta, visoke kvalitete, to pa morajo tukajšnji izdelovalci končnih izdelkov upoštevati zlasti, če stoji na drugi strani mogočen dobavitelj surovin in energije.

Zato Madžari zaostrujejo kontrolo kvalitete, prožneje oblikujejo nagrajevanje ob upoštevanju kvalitete in spodbujajo ustvarjanje ozračja, v katerem bo kupec še bolj občutljivo reagiral na nedopustne napake.

Eden od ukrepov, ki ga uvajajo ravno zdaj, je obvezen opis kakovosti in tehničnih podatkov o izdelku, da bi se kupec lahko čimbolje znašel. Tako bo na primer državljan, ki si bo kupil mlinček za kavo, lahko zvedel iz priloženih navodil, ki jih dobi skupaj z garancijskim listom, ne samo koliko kave mora nasuti, temveč tudi, koliko časa naj bo vključen motorček aparata, pa tudi kako glasen je strojček, kadar melje. Ko bo uresničeno skoraj vse od tistega, kar si želijo, potem kupec, tako vsaj trdi neki dnevnik, ne bo kupoval več »mačka v žaklju«.

MILOS ČOROVIC

Heretiki v cerkvi

Katoliška cerkev v Južni Afriki za »radikalne spremembe družbe« — Vse ostrejša bitka z vlado - Mešane šole

Ob koncu prejšnjega tedna je napetost med katoliško cerkvijo in vlado v Južni Afriki dosegla kritično točko. Nacionalna škofovska konferenca je po enotedenskem zasedanju obsodila »zatiralski družbeni in politični sistem v Južni Afriki«, zahtevala preiskavo zaradi brutalnega ravnanja policije med rasnimi nemiri v lanskem letu ter se zavzela za enakopravnost črnih državljanov in za radikalne spremembe sistema v JAR.

Ta stališča katoliške cerkve, ki šteje v Južni Afriki okoli 1,5 milijona črnih in 300.000 belih vernikov, so brž kone najpomembnejši izziv kake večje južnoafriške organizacije uradni politiki apartheida v zadnjih 20 letih. Čeprav cerkev nasprotuje nasilju kot sredstvu za dosego spremembe sedanjega stanja, se durbanski nadškof Hurley, ki je v intervjuju za AFP dejal, da se je cerkev jasno postavila na stran boja za osvoboditev črncev v JAR, gotovo ni zmotil, ko je hkrati izjavil, da je zaradi teh stališč konfrontacija z vlado v Pretorii postala neizbežna. Vlada se je že oglasila. Policijski šef Prinslo je izjavil, da bodo morali škofi za svoje obtožbe o brutalnosti in samovoljnosti policije predložiti dokaze.

Vlado je nedvomno posebej razdražil tisti del škofovske »resolucije«, ki se zavzema za pravico vernikov, da »iz razlogov prepričanja zavrnejo služenje v oboroženih silah«, in sicer v primeru, če gre za vojno za obrambo apartheida. S tem je škofovska konferenca pravzaprav logično izpeljala stališče, ki ga je sprejela že pred tremi leti; v njem je ugotovila, da je Južna Afrika nepravična in na diskriminaciji temelječa družba in da kristjana avtomatično ne zadene dolžnost, da se udeleži nasilja ali vojne, ali da se nanjo pripravlja, kadarkoli država to zahteva. To vprašanje zavračanja vojaške službe iz prepričanja je bilo v letu 1974 še zelo hipotetično, v obdobju pa Sowetu, ko je nekaj časa že kazalo, da samo policija položaja ne bo mogla obvladati in da se bo morala vmešati tudi vojska (položaj pa je potencialno prav tako eksploziven še zdaj) pa je postalo dokaj konkretno. Po drugi strani pa škofovska konferenca — brškone iz strahu pred preveč silovito reakcijo vlade in zaradi nasprotovanja svojega desnega krila — le ni šla tako daleč, kakor je zahtevala njena radikalna mladinska organizacija.

Vprašanje o »zavračanju vojaške službe iz prepričanja« je viselo v zraku že dalj časa in parlament je medtem izglasoval zakon, s katerim so kazni za napeljevanje k »zavračanju« drastično povečali.

Tršo vladno reakcijo je moč zdaj, ko so škofi odkrito vrgli rokavico, pričakovati tudi glede druge bitke, ki jo Pretoria in katoliška cerkev bijeta že dlje časa. Pri tem ne gre za načelne izjave, pa čeprav imajo tako politično težo in odmev kot zdajšnja škofovska izjava, temveč za konkretno stvar: februarja lani je katoliška cerkev svoje šole odprla tudi za nebele otroke, čeprav zakon izrecno prepoveduje, da bi beli in črni učenci sedeli v istih klopeh. Vlada je dolgo zatiskala eno oko, ko pa je v zadnjih mesecih postajalo očitno, da pri mešanem sprejemanju učencev ne gre več za osamljene primere, in ko je v času po Sowetu v vsej južnoafriški zunanji in notranji politiki očitno prevladovala skrajna desnica, je zadeveva prerasla v politično vprašanje. Botha, vplivni minister za izobraževanje, je že zagrozil, da bo takim šolam odvzel licenco.

Ob vsem tem se seveda vsiljuje vprašanje, zakaj je katoliška cerkev, ki apartheidu načelno sicer že dolgo nasprotuje, v zadnjem času tako zaostrila svoja stališča in jih, kot kaže primer s šolami, skuša uresničiti tudi v praksi.

Očitno je razsodila, da se je rasna napetost v Južni Afriki zaostrila do take mere, da je potrebna jasna opredelitev. Dogodki po Sowetu so možnosti za kompromisarstvo izčrpali. Če bi cerkev ostala samo pri medlem abstraktnem nasprotovanju apartheidu, bi dolgoročno tvegala, da doživi tako usodo, kot jo je v Angoli in Mozambiku, gledano na krajši rok, pa preprosto izgubi svoje članstvo, ki ga v 80 odstotkih sestavljajo črnci. V zaostreni rasni situaciji bi verniki začeli gledati nanjo predvsem kot na enega izmed oporniko bele nadvlade, to pa bi še pospešilo proces, ki je potekal že doslej: da so se verniki zatekli v razne lokalne krščanske sekte. Sčasoma pa bi vsa mlada radikalna generacija brez dvoma zavrgla krščanstvo nasploh. Skratka, v tej dilemi, ko je cerkev presodila, da gre za njen obstoj, se je odločila za manjše zlo — spopad z vlado. Seveda pa pomena njene poteze, tudi če ostanemo na »strogo verskem področju«, ne gre precenjevati. V zdaleč močnejši holandski reformirani cerkvi doslej ni prišlo do nobenih bistvenih premikov, tu je duh starega burskega prepričanja, da so beli v Južni Afriki božji izbranci, poklicani, da vladajo nebelcem, še vedno nedotaknjen.

JANKO LORENCI

Pustna žehta v Litiji

LITIJA, 16. febr. — V nedeljo se obeta Slovencem velika žehta. Za spremembo tokrat ne bo na televizijskih ekranih, pač pa v Litiji na 20. jubilejnem pustnem karnevalu. Umazano perilo za to priložnost zbira Tone Fornezzi-Tof, žehto pa bosta vodila ta prava — voditelja TV Žehtnika Marta Pestator in Dare Valič, pa seveda še Tof.

Ni kaj reči. Litjani imajo za takle čas, kot je pust, nos na pravem mestu. Zavohajo kaj je tisto ta pravo, se pravi aktualno in hajd s tem na karneval. Morda pa je prav njihov izostren posluh za prave stvari ob pravem času, litijskemu pustnemu karnevalu dal svojstven pečat in kar častitljivo starost. Letos bo jubilejna prireditev, točneje 20. karneval po vrsti, kar ni od muh, saj so v tem obdobju podobni poskusi marsikje kar hitro pogoreli.

In kako bo to nedeljo? Predsednik Turističnega društva Litija Avgust Špat pravi, da organizatorji pripravljajo nedeljski karneval tako, da bi bil čimbolj aktualen, zanimiv in satiričen. Kako jim bo to uspelo, bodo ocenili sami gledalci, ki jih vsako leto vse več pride na litijsko pustno prireditev. Kot novost letos uvajajo mladinsko karnevalsko povorko. Ta bo v nedeljo med pol enajsto in pol dvanajsto uro. Mladinska karnevalska povorka se bo zdaj bolj opirala na domači mladi rod, že prihodnje leto pa ji bodo dali širšo razsežnost, čeprav so maske in skupine mladih od drugod zaželjene tudi v nedeljo.

Glavna prireditev je napovedana za nedeljsko popoldne. Ob 13. uri se bodo začele zbirati karnevalske skupine pred kegljiščem na Zasavski cesti. Uro zatem, se pravi ob 14. uri, pa se začne karnevalska povorka, ki bo šla izpred kegljišča po Zasavski cesti, preko mostu čez Savo do restavracije »Pošta« in potem nazaj preko Trga svobode na Valvazorjev trg. Tu bo »Karnevalski žehtnik«, kot si ga je zamislil Tone Fornezzi-Tof, ki bo tudi napovedovalec. Napovedovalca »Karnevalskega žehtnika« pa bosta iz TV žehtnika Marta Pestator in Dare Valič. Svojo točko v karnevalskem žehtniku pa bo izvedel tudi Janez Hočevar-Rifle.

Kot je na tej prireditvi že običaj, bo za zaključek litijskega karnevala še pustni ples v sindikalni dvorani Na stavbah. V Turističnem društvu Litija pa so za nedeljo poskrbeli še za eno novost. Z njo bodo najbolj ugodili ljubiteljem značk. Ob jubileju karnevala so izdali serijo značk, jubilejna značka pa bo veljala tudi kot vstopnica na prireditev.

P. BURKELJC

Segregacija

Amy Carter gre v šolo

Problem sodobne Amerike: naglo propadanje mest na severu in vzhodu

Od našega newyorškega dopisnika

NEW YORK, januarja — Devetletna Amy Carter se bo vpisala v javno šolo Stevenson Elementary v Washingtonu, zdaj ko se je njen oče preselil iz Plainsa v Georgii v Belo hišo. To ni novica iz ameriškega paberkovanja po zasebnem življenju znanih osebnosti, o čemer se nikoli natanko ne ve, ali to sodi v javni interes ali zgolj med radovednost. Drugod sploh ni v navadi, da bi obešali na velik zvon, kje se šolajo otroci šefov držav, in to morda tudi v ZDA ne bi bilo zanimivo, če se bodoči ameriški predsednik ne bi odločil, da bo hči še naprej hodila v državno šolo, v tako, kot jo je obiskovala v Plainsu. Odločitev je v Ameriki in še zlasti v Washingtonu odjeknila kot pravcata bomba.

Mnenja so deljena. Nekateri menijo, da predsednik tako dokazuje, da se tudi v svojem življenju drži načel, ki jih zagovarja in zaradi katerih je na volitvah dobil glasove devetih od desetih črnih prebivalcev ZDA. Po mnenju drugih je to dejanje, ki bi se po grobosti lahko merilo z žrtvovanjem v starih časih, ko so očetje polagali na žrtveni oltar otroke namesto jagnjet — Jimmy Carter pa naj bi otroka žrtvoval svojim političnim ciljem.

Žrtvoval otroka? Bralec ima seveda pravico sklepati, da nekje v ozadju ni vse prav z ameriškimi državnimi šolami, če Carterjevo odločitev primerjajo s tako grozljivim biblijskim prizorom.

Časopisi so seveda brž pograbili stvar in jeli raziskovati, kako se šolajo otroci najvišjih politikov: senatorjev, poslancev in visokih funkcionarjev zvezne administracije. Ugotovitev bi lahko na kratko pojasnili: le dve osebnosti iz tega širokega kroga menita, da so washingtonske državne šole dovolj dobre za njune potomce. Prvi je senator Ronald Dellums, črnec, ki ga opisujejo kot »ultraradikalnega liberalca«, drugi pa je senator John Jenrette, pri tukajšnjih političnih delitvah znan kot »beli južnjaški konservativec«. Vsi drugi, tudi črni predstavniki ljudstva, funkcionarji ali novinarji, ne pošiljajo otrok v javne šole pretežno črnskega Washingtona, temveč v zasebne ustanove ali v precej bolj premožne in boljše javne šole po uglednih naseljih Virginie in Marylanda, kjer večinoma tudi žive ti ljudje.

Pri tem naj še omenimo, da so »pomisleki« v zvezi z večino ameriških državnih šol, zlasti v velikih mestih, dobili že svetovno obeležje, sodeč po ravnanju diplomatov, trgovcev in drugih predstavnikov različnih držav v ZDA, kapitalističnih, socialističnih, neuvrščenih in drugih. Otroci teh predstavnikov, na primer v New Yorku, hodijo v državne šole le, če žive v takih četrtih, kot sta Upper East Side na Manhattanu ali v Forest Hillsu na Queensu ali v naseljih, ki obdajajo to metropolo, kot sta White Plains ali Greenwich v Connecticutu. Tudi ti predstavniki se ne glede na ideologijo, ki so jo prinesli iz svoje domovine, ne mešajo s črnim ali latinskoameriškim prebivalstvom Harlema, Bronxa, Brooklyna ali četrti Corona in Jamaica na Queensu, kar velja tudi za njihove otroke.

Ameriška država poskuša te stvari spremeniti tako, da šole, za katere po statističnih podatkih ugotovi, da zavračajo integracijo, prisili, da sprejemajo otroke iz drugih četrti, ki jih potlej vozijo z avtobusi: ponavadi je namen takih ukrepov, da šola obdrži določen odstotek črnskih otrok, čeprav zasledimo tudi obratna potovanja: belih otrok v pretežno črnske šole. Boston je bil jeseni na robu revolucije, ko je sodnik prisilil javne šole v četrtih, kjer žive italijanski in irski priseljenci, da sprejmejo črnske otroke, oziroma da del otrok belih priseljencev pošljejo v črnske šole. Nezadovoljstvo se še ni poleglo, vprašanje »avtobusnega prevoza« pa je ena od najbolj eksplozivnih tem na javnem političnem prizorišču. »Busing« je v šifrirani politični govorici stališče do ameriškega rasnega problema: zagovornike uvrščajo na liberalno, nasprotnike pa na konservativno plat političnega prizorišča.

In če je taka uradna politika ameriške države, kako to, da ljudje, ki so na visokih položajih v službi te države, nočejo pošiljati svojih otrok v washingtonske javne šole, kjer je osem desetin prebivalstva temnopoltega? »Beli in črni, liberalni in konservativni, vneti integracionisti in trdoživi segregacionisti v vrhu ameriške države« se strinjajo, naj njihovih otrok ne bi prevažali z avtobusi in mešali z drugimi otroki, kot terjajo sodni odloki. Iz takšnega dejstva liberalni komentatorji pač sklepajo o dvojni morali politikov, funkcionarjev in državnikov. Nasprotnikom »businga« pa je taka ugotovitev prav prišla. »Lahko si predstavljamo, kako bi na cocktail party po Georgetownu debelo gledali, če bi se kdo oglasil s tezo, da imajo tudi starši iz delavskih vrst pravico odkloniti, da bi njihove otroke vozili z avtobusi,« piše Wall Street Journal.

Problem je seveda globlji in avtobusi bi ga komaj mogli deloma rešiti.

Če se pobliže ozremo na ta problem — in če bi lahko posploševali podobo dobre državne osnovne šole v uglednem gornjem vzhodnem delu newyorškega otoka Manhattan — ima ameriška šola funkcijo, da za vse plasti družbe usposobi ustrezno število ljudi. V razredih in v vsakem predmestju posebej se vsi otroci dele po tem, kako napredujejo, na več skupin: najbolj ambicizoni imajo nenehno priložnost in deležni so vse spodbude in pozornosti, da so pri vsakem predmetu v prvi skupini, pa tudi, da hitreje napredujejo v višji razred, kot predvideva koledar. Nihče se ne jezi na one, ki zaostajajo in v glavnem je to njihov problem: pozornost posvečajo boljšim in najboljšim. In čemu bi iz tega delali problem: prvi se bodo morda vpisali na Harvard business school in po končanem šolanju bodo začeli s plačo dobrih 24.000 dolarjev na leto, za druge pa bo prostor v gospodarstvu, kjer se delo vse bolj omejuje na pritiskanje gumbov, na streženje v kaki trgovini ali izpolnjevanje obrazcev.

Taka je pravzaprav tudi podoba ameriške družbe: tanek sloj nadvse dobro plačanih managerjev (Volkswagen je za svojo novo ameriško tovarno našel managerja, a zanj bo moral plačati dvakrat več, kot koncern plačuje svojega prvega človeka v Nemčiji) in tehnikov, pa brezmejno morje ljudi, od katerih večinoma ne zahtevajo, ne pričakujejo in celo ne žele, da bi mislili.

Premožnejši si prek zasebnih šol prizadevajo, da bi njihovi otroci, pa čeprav zaostajajo, to dosegli. Pripravljeni so plačati za pozornost: v razredu z desetimi učenci je bolj verjetno, da bodo otroci dosegli tisto, kar se v javnih šolah posreči zgolj nadarjenim in ambicioznim. Na to splošno nekolikanj poenostavljeno podobo se navezuje nenavadna resnica, da so ZDA v stanovanjskem pogledu zelo ostro razmejena družba, v očeh nekaterih kritikov celo družba apartheida, le da jim v nasprotju s primitivnejšo in bolj grobo južnoafriško republiko ni treba zavarovati segregacije z bodečo žico, temveč z bolj prefinjenimi tehnikami bančnih posojil, s poslovanjem agencij, ki prodajajo hiše in dajejo v najem stanovanja, s pravico imenitnih naselij, ki obdajajo velemesta, da po lastnih predpisih ne dovolijo visoke gradnje, oziroma da morajo imeti hiše, postavljene na zelo dragih zemljiščih, vsaj hektar nezazidane zemlje, pa z davčno politiko, pri kateri ima zelo velik delež lastništvo hiše itd.

Rezultat te segregacije je najbolj žgoči razvojni in morda tudi družbeni problem sodobne Amerike: naglo propadanje mest na severu in vzhodu. Ameriški kapital je po dvajsetih letih selil industrijo iz mest v okolico, očitno zato, da bi se izognil nevšečnostim, ki spremljajo, kot je pokazala evropska zgodovina, koncentracijo delavstva v velikih mestih. Razvojna politika je odtlej favorizirala ta eksodus z avtomobili in avtomobilskimi cestami. Danes tretjina ameriškega prebivalstva, najbolj premožen del, živi v »suburbiji«, naseljih, ki obdajajo mesta, a večina prebivalstva naseljuje mesta. Premožnejši med ostalimi belimi prebivalci, ki niso zapustili mest, se povzpenjajo v nove stanovanjske nebotičnike, kjer za velik denar najamejo vratarja, si urede varnostne, pa televizijske naprave, s katerimi nadzorujejo vhod v poslopje in hodnike, čistilne naprave, ki vsrkavajo dim, in vse druge blagodati tehnike, ki naj bi pregnale strah pred kriminalom, vedno močnejšim v četrtih revežev. Manj premožni beli prebivalci severnoameriških mest se selijo v »sončni pas«, v trinajst držav ameriškega juga, ki so dale in izbrale novega predsednika.

Razmere so karikatura Mao Ce-tungove teze o revnih, revolucionarnih vaseh, ki obdajajo bogata, vase zaprta mesta. Vojna med vedno bolj revnimi mesti in njihovo bogato okolico se je pravzaprav že začela. O tem priča ostra razprava, ali naj bi obnovili avtocesto po zahodnem delu otoka Manhattan: prebivalstvo tega newyorškega središča, občine, ki ima črnega predsednika, se pritožuje, da je ta avtocesta zgolj sredstvo, da managerji, ki žive v bližnjem Westchestru ali v New Jerseyu, s svojimi avtomobili prej pridejo do Wall Streeta in da mesto take ceste sploh ne potrebuje. Ameriška »suburbija« pa ima izreden, lahko bi dejali odločilen politični pomen. Zahodnoevropski partnerji ZDA zaman izražajo slabo voljo, da ta država ni obdavčila porabe bencina, temveč ga prodaja po dvakrat ali trikrat nižji ceni od zahodnoevropskih ter postaja vse bolj odvisna od uvoza nafte in tako škoduje že sicer šibkim pogajalskim pozicijam med razvitimi in naftnimi državami. V ameriških naseljih, ki obdajajo mesta, ne moreš živeti brez več avtomobilov: izoblikovati bi se morala izredno močna politična sila, ki bi zmogla močno prizadeti žep tretjine najbolj premožne Amerike.

Takšno je ozadje, v kakršnem je mogoče razbrati manj opazne dimenzije drame, nastale okoli izbire šole za devetletno Amy Carter. Razlogi segajo v segregacijo v ameriški družbi, ki se začenja v kraju bivanja, nadaljuje v šoli in ki jo je nekolikanj zmotila državna intervencija pri delu.

Jimmy Carter seveda lahko naredi le ta simbolični korak. Bo zdržal vse močnejšo tendenco delitve Amerike na revna mesta, večinoma naseljena s črnci, Portoričani, Mehikanci in drugimi priseljenci s Karibov, in na bogata, razredno in rasno zaprta naselja okoli mest — na to vprašanje bo prinesel odgovor zgolj čas. Ni paradoks, da so se načrti, da bi uredili ta problem, rodili na jugu, ki so ga vselej opisovali kot rasističnega, sever in vzhod pa že od nekdaj za liberalna, kar zadeva rase. Na jugu so linčali, sovražili in pobijali, na severovzhodu pa so dosledno uresničili razredno diferenciacijo s posebnim mestom za črne brez kakršnegakoli sentimenta. Ali se bo s Carterjem uresničila katera od besed onega Faulknerjevega revnega belega južnjaka, ki je svojemu črnemu sotrpinu napovedal, da bodo taki, kot je on, ko se bodo združili, vladali Ameriki in jo spremenili? In koliko lahko pri tem stori predsednik, katerikoli predsednik?

Dragiša Bošković

Učilo v naši šoli

Mednarodna razstava učil in šolske opreme izpričuje, da nova učila v naši sodobni šoli niso sama sebi namen

V sredo popoldne je bil na mednarodni razstavi učil in šolske opreme, ki je ta teden odprta na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani dan Poljske. Najprej je simpatični generalni direktor v poljskem ministrvu za prosveto in kulturo Zdislaw Szymanski orisal nekatere vidike razvoja izobraževalne tehnologije na Poljskem, zavrteli so dva filma na to temo, potem pa je razgovor stekel o izobraževanju učiteljev na Poljskem (vsem dajejo izobrazbo na stopnji visoke šole oziroma fakultete) in o drugih stvareh. Zdislaw Szimanski, direktor centralnega poljskega zavoda za film Jozef Mikolajewicz in drugi poljski gostje so potlej povabili poslušalce na ogled učil in šolske opreme, ki jo razstavlja njihov Labimex iz Varšave. Iz njihove informacije o šolskem filmu na Poljskem zvemo, da dajejo filmu precejšen poudarek, da je glavni center didaktičnih filmov iz Varšave v svojem petletnem delovanju izdelal med drugim 120 filmov za potrebe strokovnega izobraževanja, da vsak posamezen film pripravlja skupina strokovnjakov, da analizirajo uporabnost filmov v šolah, da so lani napravili ciklus 100 filmov o tehnologiji kovin, da začenjajo letos z novim ciklusom filmov o strojeslovju za strokovne šole, ki so na Poljskem najštevilnejše... In tako potujete skozi poljska učila v besedi in sliki, med razstavljenimi izdelki, ki so lepi in pripravni tudi za učence pri nas.

Sicer pa informacija o učilih iz Poljske na letošnji, 4. mednarodni razstavi učil in šolske opreme nikakor ni osamljena. Vsak dan od torka do sobote, ko bodo razstavo zaprli, so dopoldne in popoldne demonstracije učil. Tako so v prostoru dopisne delavske univerze v Ljubljani prikazovali poučne filme, v salonu beograjskega uvozno-izvoznega zastopstva Proles so demonstracije TV tehnike Gorenje-Philips, kinoprojektorjev münchenskega Kikotona, učil za fiziko kölnskega podjetja Leybold-Heraeus, na razstavnem prostoru UNIS-Rog, IGO, Kolinska in DONIT predstavljajo delovanje šolske kuhinje in jedilnice, včeraj so strokovnjaki iz Iskra-Vega govorili o vključevanju Iskrinih učil, AV sredstev, strojev in inštrumentov v vzgojnoizobraževalno delo. Na razstavnem prostoru, ki ga je pripravil ljubljanski Contal in na katerem je predstavljena vrsta sodobnih učil tujih firm za pouk fizike, kemije, biologije in druge predmete, svetovalec, sodelavec mariborske pedagoške akademije rad pove in svetuje še marsikaj več od tistega, kar je razstavljeno; tako je tudi še na marsikaterem drugem tujem in domačem paviljonu, kó se obiskovalci zanimajo za učila, opremo šol in vrtcev, igrače, knjige itd.

Vse to skupaj s posvetovanji in raznovrstnimi predavanji razstavo učil in šolske opreme ne le popestruje, marveč bistveno dopolnjuje, oziroma razširja v žarišče živih razprav o sodobni učni tehnologiji in o sodobnem opremljanju šolskega prostora od omar in polic do zapletenih elektronskih naprav. V vsakem od teh izdelkov je vložen precejšen del tudi pedagoških razmišljanj.

In kakšen je pri tem delež naših izdelovalcev učil, opreme ter šolskih objektov? Ali naj omenjamo Iskro in njene številne temeljne organizacije, Elan, Gorenje, Slovenijales, Marles, Sava film, Državno založbo Slovenije in Mladinsko knjigo, Aero in podobne, brez katerih si naše šole ne moremo več zamišljati? Ali naj povemo, da se naša domača proizvodnja in prodaja učil in opreme močno prepleta z licencami in trgovskimi povezavami širom po svetu in da se vse to te dni še kar odraža tudi na razstavišču? Gledamo globuse in mikroskope raznih vrst in oblik, knjige in avdiovizualne pripomočke ne le za take predmete, kot sta biologija in fizika, ampak tudi za družboslovne predmete, na primer za pouk pri predmetu samoupravljanje s temelji marksizma. Gledamo opremo za telovadnice in športnike, za kabinete prometne vzgoje, za kemijo, fiziko, za delavnice tehničnega pouka itd., gledamo domače in tuje igrače za mlado in staro, gledamo še marsikaj zanimivega, ki so našim učencem pripravili ali posredovali ljudje in velikih in majhnih delovnih organizacij.

In občudujemo razkošje, ki je dandanes postala že draga vsakdanja potreba vzgoje in izobraževanja ljudi vseh starosti. In strmimo nad tem, kaj od tega mnoge naše šole že imajo in ob takih sejmih opremo le dopolnjujejo; in sem ter tja osupnemo nad posameznimi vprašanji ljudi iz šol, ki kažejo, da je kje vse to komu še velika neznanka. Razlike, ki izvirajo tudi iz neznanja, nikakor le iz različnih ekonomskih možnosti. A vendarle: mnogo pokazanega je v naših šolah za mlade in odrasle že, mnogo tega bo tam vsak čas. In pri tem se sama vriva misel: vse to mora vplivati na učiteljevo vlogo v razredu in na učenčevo znanje ter na odnos do učenja in do dela.

Prav to pa nam zgovorno potrjujeta vzporedni razstavi. Ena je že tradicionalna in prikazuje, kako imenitne stvari znajo napraviti vzgojiteljice in predšolski otroci v vrtcih iz odpadnega materiala. Ob teh mizicah s prispodobo neizčrpne fantazije in dela se kaže zamisliti.

Še bolj pa se velja zamisliti ob drugi vzporedni razstavi, ki prikazuje izdelke in delo učencev 72 strokovnih šol. Sadovi praktičnega pouka učencev kmetijskih, kovinarskih, elektrotehniških, steklarskih, lesarskih, grafičnih, tekstilnih, gostinskih, umetniških in drugih srednjih strokovnih šol lahko kažejo ne le, kaj vse učenci teh šol znajo, marveč tudi to, koliko so mladi rodovi prikrajšani, če se v času zorenja s praktičnim delom premalo srečajo. To pa je vprašanje, o katerem dandanes pri nas kar precej razmišljamo.

Nemara bi nam taka razstava s predstavitvijo učil in opreme iz Anglije, Poljske, Italije, Avstrije, obeh Nemčij, Švice, Francije, Nizozemske pa iz Jugoslavije — iz Slovenije, Beograda, Zagreba, Sarajeva, Splita in od drugod — lahko dala marsikatere koristne spodbude za tovrstna razmišljanja in načrtovanja.

JANKO SVETINA

Takojšnji podatki o požaru

Zanimanje za izdelek Ei Niš, prijavljen za beograjski sejem

BEOGRAD, 16. februarja (Tanjug) — Na prvem mednarodnem sejmu televizijske in ptt opreme v Beogradu bo najbrž pozornost pritegnil radioidentifikacijski alarmni sistem Rias, izdelek Ei Niš, tozda tovarne elektronskih naprav v Beogradu. Ta sistem je med drugim mogoče uspešno uporabiti pri požarih in za identifikacijo objektov, kjer je izbruhnil ogenj, kar je še zlasti pomembno za varnostne ukrepe.

Sistem javlja o vseh dogodkih, ki jih zaznajo električni, akustični, temperaturni, mehanični, magnetni in drugi senzorji.

USPEŠNA VELIKA OPERACIJA — Prof. dr. Ludvik Ravnik, fizkulturni učitelj, športni zdravnik in kirurg. Foto: Janez Zrnec

Dolgo računanje

Povprečni mesečni osebni dohodek je lani v SRS znašal 4.068 dinarjev — Počasnejša rast

LJUBLJANA, 15. febr. — Zdaj bi morali dobiti podatke o januarski industrijski proizvodnji v Sloveniji obračunane tako po lanskem načinu razvrstitve dejavnosti, kakor tudi obračunane po novem načinu razvrstitve, ki bo industrijo delil namesto v 22 kar v 36 dejavnosti.

Vendar se je pri računanju zapletlo, ker so, kot pravijo v zavodu za statistiko, v računalniškem središču samovoljno stari način »podrli«, nov pa še ni stekel. Hkrati pa je januarski izračun te proizvodnje vselej kaj malo trden, ker v tem mesecu na novo statistično »stehtajo« posamezne prvine in ker tega meseca ni moč primerjati s kakšnim predhodnim mesecem.

Prav tako pa še ni moč objaviti podatkov o januarski zunanji trgovini Slovenije, ker jih zavod za statistiko še ni dobil od carine, ki je sredi lanskega leta vzela v svoje roke seštevanje teh podatkov.

Med pomembnejšimi podatki, ki jih je danes pripravil slovenski zavod za statistiko so podatki o osebnih dohodkih, ker decembrski dohodki, ki so jih bili izplačali v letošnjem januarju zaokrožujejo podatke za lansko leto. Pomemben je povprečni lanski osebni dohodek, ki je osnova za določitev nekaterih letošnjih prejemkov. Tako je znašal v Sloveniji povprečni lanski osebni dohodek 4068 dinarjev, od tega v gospodarstvu 3932 dinarjev, v negospodarstvu pa 4789 dinarjev. Ta povprečni osebni dohodek je bil za 15,5 odst. višji, kot je bil v letu 1975, od tega je bil v gospodarstvu za 15,6 odst. višji, v negospodarstvu pa je bil za 14,5 odst. višji. Potemtakem so v lanskem letu osebni dohodki rasli počasneje, kot so bili rasli v prejšnjih letih, seveda pa so tudi cene rasle v lanskem letu počasneje. Tako so bili lanski slovenski povprečni osebni dohodki v primerjavi s predlanskimi kljub nizki rasti proizvodnje realno za 2,1 odst. višji.

Pri januarskih cenah na drobno v Sloveniji, ki so se v primerjavi z decembrskimi povečale za 2,4 odst., v primerjavi z januarskimi leta 1975 pa za 9,4 odst., je treba pristaviti, da v njih statistika še ni vračunala podražitve elektrike.

Decembra lani je bilo v Sloveniji v družbenem sektorju 692.008 zaposlenih, kar je za 20.631 zaposlenih ali za 3,1 več, kot jih je bilo decembra 1975. V gospodarstvu je bilo decembra lani 580.747 zaposlenih, kar je za 14.405 zaposlenih ali za 2,5 odst. več, kot jih je bilo decembra 1975, v negospodarstvu pa 111.261 zaposlenih, kar je za 6226 zaposlenih ali kar za 5,9 odst. več. V zasebnem sektorju je bilo lani v Sloveniji povprečno 15.807 zaposlenih, kar je za 674 zaposlenih ali za 4,5 odstotka več, kot jih je bilo predlani. Lani decembra je bilo v Sloveniji 13.333 nezaposlenih, kar je za 14,3 odst. več, kot jih je bilo decembra 1975. Kljub temu povečanju števila nezaposlenih pa znaša decembrski delež nezaposlenih v skupnem številu zaposlenih v Sloveniji le okrog 1,88 odst., kar je izredno nizek odstotek tudi v svetovnem merilu.

ILJA POPIT

Tumor, velik kot dvojčka

V štiriurni operaciji je prof. dr. Ludvik Ravnik uspešno odstranil ogromen tumor, težak 7,4 kg — »Če ga ne bi videli, sploh ne bi mogli verjeti ...«

LJUBLJANA, 17. febr. — Včeraj dopoldne med osmo in dvanajsto uro je prof. dr. Ludvik Ravnik, predstojnik urološke klinike na ljubljanskem kliničnem centru z okrepljeno operacijsko ekipo uspešno odstranil iz človekovega telesa 7,4 kg težak in 50 x 30 cm velik tumor, ki se je razrastel iz desne pacientove ledvice.

Bolnik je zdaj v intenzivni negi in se dobro počuti, kakor pravijo zdravniki. Kot vse kaže vsaj po zunanjem izgledu velikanski tumor, ki mu za zdaj v domači praksi ne najdejo primere, saj so doslej operirali le do poldrug kilogram težke, ni zločeste narave, kakor meni prof. dr. Ludvik Ravnik, vendar bodo končno oceno vendarle dale šele natančnejše preiskave čez nekaj dni.

Tumor velikan

Tkivo tumorja je namreč zaradi izredne velikosti zelo spremenjeno.

Tumor je rastel v pacientovem telesu približno dve leti, kolikor se ga je zavedal, vendar prizadeti bolnik ni čutil skoraj nobenih bolečin, zato se vse do nedavna tudi ni zatekel po pomoč k zdravniku. Ko se je v zadnjem času oteklina tudi navzven občutno povečala, saj je tumor zasedel dobršen del trebušne votline in odrival druge pomembne organe, je bolnik našel pot do zdravnika in od njega k specialistu. Po desetih dneh različnih rentgenskih in drugih preiskav se je prof. dr. Ludvik Ravnik odločil za operacijski poseg, saj je novotvorba dosegla težo in obseg dveh krepkih novorojenčkov.

»Če ga ne bi videli, ne bi mogli verjeti svojim očem ...,« pravijo zdravniki in sestre, in med njimi še posebej anestezisti, ki so z dvema aparaturama sproti dovajali pacientu med operacijo izgubljeno kri. V štirih urah, kolikor je trajala operacija, so mu dali osem litrov nove krvi ali še enkrat toliko, kot jo ima običajno srednje velik in težak človek.

Športnik in kirurg

Prof. dr. Ludvik Ravnik, ki je med nami bolj kot kirurg znan po tem, da je bil dolga leta zdravnik košarkarjev (21 let), nogometašev in hokejistov Olimpije ter zdravstveni vodja jugoslovanske hokejske državne reprezentance — do 1972. leta in učitelj fizkulture — pravi, da je pacientovo stanje zadovoljivo, zato upa, da bo kmalu okreval. Že prvo noč po operaciji se je velika votlina po kirurškem posegu, ki je bila ne zgolj strokovno-specialistični, temveč tudi težaški poseg, lepo umirila in postopoma prenehala krvaveti.

Bolnik je zelo zadovoljen, sicer pa je že pred operacijo zdravnikom sam dejal, češ: »Kdor me bo rezal, se bo pošteno namučil z menoj!«

»Dve noči pred operacijo sem razmišljal in tehtal, kako naj zarežem in sežem po tako velikem tumorju, ki me je čakal, da ga odstranim.« bolj zase malce utrujeno pripoveduje dr. Ludvik Ravnik, pri čemer ne skriva, da mu je neprijetno, ker ga zdaj z leve in desne oblegajo ljudje z vprašanji, na katera bodo v zvezi s tem tumorjem dali odgovor posebne analize, svetovna zdravstvena literatura s tega področja — in ne nazadnje čas. Dostop do tumorja je bil nekoliko problematičen, zato ni čudno, da sta zdravnika mučila nespečnost in glavobol.

»Ko bi vedel, da boste tako radovedni, prav gotovo ne bi prišel z besedo o tem tumorju na dan, sicer naj vam pa povem, da smo na naši kliniki lani imeli povprečno po 15 večjih in manjših operacij na dan.«

NIKO LAPAJNE

Energija za kombinat v Trepči

Hidroelektrarno grade v dolini Ibra — Velike izgube zaradi redukcij

OD NAŠEGA PRIŠTINSKEGA DOPISNIKA

KOSOVSKA MITROVICA, 14. februarja — V dolini Ibra pri kraju Veli Breg grade hkrati za največjim zemeljskim jezom pri nas hidroelektrarno Gazivoda z jakostjo 17 megavatov. Elektrarna naj bi napajala z energijo del kosovskega gospodarstva.

V kombinatu Trepča so predlagali, naj bi hidroelektrarno tehnično-ekonomsko tako postavili, da bi njene zmogljivosti prilagodili tehnološkim potrebam kombinata. Tako so predlagali, ker imajo elektroliza cinka, kemična industrija, tovarna akumulatorjev, topilnica z rafinerijo in rudnik Stari trg s flotacijo zaradi pogostih prekinitev električne energije neprecenljive izgube.

Zdajšnja Trepčina termoelektrarna ne more zadovoljevati vseh potreb po električni energiji.

Ključni programi

Razvoj »Iskre«: ob osvajanju mikroelektronike in računalništva še inoviranje in dopolnjevanje proizvodnje

LJUBLJANA, 15. febr. — Srednjeročna razvojna usmeritev SOZD ZP Iskra, dogovorjena s samoupravnim sporazumom o osnovah plana združenega podjetja za obdobje 1976—1980, temelji na osvajanju tistih ključnih tehnologij, ki bodo omogočile bistveno inoviranje in dopolnjevanje proizvodnih programov združenega podjetja, tako da bo v prihodnje v Iskrine proizvode vgrajen čedalje večji delež intelektualnega dela.

Ob snovanju srednjeročne razvojne usmeritve je v združenem podjetju dozorelo spoznanje, da je za uresničenje dogovorjenih, skupnih programov potrebno združevati sredstva, pospešiti vlaganja v razvojno raziskovalno dejavnost, zagotoviti bistveno izboljšanje kadrovske strukture zaposlenih ter doseči čimbolj učinkovito trošenje združenih sredstev. Zato so v samoupravnem sporazumu jasno opredeljeni vsi tisti skupni ključni programi, za katere bodo združevali sredstva bodisi na ravni SOZD, bodisi na ravni delovnih organizacij. Ti ključni, prednostni programi so: razvoj mikroelektronike, računalništva, integriranih telekomunikacij, optoelektronike, avtomatizacije v industrijskih procesih, prometu in energetiki.

Inoviranje in dopolnjevanje proizvodnih programov, ki naj zagotovi predvsem bistveno večanje deleža intelektualnega dela na račun zmanjševanja ročnega dela, terja bistvene premike v kadrovski strukturi. Občutneje se bo znižal predvsem delež zaposlenih s poklici ozkega profila, povečal pa se bo delež zaposlenih s srednjo, višjo in visoko strokovno usposobljenostjo. Sedanji sistem izobraževanja teh kadrov je prepočasen, zato ga bo potrebno čimbolj prilagoditi potrebam združenega dela, pri tem pa bo potrebno posvetiti posebno skrb zlasti izobraževanju in strokovnemu izpopolnjevanju ob delu. Iskra je že v minulem letu zajela v izobraževanje ob delu okrog 2.000 zaposlenih, v prihodnje pa bo morala obseg tega izobraževanja in izpopolnjevanja še razširiti. Se večjo pozornost kot doslej bo posvečala štipendiranju bodočih strokovnjakov, čeprav je v zadnjih desetih letih kar početverila število štipendistov (od 500 v letu 1967 na 2.100 v letu 1976).

Še hitrejši razvoj lastne inovacijsko-razvojne dejavnosti je drugi pogoj za uspešno inoviranje in dopolnjevanje proizvodnih programov združenega podjetja. Zato so temeljne organizacije združenega dela Iskre s samoupravnim sporazumom predvidele v prihodnje občutno večja vlaganja sredstev za ta namen. 1980 leta bodo za pospeševanje inovacijske dejavnosti namenile že 4 odstotke od vrednosti proizvodnje, tj. okrog 480 milijonov dinarjev letno. V letih 1976—1980 pa bodo za ključne razvojno-raziskovalne programe združile skupno okrog 56 milijonov dinarjev. S takšnim poudarkom razvoju lastne inovacijske dejavnosti bodo lanko uveljavili začrtano razvojno politiko na področju licenc in vnosa tuje tehnologije, tj. da bodo tuji dosežki le osnova in dopolnilo za razmah lastne inovacijske dejavnosti.

To so le nekatere najpomembnejše značilnosti začrtane srednjeročne razvojne usmeritve SOZD ZP Iskra, ki so jih na današnji seji predsedstva slovenske gospodarske zbornice podrobneje nakazali predstavniki Iskre. Od ilustrativnih podatkov, ki so jih navedli, pa naj omenimo le naslednje: v srednjeročnem obdobju bo letna rast proizvodnje znašala 13 odstotkov, tako da bo vrednost te porasla od 8,3 milijarde dinarjev v letu 1976 na 13,6 milijarde dinarjev v letu 1980. Izvoz bo naraščal letno za 35 do 40 odstotkov, tako da se bo od 76 milijonov dolarjev v letu 1976 povečal na 140 milijonov dolarjev v letu 1980; hkrati se bo spremenilo tudi njegova regionalna usmeritev, tako da bo 1980. leta znašal delež izvoza na zahodna tržišča 55 odstotkov, v države SEV 26 odstotkov v deželе v razvoju pa 19 odstotkov. Za hitrejše osvajanje novih trgov in širjenje predstavniške mreže v tujini bodo tozd v okviru Iskra Commerce združevale ustrezen odstotek sredstev od vsakoletne planirane proizvodnje.

ZDRAVKO STEFANČIČ

Tri desetletja ljubljanske ekonomske fakultete

Tehten prispevek k teoriji in praksi naše ekonomske misli

Bogata pedagoška in znanstveno-raziskovalna bera

Bolj ko brskamo po tridesetletni zgodovini ljubljanske ekonomske fakultete, pogosteje se vrnemo k misli tedanjega predsednika slovenske vlade Borisa Kidriča, ki smo jo v teh slavnostnih dneh resda lahko marsikje prebrali in ničkolikokrat slišali, vendar se ji pri iskanju najustreznejše iztočnice tudi v tem priložnostnem pedagoškem, raziskovalnem in znanstvenem prerezu omenjenega visokošolskega jubilanta ne moremo izogniti: »Ekonomske visoke šole nam morajo dati prvovrstne marksistične ekonomiste, ki bodo sposobni ustvarjalno razumeti, uporabljati ter razvijati svojo znanost in pomagati pri utrjevanju in širjenju socialističnih gospodarskih pozicij.«

Če bi skušali zdaj napraviti nekakšno bilanco ter natančno ugotoviti, s kakšnim uspehom so pedagoški in znanstveno-raziskovalni delavci ter slušatelji ekonomske fakultete v treh desetletjih uresničevali to temeljno idejo, potlej bi se vsekakor morali lotiti poglobljene analize. Vendar tudi nekoliko manj dognan pregled prehojene poti dovolj zgovorno označuje rast te ustanove, njenih učiteljev in študentov ter teoretične in aplikativne vrednosti znanstvenih disciplin, ki jih goji.

Ob tem je nemara odveč poudarjati, da področje, v katerega je 8. marca 1946 »zagrizel« po en redni profesor, lektor in asistent, devet zunanjih predavateljev ter 344 študentov, ni in ne more iskati zgledov, kajti ves čas se je tudi na tej fakulteti odvijalo trdo delo za oblikovanje izvirnih teoretičnih osnov družbenopolitičnega sistema samoupravnega socializma. Iz vzhodnih ali zahodnih konceptov gospodarskega razvoja smo sicer lahko povzeli kakšno izkušnjo, vendar ni šlo nikdar za mehanično prenašanje rešitev, kajti vselej smo še tako dovršene zamisli usklajevali z znanstvenimi ali narodnogospodarskimi potrebami ter specifičnimi jugoslovanskimi družbenimi razmerami, z doseženo ravnijo proizvajalnih sil in stopnjo samoupravnega razvoja. Vsa ta izjemno dinamična snovanja seveda tudi na ljubljanski ekonomski fakulteti niso šla gladko in zmeraj zadosti naglo, toda rezultati, ki so danes pred nami, nedvoumno dokazujejo, da se na tej poti nismo izneverili osnovni usmeritvi, čeravno smo jo večkrat popravljali in izpopolnjevali. Vse do družbenoekonomskih odnosov, kakor jih opredeljuje zalon o združenem delu.

Sedanji dekan prof. dr. Gregor Počkar pravi, da je bilo pri odpravljanju starega in utrjevanju novega na ekonomski fakulteti sicer nemalo dilem in iskanj, vendar je pri ugotavljanju pomanjkljivosti in slabosti treba upoštevati, da je ta visokošolska ustanova vedno bila in je pripravljena prebroditi morebitne težave ter poiskati čim ustreznejše rešitve. »Fakulteta je izhajala iz spoznanja, da je njeno delo lahko uspešno le, če je usmerjeno na probleme naše stvarnosti in zasnovano na marksističnih teoretskih postavkah posameznih temeljnih disciplin. Samo teoretske discipline, ki posplošujejo obstoječo samoupravno socialistično prakso, so namreč lahko podlaga za konkretizacijo znanja, ki ga morajo obvladati diplomanti.«

Zaradi naraščajočih potreb družbene oziroma gospodarske prakse po različnih kadrih je fakulteta sicer cepila študij na številne smeri in usmeritve ter pospešeno uvajala aplikativne predmete, toda v določenem obdobju se je znašla v položaju, ko je spričo tega jel zaostajati razvoj temeljnih teoretskih predmetov. To je seveda ponovno vplivalo na aplikativne predmete, ki se tako včasih niso mogli opreti na do kraja izdelana teoretska izhodišča. »Določena slabost,« meni dekan, »ki je iz takšne situacije izvirala, je prišla najbolj do izraza takrat, ko so družbeni premiki v praksi pokazali, da gre za družbenoekonomski sistem, ki ga ni mogoče obravnavati, analizirati in obvladovati samo s pomočjo znanja in metod, ki so se razvile za potrebe podjetniške ekonomije.«

Ob tesni soodvisnosti pedagoškega in znanstveno-raziskovalnega dela ter neogibne povezanosti ekonomske teorije in gospodarske prakse je na dlani da morajo različni profili ekonomistov obvladati ustrezna praktična znanja, da se bodo lahko hitro vključevali v reševanje perečih problemov na posameznih delovnih mestih, hkrati pa dodobra poznati tudi tiste temeljne ekonomske discipline, ki zagotavljajo analitično podlago za preučevanje neposrednih povezav, v katere stopajo organizacije združenega dela v okviru materialne in nematerialne proizvodnje.

Med poglavitna področja, na katerih nameravajo delavci ekonomske fakultete še posebej okrepiti znanstveno-raziskovalna prizadevanja — izsledke le-teh pa bodo sproti vnašali v učno snov — so: ključni problemi politične ekonomije socializma, razvoj samoupravnega ekonomskega sistema, problemi dolgoročne in srednjeročne ekonomske politike Jugoslavije ter razvojna vprašanja Slovenije. Pri tem nameravajo izrecno pozornost posvetiti aktualnim temam, ki se ta čas neposredno nanašajo na uresničevanje ustave in zakona o združenem delu, in kar je bila že doslej stalna praksa. To ne potrjuje le kopica raziskovalnih del, temveč tudi številne diplomske in magistrske naloge, »s katerimi se je fakulteta tvorno vključila v razreševanje pereče družbene problematike«.

V teh tridesetih letih, zlasti pa še v zadnjem desetletju, so fakultetni delavci objavili več kot 800 samostojnih publikacij in 1600 člankov, kar pa je navsezadnje le zunanji, številčni izraz množice idej, ki so jih avtorji prispevali k teoriji in praksi jugoslovanske ekonomske misli.

Ob tem pa so učitelji ljubljanske ekonomske fakultete, ki od včeraj nosi ime njenega ustanovitelja Borisa Kidriča, ravno takšno ali nemara še večjo zagnanost pokazali pri šolanju novih strokovnjakov, ki jih v slovenskem gospodarstvu še vedno zelo primanjkuje. Na to visoko šolo se je prvo leto njenega obstoja vpisalo 334 študentov, danes pa jih je 1596; največ jih je bilo v študijskem letu 1974 do 1975 (2000), najmanj pa 1951 do 1952 (234). Zlasti močno je začelo število rednih slušateljev naraščati leta 1969, ko jih je prvič bilo več kakor tisoč. Ob tem »rekordu« pa je s tolikanj večjo silo prodrla na površje prostorska stiska, ki je v večkrat preurejenem, prezidanem in nadzidanem »Trgovskem domu« začela resno vplivati na izvajanje učnega načrta, pridobivanje strokovnega osebja ter konec koncev na sam pouk. Na srečo je to zdaj že nekaj mesecev trpka preteklost, kajti med največja zadoščenja ob tridesetletnici sodi tudi nova, sodobna in prostorna zgradba, ki je zrasla v neposredni bližini fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo za Bežigradom.

Do oktobra 1976 je na ekonomski fakulteti končalo študij 1825 diplomiranih ekonomistov, 2133 ekonomistov, 81 magistrov in 26 doktorjev ekonomskih znanosti.

S skrbnim listanjem po tridesetletnih arhivih je dr. Pavlu Marcu uspelo izluščiti tudi zanimive podatke o izpitih, katerih število, v začetku zaradi skupinskih komisijskih izpitov sicer ni bilo veliko, pozneje pa je vse bolj naraščalo, tako da je bilo v letu 1959 do 1960 3700 izpitov, leto pozneje 4700, po letu 1968 7300, dve leti pozneje 9300, 1973 do 1974 11300, v lanskem šolskem letu pa že 17.218.

Poleg sprememb v programih posameznih predmetov, navaja prof. dr. Ivan Ravnikar, se je v tridesetih letih večkrat temeljito spremenil učni načrt (z uvajanjem novih ali ukinjanjem zastarelih predmetov, vpeljevanjem novih študijskih smeri ipd.). Tako lahko ugotovimo, da je ta fakulteta imela v tem obdobju pet različnih učnih načrtov. Prvi pade v obdobje od pomladi 1946 do 1958, značilen zanj pa je bil enoten študij za vse študente. Naslednji dve leti označujeta drugo etapo, ko so v tretji in četrti letnik vpeljali t. im. opcijski skupini, od katerih je bila ena bolj podjetniško, druga pa bolj narodnogospodarsko usmerjena. Sledi tretje obdobje (od 1960 do 1965), ki je prineslo največje spremembe od ustanovitve fakultete do danes, saj so študij razdelili na dve stopnji, oziroma s podiplomskim vred na tri; poleg tega so osnovali nove oddelke, od katerih so nekateri imeli še po več smeri. Od leta 1965 do 1973 so deloma ukinili stopenjski študij in večino prejšnjih oddelkov in smeri, obdržali pa dve osnovni usmeritvi; pouk v prvem letniku je bil enoten za vse študente, v drugem pa se je razcepil na ekonomsko in poslovno smer. Sedanji, torej peti učni načrt je začel veljati jeseni 1973 in ohranja nekatere značilnosti prejšnjega (dveletni poslovni, enoten štiriletni ekonomski študij idr.), uvaja pa med drugim drugo stopnjo, poslovnega študija ter večjo razčlenjenost ekonomskega študija v tretjem in četrtem letniku.

Ko govorimo o razvejani dejavnosti ekonomske fakultete, moramo posebej omeniti utečeno izobraževanje ob delu, za katerega je ta visokošolska ustanova poskrbela še takoj po ustanovitvi. Sprva je izredni študij bil le v Ljubljani, kasneje pa tudi v drugih krajih po Sloveniji. Z osnovanjem višje ekonomsko komercialne šole v Mariboru leta 1960 je fakulteta ta študij na območju Štajerske, Koroške in Pomurja opustila, še naprej pa organizirajo popoldanske ali večerne tečaje in seminarje za zaposlene slušatelje na območju Zasavja, Gorenjske, Dolenjske in Bele krajine, Notranjske in Krasa, Primorske in Posočja ter obala. V tridesetih letih je pri ekonomski fakulteti ob delu študiralo 7.560 slušateljev, navede prof. Edvin Dobeic, prof. dr. Stane Možina pa opozori še na dopolnilno izobraževanje za kadre v gospodarstvu, predvsem na tečaje za vodilno osebje ter kandidate za vodstvena delovna mesta, pri čemer zlasti dobro sodelujejo tudi z gospodarsko zbornico SR Slovenije.

Čeprav dekan prof. dr. Gregor Počkar zanika, da bi bila ekonomska fakulteta morda še zmeraj nekolikanj preveč teoretsko usmerjena, pa hkrati priznava, da se prav zdaj 14 rednih in 10 izrednih profesorjev, štirje docenti, pet višjih predavateljev in 22 asistentov intenzivno ukvarja z mislijo, kako bi zagotovili še večji vpliv uporabnikov na oblikovanje in razvoj te visokošolske ustanove. Splošen družbeni interes in ne nazadnje tridesetletni pedagoški in znanstveno-raziskovalni dosežki (»veliko jih je na ključnih delovnih mestih v gospodarstvu in družbenih dejavnostih«) vsekakor omogočajo, da to ne bo pretežak zalogaj.

Boris Dolničar

SMUČANJE — SVETOVNI POKAL

Tudi smuk v Laaxu osvojil F. Klammer

Njegov naskok pred Stenmarkom na lestvici za svetovno prvenstvo znaša sedaj enaindvajset točk

LAAX, 18. — Avstrijec Franz Klammer je zmagal danes v smuku za svetovni pokal, ki so ga opravili v Laaxu, namesto onega, ki je odpadel 5. februarja v St. Antonu.

Najboljši med Italijani, Roland Thöni, je bil 11.

LESTVICA

1.	Klammer (Av.)	1'59"10
2.	Ferstl (ZRN)	1'59"51
3.	Russi (Švi.)	1'59"54
4.	Veith (ZRN)	1'59"76
5.	Steiner (Av.)	1'59"93
6.	Grissmann (Av.)	2'00"12
7.	Josi (Švi.)	2'00"12
8.	Berthod (Švi.)	2'00"66
9.	Fischer (ZRN)	2'00"74
10.	Winkler (Av.)	2'00"91
11.	Thöni (It.)	2'00"95
12.	Müller (Švi.)	2'01"24
13.	Read (Kan.)	2'01"48
14.	Lüscer (Švi.)	2'02"33
15.	Plank (It.)	2'02"41

LESTVICA ZA SVETOVNI POKAL

1.	Klammer (Av.)	195
2.	Stenmark (Šve.)	174
3.	Heidegger (Av.)	151
4.	Russi (Švi.)	122
5.	Thöni (It.)	108
6.	Gros (It.)	101
7.	Henni (Švi.)	98
8.	Ferstl (ZRN)	97

EKIPNA LESTVICA

1. Avstrija 1317, 2. Švica 839, 3. Italija 468, 4. ZRN 345, 5. Liechtenstein in Francija 270, 7. ZDA 165, 8. Švedska 182, 9. Kanada 40, 10. Iran 35 itd.

NOGOMET — V DRUGI AMATERSKI LIGI

DANES IN JUTRI NA VRSTI NEKAJ ZAOSTALIH SREČANJ

V 3. amaterski ligi bodo Trebenci odigrali zanimivo tekmo proti S. Andrei

2. AMATERSKA LIGA

Danes in jutri bodo odigrali nekaj zaostalih tekem. Na igrišče bodo stopile tudi enajsterice Primorja, Zarje in Brega.

ZAULE — PRIMORJE

Primorje bo igralo že danes popoldne. Prosečani gredo v goste k Zaulam, ki so bile najbolj prizadete zaradi razmočenih in blatnih igrišč. To dokazuje dejstvo, da so Zaule v letu 1977 odigrale le dve prvenstveni tekmi in to je nedvomno prizadelo moštvo.

Kljub vsemu pa bo Primorje naletelo v Žavljah na močan odpor. Položaj Tržačanov je trenutno precej kritičen, saj so Zaule z 12 točkami zasidrane na 13. mestu lestvice. K temu je treba dodati, da so Zaule na domačih tleh vedno trd oreh za vsako ekipo in so klonile le Aurisini in to še s pičlim 1:0. To naj bo Primorju v opozorilo, da današnji tekmec ne bo lahka ovira. Primorje, ki bo stopilo na igrišče brez diskvalificiranega Cimolina, vseeno upa na celotni izkupiček, medtem ko bi se domačini zadovoljili tudi z remijem.

ROSANDRA — ZARJA

Zarji se obeta jutri težko in naporno gostovanje. Bazovci bodo morali zaradi poškodb nekaterih ključnih igralcev na igrišče v okrnjeni postavi. Poglavitno vlogo bo zato imela obramba Zarje z Vojkom Krizmančičem na čelu. Razumljivo je, da trenerju Softiču ne preostane drugo kot da ubere obrambni sistem igre, saj sodi Rosandra med močnejše ekipe tega prvenstva. Skrito orožje Rosandre je protinapad in če bodo znali Bazovci tega zatreti ni izključeno, da se vrnejo v Bazovico s točko v žepu, ki bi predstavljala za Zarjo že lep uspeh.

EDILE ADRIATICA — BREG

Okrnjena ekipa Brega (brez izključenih Menona, Bržana in Samca) gre v goste k moštvu, ki meri na celotni izkupiček. Tržačani v zadnjih nastopih vsekakor niso povsem zadovoljili. Izbojevali so tri zaporedne bele izide, prejšnjo nedeljo pa so celo doživeli poraz v Nabrežini. Če dodamo še, da je v 11. in 12. kolu Edile Adriatica klonila z 1:0 Zarji, oziroma z 1:0 Flaminiu, ugotovimo, da Tržačani že šest nedelj niso dali gola. To seveda daje nekaj upanja Brežanom, ki bodo skušali z obrambno igro prisiliti nasprotnika k remiju.

3. AMATERSKA LIGA

Jutri bodo odigrali pare prvega povratnega kola, v katerem bo v središču pozornosti gostovanje Primorca pri ekipi S. Andrea. To je edino moštvo, ki je do sedaj spravilo na kolena Trebence.

Čeprav se gostovanje obeta naporno, so Trebenci vseeno optimisti in so prepričani, da bodo tokrat vrnili Tržačanom milo za drago; to pomeni, da računajo na zmago.

Gajevci proti novincu Chiarboli ne bi smeli imeti težav. «Zelenorumeni» pa nikakor ne smejo podcenjevati nasprotnika, kajti to bi jim lahko bilo usodno, predvsem v tem — pustnem obdobju.

Po zmagi nad Rozzolom Podlonjerci z optimizmom gledajo na jutrišnje gostovanje pri ekipi Donatori, ki sodi med šibkejše moštvo te skupine. Če bodo Podlonjerci zaigrali kot prejšnjo nedeljo, jim nasprotnik prav gotovo ne bi smel preprečiti poti do zmage.

Kljub temu da ekipa Krasa igra doma, bo proti Devinu imela precej težav. Devinčani, čeprav v letošnjem prvenstvu niso dosegli vidnejših izidov, so nedvomno močnejši od Kraševcev, za katere bi že remi predstavljal viden uspeh.

B. R.

ATLETIKA

KOT GOSTJE KLADIVARJA

Pet borovk danes v Celju

Pet atletinj Bora se bo danes udeležilo slovenskega prvenstva v tekih, ki bo v dvorani AD Kladivar v Celju. Borovke bodo sicer nastopale izven konkurence, ker gre za uradno republiško tekmovanje.

Vseh pet bo teklo na progi 60 m. V kategoriji pionirk bo tekla Sonja Župančič, med naraščajnicami pa Natalija Gabrovec, Sara Košuta in Marinka Semolič ter končno Daniela Tretjak med mladinkami.

Tekmovanje v ostri konkurenci bo važen mejnik v kontroli zimskega treninga. Tehnično najboljši dosežki se pričakujejo od tekačic z daljšo atletsko kariero, predvsem od Semoličeve, Tretjakove in Košutove. Zanimiv pa bo nastop vsekakor tudi za novi nadobudni pridobitvi Bora, kot sta Gabrovčeva in Župančičeva.

Na tekmovanju v Celju bosta kot gosta nastopila tudi tržaška sprinterja Marion in Covan. Marion bo tekel na 60 m brez in z ovirami, Covan pa samo preko ovir. Oba lahko računata na visoko uvrstitev.

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 19. februarja 1977

KOŠARKA

MLADINCI

17.30 v Trstu, športna palača
Inter 1904 - Polet

NARAŠČAJNIKI

16.30 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor - Ricreatori

DEČKI

16.30 v Dolini
Breg - Don Bosco

* * *

18.00 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor A - Ricreatori

* * *

15.00 v Gorici, palača telov. CONI
Arte A - Dom

ATLETIKA

PRVENSTVO SLOVENIJE INDOOR

15.00 v Celju
Nastopa tudi Bor

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Žavljah
Zaule - Primorje

ODBOJKA

MOŠKA B LIGA

17.00 v Nabrežini
Bor - SAI Belluno

* * *

ŽENSKA B LIGA

20.30 v Ulici della Valle
Bor - Volley Ball Pordenon

* * *

21.15 v Dolini
Breg - Bonate Sotto

* * *

21.15 v Noventi Vicentini
Primavera - Sokol

* * *

MOŠKA C LIGA

21.15 v Nabrežini
Kras - Il Pozzo

* * *

1. ŽENSKA DIVIZIJA

19.00 pri Senih
Sloga - Julia

JUTRI

NEDELJA, 20. februarja 1977

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Vilešah
Villesse - Jadran

MLADINCI

11.00 v Dolini
Bor - Saba

KADETI

8.00 v Trstu, Miramarski drev.
Ferroviario - Bor

NARAŠČAJNIKI

9.00 v Dolini
Breg - Don Bosco

* * *

11.00 na Opčinah
Polet - Servolana

DEČKI

11.00 na Kontovelu
Kontovel - Bor B

* * *

9.15 na Opčinah
Polet - Inter 1904

* * *

KADETI
(Prijateljska tekma)

15.00 na Kontovelu
ZSŠDI - Brest

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.00 v Vilešah
Villesse - Juventina

* * *

15.00 v Dolini
Rosandra - Zarja

* * *

15.00 v Križu
Edile Adriatica - Breg

* * *

3. AMATERSKA LIGA

15.00 na Kampanelah
Chiarbola - Gaja

* * *

10.30 na Opčinah
Donatori - Union

* * *

8.45 v Žavljah
S. Andrea - Primorec

* * *

10.45 na Proseku
Kras - Duino

KADETI

10.30 v Križu
Vesna - Edera

NARAŠČAJNIKI

13.30 v Trebčah
Primorec - Portuale

* * *

9.00 na Proseku
Primorje - Opicina

* * *

13.15 v Trstu, Ul. Flavia
Ponziana - Breg

* * *

12.00 v Trstu, 1. maj
Union - Roianese

* * *

NAJMLAJŠI

11.30 v Trstu, Ul. Flavia
Portuale - Primorje

* * *

15.30 v Trebčah
Primorec - Campanelle

* * *

9.30 v Dolini
Breg - Libertas

* * *

13.00 na Kampanelah
Chiarbola - Kras

* * *

12.45 na Proseku
Primorje - Ponzianina

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

11.00 športna palača
ACLI Sv. Jakob - Kontovel

1. MOŠKA DIVIZIJA

10.00 v Vidmu
Mestni redarji - Olympia

KOŠARKA — V PROMOCIJSKI LIGI

Jadran je v jutrišnjem nastopu proti peterki Villesseja favorit

Težka naloga Poletovih mladincev - Kontovelovi kadeti računajo na zmago - Med naraščajniki ima le Polet nekaj možnosti za zmago

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

Uradno se je prvi del promocijskega prvenstva že zaključil. Jutri pa bodo nekatere zaostale tekme. Zaposlen bo tudi Jadran, ki bo gostoval v Vilešah.

Naši košarkarji so seveda v tem srečanju favoriti, čeprav bi lahko »pustna sobota» marsikomu delala preglavice.

Villesse je doslej vselej ostal praznih rok in upati je, da bodo naši košarkarji tudi na tem gostovanju igrali zbrano in odločno. Po sijajni zmagi nad Servolano bi bil vsak spodrsljaj lahko usoden.

MLADINCI

Poletovi mladinci bodo v nadaljevanju tega prvenstva zopet pred izredno težko nalogo. Že danes bodo namreč igrali proti vodečemu Interju 1904, ki je tudi eden glavnih kandidatov za končni uspeh v tem prvenstvu.

Borovci pa bodo jutri v Dolini branili na zmago proti ekipi Saba. «Plavi» bodo zopet igrali z okrnjeno postavo in zato se bodo morali izredno potruditi, da bodo lahko strli odpor Frizzatijevih varovancev.

KADETI

Kontovelci bodo, po medli igri z Don Boscom, skušali boljše zaigrati s Servolano. Tudi v tem srečanju so seveda naši fantje favoriti za zmago, trener Peter Brumen pa, poleg dveh točk, pričakuje od svojih fantov tudi zanesljivejšo igro, in to predvsem v obrambi.

Borovci pa bodo v gosteh igrali s Ferroviariom.

NARAŠČAJNIKI

V tem prvenstvu bo danes in jutri zadnje kolo.

Vse kaže, da bodo tudi tokrat naši zastopniki ostali praznih rok in da bo lestvica treh slovenskih ekip ostala nespremenjena, to je: Bor na Polet na predzadnjem mestu, Breg pa na zadnjem.

Od vseh treh naših ekip ima v tem, poslednjem kolu, največ možnosti za zmago Polet, ki bo doma igral s Servolano.

DEČKI

SKUPINA A

Bor A bo zopet igral proti močnejšemu nasprotniku. Tokrat bodo Žerjalovi varovanci sprejeli v goste ekipo Ricreatori, ki je na tretjem mestu lestvice.

Brežani bodo danes proti Don Boscu skušali osvojiti tretji prvenstveni par točk. Naloga Bregovih dečkov bo nedvomno izredno težka, prvo srečanje z Don Boscom pa je pokazalo, da bi lahko naši košarkarji, s pazljivejšo igro, že v gosteh prekrižali Don Boscu račune.

SKUPINA B

V tej skupini bo danes in jutri zadnje kolo prvenstva. Odigrati bodo morali še več zaostalih tekem, sicer pa so kandidati za osvojitev prvih dveh mest že znani, to so: Inter 1904, Kontovel in Saba.

Kontovelci se bodo jutri v slovenskem derbiju spoprijeli z Borom B. Borovci so v minulem kolu dokaj uspešno igrali proti ekipi Saba, saj so izgubili le z dvema točkama razlike. Pričakovati je torej, da bomo jutri na Kontovelu priča izenačenemu in zanimivemu derbiju.

Poletovci pa bodo doma igrali z Interjem 1904.

edko

V PRIJATELJSKI TEKMI

Ekipa kadetov ZSŠDI jutri na Kontovelu igra proti Brestu

Jutri bo na Kontovelu prijateljska košarkarska tekma kadetov med izbrano vrsto zamejskih športnih košarkarskih društev in ljubljanskega Bresta, ki je tudi jugoslovanski prvak v tej kategoriji.

Za to tekmo vlada na Kontovelu veliko zanimanje. Igrali bodo v vsakem primeru. Če bo deževalo bo namreč srečanje v proseški telovadnici.

Tekma ZSŠDI - Brest se bo pričela ob 15. uri.

Selektor Peter Brumen je za jutrišnje srečanje izbral naslednje košarkarje:

BOR
David Slobec
DOM GORICA
Mauro Dornik
KONTOVEL
Ivo Starc, Bruno Kneipp, Marko Ban, Rado Race, David Perini, Mauro Čuk in Klavdij Starc
POLET
Valter Sosič, Boris Vitez in Pavel Ferluga

Zbor igralcev ZSŠDI bo jutri, na Kontovelu ob 14.30.

SMUČANJE

«TROFEJA MELIN JUNIOR»

Najlepša zmaga Aleksandre Škerk

Aleksandra Škerk si je v nedeljo z izredno vožnjo priborila najlepšo zmago in s tem zopet dokazala, da res sodi med najboljše v naši deželi. Proga je bila res zahtevna z dolžino 1150 m — 250 m višinske razlike in 40 vratci. Kako ostra je bila konkurenca za prvo mesto, je dokaz, da je drugouvrščena tekmovalka iz Aviana prišla na cilj s 77 stotinkami sekunde zamude.

Na istem tekmovanju se je zelo dobro uvrstila tudi Katja Rebula, ki je zasedla dobro četrto mesto.

Še vesela novica iz Žabnic. Na tekmovanju začetnikov se je Kristina Škrk uvrstila na odlično četrto mesto. To je še en dokaz, da se naša mladina res trudi.

SMUČARSKI TEK

ZARADI POMANJKANJA SNEGA

Trnovski maraton so odgodili

Zaradi dolge odjuge in pomanjkanja snežnih padavin je organizacijski komite smučarskega teka »4. trnovski maraton», ki je bil najavljen za nedeljo, 20. t.m. v Črnem vrhu nad Idrijo, prenesel to veliko rekreacijsko prireditev na poznejši datum, ko bodo snežne razmere dopuščale reden potek tekmovanja.

Za smučarski tek je med zamejskimi ljubitelji snega vladalo veliko zanimanje in preko urada ZSŠDI se je prijavilo 11 predstavnikov iz Beneške Slovenije, 4 iz Gorice, na Tržaškem pa je SK Devin prijavil 15 nastopajočih, SPDT dva, Sonja in Robert Milič pa sta se prijavila kot posameznika.

-bs-

Članstvo na rednem občnem zboru tržaškega Slovenskega planinskega društva

ODBOJKA — V MOŠKI B LIGI

Drevi igrajo borovci doma proti odlični šesterki SAI

Za bellunsko ekipo igra tudi Valter Veljak - V ženski B ligi se nudi Brežankam velika priložnost - Tudi Kras bo imel v MCL šibkega nasprotnika

Današnji in jutrišnji odbojkarski konec tedna bo izredno zanimiv. Prvič zato, ker bo v 2. moški in ženski ligi zadnje kolo prvega dela prvenstva, tako v skupinah za napredovanje kot tudi za obstanek v tej ligi. Končal se bo tudi kvalifikacijski del prvenstva 1. divizije in to v obeh kategorijah.

MOŠKA B LIGA

Odbojkarji Bora bodo drevi igrali doma z odlično šesterko SAI iz Belluna. Ta ekipa je letos potegnila krajši konec samo pred tednom dni doma s tesnim izidom s CUS iz Trsta. Kot je znano pa so Tržačani ostali praznih rok kar trikrat zaporedoma. Borovci bodo morali zaigrati izredno prizadevno, če hočejo ugnati tega nasprotnika za katerega igra letos Valter Veljak. Zmaga bi borovcem odprla lepe možnosti za osvojitev tretjega mesta na končni lestvici.

ŽENSKA B LIGA

Trikrat zaporedoma so okusile grenkobo poraza tudi borovke. Tako so zdrknile zaradi slabšega količnika v setih na zadnje mesto. Drevišnje nasprotnice od Volley Balla iz Pordenona so na drugem mestu razpredelnice s šestimi točkami, s štirimi več kot Tržačanke. Tudi borovke čaka težka naloga, ker ne bodo zaigrale z najboljšo postavo.

Zastopnicam iz Doline se to pot ponuja enkratna priložnost, da končno le pospravijo prvi par točk. Šesterka Bonate Sotto ne bi smela biti nepremagljiva, saj ima samo dve točki, kar pomeni, da je Bregu enakovreden nasprotnik. Letos močno spremenjena in pomlajena ekipa Brega igra vse bolje in nekoliko večje zaupanje v lastne moči bo prav gotovo najboljši porok za uspeh.

Srečanje med Primavero in Sokolom v Noventi Vicentini bi moralo biti izenačeno samo na papirju, saj imata oba tekmeca po štiri točke. Resnična moč Sokola pa je veliko večja, toda samo pod pogojem, da Nabrežinke zaigrajo tako kot resnično znajo. Vsako podcenjevanje pa se jim lahko bridko maščuje.

MOŠKA C LIGA

V petih prvenstvenih nastopih so morali odbojkarji Krasa prav tolikokrat poraženi z igrišča. Zaradi nesporazuma pa so morali prepustiti v petem kolu točki vodečemu S. Giorgiu iz Mester brez borbe. Drevi imajo Zgoničani edinstveno priložnost, da pospravijo prvi par točk, ker spada Il Pozzo iz Pradamana med slabše nasprotnike. Furlanska ekipa je zmagala samo enkrat, in sicer v prvem kolu s poprečnim Kennedyjem (s tesnim izidom).

1. MOŠKA DIVIZIJA

V zadnjem kolu kvalifikacijskega prvenstva igra Olympia iz Gorice s poprečno ekipo redarjev iz Vidma. Čeprav Goričani igrajo v gosteh so nesporni favoriti. Kljub pričakovani zmagi pa bodo morali igrati v drugem delu prvenstva v slabši skupini, kar pomeni, da si bodo morali še zagotoviti obstanek v tej konkurenci. Neposredni tekmec za drugo mesto na lestvici, ASFJR iz Čedada, igra doma z vodečim Lambertinom in mu je dovolj izbojevati samo niz da si tako zagotovi drugo mesto na končni lestvici, čeprav bi Olympia slavila zmago s 3:0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

Sloga igra drevi bolj v korist Kontovela kot lastno. Tudi če slogašice izgubijo tekmo z Julio jim drugo mesto na končni lestvici ne more uiti. Po drugi strani pa mora Kontovel odpraviti ACLI od Sv. Jakoba ne da bi mu prepustil set. Naloga Kontovelu ne bi smela biti nedosegljiva, odprto pa ostane vprašanje neposrednega obračuna med Slogo in Julio. Kot izgleda preživlja Julia hudo krizo, saj je morala kar dvakrat zaporedoma položiti orožje. Najprej z ACLI in pred tednom še s Kontovelom. Tako ne preostane drugega kot upati, da se bo tudi Kontovel izmazal in izbojeval drugo mesto na lestvici, kar bi bil za naša zastopnika izjemen uspeh.

G. F.

3. MOŠKA DIVIZIJA

Danes se bo ekipa goriškega Doma spoprijela s šesterko GS Lucinico. Tekma je veljavna za drugo kolo 3. moške divizije (goriška pokrajina).

Domovci so v prvem kolu prvenstva gladko odpravili ekipo Olympie B in tudi danes startajo na zmago. Toda v tem trenutku je težko predvidevati, kdo bo zmagal, saj je ekipa iz Ločnika še neznanka za «belo-rdeče».

Če pa bo Dom tudi danes osvojil nov par točk, se mu bodo gotovo možnosti v borbi za najvišja mesta lestvice znatno povečale.

Tekma bo drevi ob 18. uri v šolski telovadnici v Ločniku pri Gorici.

Trener J. Prinčič je za to tekmo sklical vse igralce Doma, ki se bodo morali zbrati ob 17. uri pred klubom «S. Gregorčič» v Gorici (Verdijev korzo 13) za skupni odhod v Ločnik.

I. K.

SPDT vabi na

11. ZIMSKE ŠPORTNE IGRE

ki bodo v Trbižu v nedeljo, 6. marca letos

Vpisovanje bo 21. in 22. t.m. na sedežu ZSŠDI v Trstu, Ulica Geppa 9, od 9. do 12. ure, 23. t.m. pa poleg tega tudi od 19. do 20. ure na istem mestu, le v baru. — Vpisnina za vsakega tekmovalca znaša 1.000 lir.

SMUČARSKI SKOKI

NA SP V VIKERSUNDU

Bogdan Norčič po prvem dnevu na odličnem osmem mestu

VIKERSUND, 18. — Avstrijec Toni Innauer vodi v Vikersundu po prvem dnevu svetovnega prvenstva v smučarskih poletih.

Zgornji del lestvice je namreč tak:

1.	Innauer (Av.)	189,5
2.	Borovitin (SZ)	189,0
3.	Steiner (Švi.)	186,0
4.	Meissinger (NDR)	184,5
5.	Glass (NDR)	181,5

Jugoslovan Bogdan Norčič se je skupno s Čehoslovakom Škodo po prvem dnevu uvrstil na odlično 8. mesto s 168 točkami, skočil pa je 125, 128 in 114 m. Ostali Jugoslovani so se uvrstili takole: Dolhar je bil 28., Loštrek 29. in Mlakar 37.

Najdaljši skok dneva je opravil Sovjet Borovitin (146 m).

Totocalcio

Catanzaro - Inter	X	2	
Cesena - Roma	1		
Foggia - Perugia	X		
Genoa - Juventus	1	X	2
Lazio - Fiorentina	1	X	
Milan - Sampdoria	1		
Torino - Bologna	1		
Verona - Napoli	X	2	
Avellino - Lecce	X		
Catania - Pescara	2	X	1
Taranto - Palermo	X		
Ternana - Como	2	X	
Varese - L.R. Vicenza	2		

SREČKO VILHAR - ALBERT KLUN

Narodnoosvobodilni boj Primorcev in Istranov na Sardiniji, Korziki in v južni Franciji

34.

Italijanska vojska na Sardiniji je bila za Badoglievo vlado pomemben adut, ko je šlo za to, da ponudi zaveznikom vojaško pomoč in postane v njihovem bloku vojskujoča se sila proti Nemčiji. Po načrtu, ki je predvideval pomoč zaveznikom, je glavni štab italijanske vojske izdal nalog, da se divizija «Sabauda» premesti v Sardinije na Sicilijo. V sestavu te enote je bilo novembra 1943 premeščenih na Sicilijo tudi okrog 2.500 Primorcev in Istranov. Pred premeščitvijo so naše vojake ponovno oborožili, vendar pa so jemali le mlajše letnike, namreč od 1914 navzgor.

Na Siciliji so prišli naši «Sardinci» v stik s predstavniki NOVJ in tako zvedeli za podrobnosti o zmagah narodnoosvobodilnega gibanja v Jugoslaviji in končno še za zbiranje prekomorcev v Gravini. Prejeli so tudi navodilo, naj se skušajo čim prej pretolči do najbližjih partizanskih baz. To pa ni bila lahka stvar, kajti oditi v Gravino je pomenilo isto kot dezertirati iz italijanske vojske. Poti so bile zastražene. Kljub težavam se je vendarle začel splošen beg iz italijanske vojske. Naši vojaki so odhajali v smeri Barija v skupinah od 15 do 30. Nekaj so jih zajeli na poti, odpeljali v zapore, a pozneje zopet izpustili. Na poteh je prežala predvsem ameriška vojaška policija. Zdravko Smrekar je beg s Sicilije opisal takole: «Nestrpno smo čakali na priložnost za odhod v Bari oziroma Gravino. Na poti smo se podali z italijansko 'avtokareto', ki smo si jo bili prisvojili v Palermu. Nanjo se nas je stlačilo kar 22. V Messini so nas sprejeli komunisti in poskrbeli za prenočišče. Obljubili so nam, da nas bodo spravili čez morje, v kolikor nam ne bi pri tej stvari pomagali Angleži. Toda mi smo imeli dobrega vodjo v tovarišu Leontiću in njegovem pomočniku Adolfu Dovšaku. Po njunih navodilih smo Angležem marsikaj natvezili, le tega jim nismo povedali, da smo prišli iz divizije 'Sabauda' in tako so nas oni prepeljali čez Mesinsko ožino v Kalabrijo, od koder smo nadaljevali pot v Gravino.» 8)

Miroslav Počkaj, ki je prav tako prišel na Sicilijo z divizijo «Sabauda», pripoveduje, da se je na Siciliji seznanil z dvema predstavnikoma jugoslovanske vojske, namreč s Tonetom Kodričem in Pavlom Krajcarjem. Tako je zvedel o položaju v Jugoslaviji in skupaj z drugimi Primorci in Istrani prejel navodilo, naj zapusti italijansko vojsko in krene v Gravino. Šel je s skupino 30 fantov. V Messini so pridobili nekaj ribičev, da so jih prepeljali čez ožino v Kalabrijo. Morali so jih seveda dobro plačati. Po stranskih poteh so se zatem prebili v Gravino. 9)

Avgust Primožič pa je o svojem begu s Sicilije povedal sledeče: «Naša majhna skupina je pobegnila z ribiško ladjo in se izkrcala na obali Kalabrije. Zatem smo po stranskih poteh krenili v mesto Reggio Calabria, kjer smo se javili na sedežu KPI. S seboj sem nosil priporočilo italijanskih komunistov iz Messine. Ko je tovariš gledal moj priimek, je takoj ugotovil, da je bil skupaj z mojim bratom Lazarjem v Španiji. Zato nas je želel pogostiti in zadržal nas je kar osem dni. Nato smo se brez večjih težav prebili v Gravino.» 10)

Tako so se prvi naši «Sardinci» prebijali do partizanskih baz okoli Barija in se tu vključevali v prekomorske brigade in druge prekomorske enote NOVJ.

Naši ljudje na Sardiniji so izkoriščali vsako najmanjšo priložnost, da bi se z otoka rešili na celino in od tam nadaljevali pot v Jugoslavijo. Skoraj redno se je dogajalo, da so se skupinice naših pregnancev vtihotapljale v enote redne italijanske vojske, ki so odhajale čez morje. Toda zaradi množičnega bega naših ljudi s Sicilije in odkrivanja poskusov pobega iz raznih sardinskih pristanišč so postale italijanske vojaške oblasti bolj previdne. Nad našimi pregnanci so začeli izvajati strogo kontrolo in na ta način marsikomu preprečili beg z otoka. Vendar pa se naši «Sardinci» zaradi tega niso odrekali svojim načrtom.

Italijanska vojna ladja «Duca d'Aosta» (7800 brt) je prevažala vojake s Sardinije v Neapelj. Na tej ladji je služil vojsko Ivan Grabar iz Žminja v Istri. Z njegovo pomočjo se je nekaj naših pregnancev uspešno prebilo na celino in od tam v Gravino. Pobudnik pobegov s to ladjo pa je bil Mirko Perković iz Pulja. Trudil se je na razne načine, da bi se rešil s Sardinije. Povezal se je celo z jugoslovanskimi vojnimi ujetniki, da bi ga sprejeli medse in bi z njimi odpotoval z otoka. Brez uspeha. Spodleteli so mu še drugi načrti. Končno se je odločil, da pojde na prežo v pristanišče v Cagliariju. Tu je zvedel, da ladja «Duca d'Aosta» prevaža vojake v Neapelj in našel mornarja Grabarja, ki je takoj pristal, da mu pomaga čez morje. Stvar pa ni bila preprosta, kajti ladja «Duca d'Aosta» ni pristajala tik ob obali in so vojake prevažali na kopno s čolni. Da bi Perković uresničil svoj načrt, se je moral povezati še z drugimi ljudmi. Mimo vseh nevarnosti in težav se je končno le srečno izkrcal v Neaplju. Zdaj je uporabil dobro zvezo z Grabarjem, da je pisal prijatelju Miru Jelerčiču * na Sardinijo, kako naj se z vojno ladjo prebije čez morje. Uspelo je tudi Jelerčiču in zatem še nekaterim drugim. 11) Grabar pripoveduje v svojih spominih, da je njegova ladja takrat napravila okrog 30 voženj med Neapljem in Cagliarijem in prepeljala čez morje tudi celo divizijo «Cremona».

Zanimiv je tudi primer, ki ga opisujeta Viktor Turjan iz Trnovega pri Kobaridu in Janko Koren iz Kobarida. Oba sta bila v zaporu na otoku Asinara. Nekega dne so jima pokazali okrožnico, ki je obsojence pozivala, naj se prijavijo kot prostovoljci za pomoč zaveznikom v bojih pri Monte Cassinu. Takoj sta pristala, seveda z namenom, da se dokopljeta do celine in se zatem prebijete v Gravino. Ko sta prišla v zbirno središče in so natančneje pregledali njune dokumente, so ugotovili, da sta Slovenca in poleg vsega še politična obsojenca. Takoj so jima povedali, da ne bosta mogla na celino. Ker jima je grozila nevarnost, da ju ponovno pošljejo v Asinaro, sta zbežala in se mimogrede «prilepila» zavezniški letalski eskadrilji na letališču v Algheru.

8) Zdravko Smrekar: Moja pot v «Battaglione Speciale» . delavski bataljon, str. 6-8, rkp, M-ONPPS-PAK.

9) Miroslav Počkaj: Iz mojih spominov na Sardinijo. Po pripovedovanju zabeležil S. Vilhar, str. 1, rkp, M-ONPPS-PAK.

10) Avgust Primožič: Iz mojih spominov na Sardinijo. Zabeležil Albert Klun, str. 3, rkp, M-ONPPS-PAK.

* Jelerčić je bil rojen leta 1919 v Velikem polju pri Štjaku. Starši so mu že v otroških letih zbudili ljubezen do domovine. Kot fant je bil Jelerčić že odločen protifašist. Leta 1940 so ga s prvimi posebnimi delavskimi bataljoni poslali na Sardinijo. Po kapitulaciji Italije je pobegnil z otoka in se v Gravini vključil v NOVJ. V povojnih letih se je izkazal kot marljiv in sposoben politični delavec. Imel je pomembne funkcije v OF, SZDL in ZKS. Nekaj časa je bil predsednik občinskega ljudskega odbora v Kopru. V zadnjih letih je bil direktor podjetja Aluminij v Komnu, ki ga je uspešno vodil do svoje prerane smrti 19. januarja 1969 v Komnu. Za svoje požrtvovalno delo je Jelerčić prejel več odlikovanj.

11) Mirko Perković: Moje uspomene na Sardiniju, rkp, M-ONPPS-PAK.

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 79 46 38 79 58 23 76 14 70
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82 - 57 23
Naročnina
Mesečno 2.500 lir — vnaprej plačana celotna 25.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 38.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 2,50 din, ob nedeljah 3,00 din, za zasebnike mesečno 35,00 letno 350,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 47,00, letno 470,00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

19. februarja 1977

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» • DZS • 61000 Ljubljana Gradišče 10/II nad. telefon 22207
Oglasi Trgovski 1 modulus (širina 1 stolpec, višina 43 mm) ob delavnikih 13.000, ob praznikih 15.000.
Finančno-upravni 500, legalni 500, osmrtnice in sožalja 250 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 100 lir beseda. IVA 14%. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PO ARETACIJI FAŠISTIČNEGA TERORISTA IN MILANSKEGA BANDITA

Brezuspešno zasliševanje Pierluigija Concutellija Renato Vallanzasca operiran v rimski bolnišnici

Sodniki bodo danes zaslišali Barbaro Piccioli, domnevni vezni člen med Concutellijem in pripadniki «ordine nuovo» iz Perugie - Trdna vez med navadnim in političnim kriminalom

FIRENCE, 18. — Florentinska sodnika dr. Corrieri in dr. Vigna sta včeraj znova zaslišala v kaznilnici v Volterri domnevnega Occorsiovega morilca Pierluigija Concutellija, ki je bil aretiran prejšnjo nedeljo v Rimu. Zasliševanje je trajalo dobri dve uri, vendar kaže, da ni obrodilo pomembnih sadov. V pogovoru s časnikarji sta sodnika poudarila, da obtoženec ni hotel odgovoriti na skoraj nobeno vprašanje, češ da «sem bil med prejšnjimi že dovolj izčrpen.» Kot zadnjič ni hotel črhniti niti besedice o umoru rimskega sodnika Occorsia in je poudaril le, da je za zločin odgovoren samo kot član «ordine nuovo».

Bo Concutelli vztrajal v svojem molku tudi v prihodnje? Florentinska sodnika sta prepričana, da bosta prej ali slej prebila zid molčečnosti in pripravila fašističnega terorista k sodelovanju. Med drugim naj bi tudi sam dejal, da bo morda v prihodnje zgovornejši, odvisno pač od razpleta preiskave.

Concutellijevo pričevanje pa je vzburilo reakcijo ostalih obtožencev, še zlasti Gianfranca Ferra, rimskega elektrotehnika, ki je edini poleg seveda Concutellija, neposredno obtožen sodelovanja pri uboju. Fant je namreč upal, da bo pajdaš potrdil njegove dosedanje izjave ,po katerih naj bi zvedel za umor Occorsia šele po zločinu. O «podvigu» naj bi mu govoril ravno Concutelli, ki naj bi poudaril tudi, da je napadel sodnika skupaj z nekim mladim Južnoameričanom. Prav zato je Ferrov zagovornik zahteval soočenje z domnevnim morilcem. «Upali smo — je pojasnil odvetnik — da bo Concutelli razbremenil ostale osumljence, kar pa se ni zgodilo.»

Vigna in Corrieri sta posvetila današnji dan preučitvi zbranega gradiva, jutri pa bosta nadaljevala z zasliševanji. V načrtu imata najprej «razgovor» z Mario Barbaro Piccioli, mladim dekletom, pri katerem naj bi nekaj časa živel domnevni Occorsiov morilec. Picciolijeva, ki je zaročena z znanim fašističnim pretepačem iz Perugie, osumljenim atentata na tamkajšnjega namestnika državnega pravdnika dr. Ariottija, naj bi bila vezni člen med Concutellijem in pripadniki «orine nuovo» iz Perugie. Nato bosta sodnika odpotovala v Rim, kjer bosta zaslišala Saveria Sparapanija in najbrž tudi nekatere Vallanzascove pajdaše. Med temi gre posvetiti največjo pozornost Rossanu Cochisu, banditovi «desni roki», ki velja za vezni člen med navadnim in političnim kriminalom.

Ključno vprašanje preiskave pa je vsekakor vez med Concutellijem in Vallanzascom. Slednji je bil povezan s sicilsko mafijo, medtem ko je fašistični prevratnik navezal stike s kalabrijsko «n'draghetto», ki je vsaj glede ugrabitev na južnem delu polotoka na isti «strokovni ravni» kot Liggiova tolpa v Lombardiji. To vez potrjuje med drugim Concutellijevo sodelovanje pri ugrabitvi apulijskega bančnika Luigija Mariana, v katero so vpleteni tudi nekateri bivši misovci. Med temi je osebni tajnik poslanca Clementeja Manca, ki je pred nedavnim preskočil na voz «democrazie nazionale».

Pogajanja v tem smislu naj bi že stekla, v zadnjem trenutku pa se je nekdo premislil in «prodal» milanskega bandita in fašističnega prevratnika policiji in karabinjerjem. Kdo? Odgovoriti na to vprašanje bi najbrž pomenilo odkriti istovetnost strategov napetosti in terorja. Kdor je «izdal» Concutellija in Vallanzasco, ni navaden ugrabitelj pač pa spada v sam vrh organizacije. Tisti vrh, kateremu se je približal Vittorio Occorsio v okviru svoje preiskave o povezavi med navadnim in političnim kriminalom. Rimski sodnik je, tedaj še na začetku poti, odredil aretacijo odvetnika Gian Antonia Minghelija, zagovornika vodje prevratniške skupine «avanguardia nazionale» Adriana Tilgherja in obenem tudi navadnih zločincev kot je bil Jacques Rene Berenguer, ki je glej naključje izvedenec v ugrabitvah.

Zaenkrat ni še znano, če so preiskovalci dosegli v tem pogledu pomembne rezultate. Današnje vesti se omejujejo le na postranske preiskave, v okviru katerih naj bi dokazali povezavo med Vallanzasco in prav tako znano milansko tolpo bratov Saccà. Kaže namreč, da je ranjeni bandit našel zatočišče v stanovanju, ki so ga imeli v najemu omenjeni bratje. V tem stanovanju, kamor so danes vlomili milanski agentje, naj bi se Vallanzasca skrival vse do srede prejšnjega tedna, ko se je odločil za odhod v Rim.

Milanski bandit je bil davi operiran v rimski bolnišnici Santo Spirito. Zdravniki so mu izdrli kroglo, ki mu je obtičala v trebušni votlini. Po nepotrjenih vesteh naj bi šlo za kroglo kalibra 9, kar naj bi dokazovalo njegovo udeležbo v spopadu pri Dalmineju, v katerem sta bila ubita agenta prometne policije. Dokončno sklepanje pa bo možno šele, ko bodo kroglo pregledali balistični izvedenci. (vt)

Ugrabitelji izpustili industrijca Pandozyja

MILAN, 18. — Ni še pošteno odjeknila vest o izpustitvi lesnega podjetnika Rina Balconija, ki ga je imela v rokah zloglasna tolpa gangsterja Vallanzasce in že se je vrnil v družinski krog drugi ugrabljenec: Carlo Pandozy. Štiriinšestdesetletnega milanskega industrijca so ugrabitelji zadržali 19 dni, izpustili pa so ga proti odkupnini okoli 300 milijonov lir. Napadli so ga 30. januarja na Trgu Vesuvio.

Priletni možakar je utrujen, tembolj še, ker boleha na srcu — v preteklosti je bil žrtev dveh hujših srčnih napadov. Razen tega ima otečene oči, ker je skoraj ves čas «ujetništva» moral prenašati obliže, ki so mu jih ugrabitelji prilepili zato, da ne bi pozneje prepoznal «paznikov» oziroma kraja, kjer je bil zaprt. Pandozyja sta temeljito pregledala danes kardiolog in okulist. Kaže, da si bo do kraja opomogel šele čez nekaj dni. Spričo njegovega zdravstvenega stanja ga tudi ni bilo mogoče pošteno zaslišati (tudi sicer kaže, da ne bo mogel industrijec kaj prida razodeti preiskovalcem). Preiskavo vodi sodnik dr. Rapetti.

Pandozy ima tri hčerke. Z bratom Gian Emiliom je bil še pred sedmimi leti lastnik tovarne blagajniških strojev «Fratelli Pandozy SpA», ki je zaposlovala približno 300 uslužbencev, a je zašla nato v stečaj.

Slaba kri v občinskem svetu Špetra Slovenov

VIDEM, 18. — Po štirih mesecih se je v torek ponovno sestal občinski svet v Špetru Slovenov. Moral bi se sicer sestati že pred petimi dnevi, vendar je bila seja odložena zaradi odstopa odbornika za proračun Matteliga. Le-ta je odstop utemeljil tako iz upravnega kakor iz političnega vidika: obrazložil ga je s svojim nezadovoljstvom zaradi dosedanje politike krščanskodemokratske stranke ter občinskega sveta sploh na področju, za katerega je bil zadolžen.

Na torkovem sestanku so manjšinski svetovalci Marinig, Adami in Qualizza zapustili sejno dvorano, ker krščanskodemokratski svetovalci niso upoštevali njihove zahteve po nadaljnjem odlogu seje: odlog so manjšinski svetovalci zahtevali zato, da bi občinski svet in še zlasti krščanski demokratje proučili položaj, ki je nastal po odstopu Matteliga.

Kakor r[illegible]no, je slednji odstopil, ker se ni strinjal s politiko krščanskodemokratskih svetovalcev glede proračuna; ta je po Matteligovem mnenju povsem nesprejemljiv. Mattelig je večinske svetovalce obtožil, da ne znajo smotrno upravljati občine. Manjšinski svetovalci izrecno naglašajo, da so zapustili dvorano zato, ker ni bila sprejeta njihova zahteva po temeljiti proučitvi upravne narave vsega vprašanja, in to ločeno od politične plati problema, ki je v pristojnosti zgolj krščanskodemokratske stranke.

Licio Battaino

PRESTRELILI SO JIMA NOGE, KAKOR ŽE FUNKCIONARJU TRAVERSIJU

«Rdečebrigadisti» hudo ranili oddelkovodji turinskega Fiata

Ogorčene reakcije enotne sindikalne federacije CGIL-CISL-UIL, vodstva avtomobilske družbe in zveze industrijcev

TURIN, 18. — Zopet dva podla atentata na osebje avtomobilske družbe FIAT in zopet naletimo na zločinske roke «rdečih brigad» (BR), to je teroristične organizacije, ki se ima za skrajno levičarsko, uporablja pa izrazito fašistične metode. Tokrat sta bili tarči dobro izurjenih strelcev 39-letni vodja sekcije za mehanske obdelave v Fiatovem obratu Rivalta Mario Scoffone in 36-letni oddelkovodja prav tako mehanske sekcije obrata Mirafiori Bruno Diotti. Atentat na Scoffoneja je bil izvršen sinoči, na Diottija pa danes prepoldne. Režija je bila v obeh primerih enaka: zakrinkani moški so možakarjema streljali v noge, torej ju niso hoteli ubiti, temveč le hudo raniti. Po istem kopitu je bil, kakor znano, izveden atentat na funkcionarja pravosodnega ministrstva Traversija, ki leži z večkrat prestreljenimi nogami v bolnišnici.

Tako Scoffone kot Diotti sta bila prepeljana v bolnišnico Maria Vittoria; prvega, ki se mu je stanje nekoliko že izboljšalo, so nato preselili v ortopedsko travmatološki oddelek zavoda INAIL (ustanove, ki skrbi za žrtve delovnih nesreč). Proti Scoffoneju so atentatorji izstrelili skoraj deset svinčenk: šest strelov ga je ranilo, sicer v levo nogo, v gornji del levega stegna in v desni kolek. Ozdraviti bo moral nekako v 50 dneh. Proti Diottiju je bilo izstreljenih ravno toliko svinčenk, zadele pa so ga štiri — nadaljnje podrobnosti o ranah še niso znane.

Odgovornost za atentat na Scoffoneja so izrecno prevzeli «rdečebrigadisti», sicer na izviren način, kakršnega niso torej doslej še uporabili. Z ene strani so o atentatu obvestili uredništvo nekaterih dnevnikov, z druge pa tako na žrtvinem kot na bližnjih avtomobilih pustili namesto običajnih ciklostiliranih letakov vrsto okroglih samolepljivih lističev rumene barve; poleg peterokrake zvezde, ki je značilni prepoznavni znak za BR, vsebujejo lističi že «tradicionalna» gesla, kakor: «Napad je treba izvesti neposredno proti „srcu" države»

Atentat na Diottija pa naj bi izvršili pripadniki fantomatičnih «oboroženih delavskih škvader» («squadre operaie armate»). Različen naziv torej, «duša» zločincev pa ena in ista.

Sindikat kovinarjev in turinska zveza CGIL - CISL - UIL sta izdala posebno noto, v kateri ostro obsojata «provokacijo in banditski napad mračnih sil reakcije na delavsko gibanje», ki ni zgolj neključne narave, temveč sovpada — kakor vedno doslej — s časom izredne družbenogospodarske napetosti: z obdobjem torej, ki je za vse italijansko demokratično gibanje nadvse «delikatno».

Namen takih dejanj je izolirati sindikalno gibanje. Tudi ni slučaj, nadaljuje nota, da se taki napadi nadaljujejo sočasno bodisi proti osebju Fiata kakor proti sindikatom — ponoči je namreč grobo izdelan peklenski stroj rahlo poškodoval vhodna vrata sedeža sindikata kovinarjev FLM v Mirafioriju. Nota nadaljuje z ugotovitvijo, da sta oba atentata, ne glede na oznake, za katerimi se skrivajo napadalci, izrazito prevratniškega in fašističnega kova, zato je potrebna stroga budnost: demokratične sile v državi morajo z njo docela izolirati tiste, ki rovarijo proti demokratični ureditvi Italije.

Atentata je odločno obsodilo seveda tudi vodstvo družbe Fiat, ki v ustrezni noti vabi delavce in sindikalne aktiviste ter vse, ki so odgovorni za podjetniško režijo, da se strnejo v enotno fronto proti zločincem, za kakršne v omikani družbi ne bi smelo biti prostora. Nota nadaljuje z ugotovitvijo, da takšna nasilna dejanja ne morejo imeti nikake zaslombe v nobeni politični stranki, kakor tudi ne med sindikalnimi gibanji. «Kriminalci naj si vtepejo v glavo,» zaključuje nota «da jih tako podjetje kakor delavstvo imata za nevarne in podle zločince».

Napad na Scoffoneja in Diottija je ravno tako obsodila turinska industrijska zveza, a njena delegacija je obiskala kvestorja Musumecija, ki mu je izrazila bojazen spričo nenehnega stopnjevanja nasilja. (dg)

TRIDESETLETNICA LJUBLJANSKE EKONOMSKE FAKULTETE

Resnično znanost je treba posredno ali neposredno preverjati v praksi

Edvard Kardelj imenovan za rednega profesorja fakultete, Sergeju Kraigherju pa so podelili naslov častnega doktorja ekonomskih ved - Na fakulteti diplomiralo že nad 4.000 študentov

LJUBLJANA, 18. — Včeraj je bila v Ljubljani slovesnost ob 30. obletnici obstoja in delovanja ekonomske fakultete, ki je prav letos dobila tudi novo poslopje. Fakulteta je v treh desetletjih opravila pomembno nalogo in vzgojno delo pri usposabljanju strokovnjakov s področja gospodarstva, saj je na njej diplomiralo v teh letih nad 4 tisoč študentov. Samo letos se je vpisalo na fakulteto veliko število novih študentov, tako da jih trenutno študira na fakulteti okoli 2 tisoč.

Poseben pečat proslave, ki so se je udeležili vsi najvidnejši predstavniki slovenskega političnega, gospodarskega in znanstvenega življenja pa je dala odločitev fakultetnega sveta, da Edvarda Kardelja imenuje za rednega profesorja, Sergeju Kraigherju pa dodeli naslov častnega doktorja ekonomskih ved.

Edvard Kardelj je v zahvalnem govoru poudaril, da spričo mnogih dolžnosti ne bo mogel prispevati k delu fakultete toliko kot bi želel, je pa sprejel imenovanje v zavesti, da ga je spodbudila težnja po čim večjem poznavanju teoretičnega dela s prakso. «Ni resnične znanosti — je dejal Edvard Kardelj — če se prej ali slej, posredno ali neposredno ne preverja v praksi. Tudi ni ustvarjalne prakse na kateremkoli področju družbenega življenja, če se v kakršnikoli obliki ne naslanja na znanost.»

Edvard Kardelj je navedel dva negativna dejavnika, ki zavirata tak odnos. Prvi je konservativni empirizem prakse, ki pomeni zavoro za razvoj tako socialističnih samoupravnih, ter proizvodnih in družbeno - gospodarskih odnosov, kakor tudi same tehnologije, organizacije dela, načrtovanja in podobno. Takemu empirizmu ni potrebna nobena znanost, zato pa gre razvoj po polževo in kaj pogosto pod vplivom tujih izkušenj, ki pa so po navadi zastarele. Vrhu tega tako stališče uničuje ustvarjalne znanstvenike, ker jim ne omogoča preverjati njihovih izsledkov s prakso. Tako gledanje je navzoče v vseh družbenih plasteh, pri delavcih kot pri vodilnih ljudeh pa tudi pri političnih predstavnikih. Namesto zgolj formalne kvalifikacije bi morala biti na prvem mestu ustvarjalna sposobnost kot odločilno merilo dela.

Drugi negativni dejavnik, ki otežuje povezovanje znanosti in prakse pa je določeno stanje v samem znanstvenem delu in njegovi organizaciji, ki se izogiblje družbene prakse, češ da povezovanje s prakso znižuje raven znanstvenega ustvarjanja.

«Vendar — je dejal na koncu Edvard Kardelj — odkar obstaja človeštvo, je znanost nastajala zaradi prakse in je tudi služila tej praksi. Znanost je v prvi vrsti izraz zavestne težnje človeka spremeniti naravne in družbene pogoje življenja v svojo korist. Prav zato je tudi znanstvenik dolžan prevzemati na določenih področjih odgovornost za odločanje v praksi skupaj z drugimi predstavniki družbe.»

Predsedniku predsedstva SR Slovenije Sergeju Kraigherju so na slovesnosti podelili naslov častnega doktorja zaradi njegovega vidnega prispevka k razvoju gospodarskih in družbenih odnosov v Jugoslaviji in Sloveniji.

V zahvalnih besedah je Kraigher poudaril pomen nenehne kritičnosti do lastnega dela in spoznanja. V tej zvezi je ocenil pomen dela pokojnega Borisa Kidriča, čigar misel in pogumno soočanje s protislovji družbenega razvoja sta še danes navzoča v našem delu. Kidrič je neprestano povezoval teorijo in prakso kot je podobna usmeritev očitna tudi v vsem delu Edvarda Kardelja, čigar ustvarjalna misel in praktično delo spremlja vsak razvojni korak socialistične Jugoslavije. Na koncu je Sergej Kraigher poudaril dvojno vlogo politične ekonomije za razvoj socialističnega samoupravljanja.

DRAGO KOŠMRLJ

PROCES ZARADI POKOLA V KMEČKI BANKI NA TRGU FONTANA

Pričevanje Marchesina hud udarec obrambni liniji založnika Venture

Marchesin dokazal tesno vez med treviškim založnikom in prevratniško celico iz Veneta

CATANZARO, 18. — Po 14 dolgoveznih in nezanimivih obravnavah, med katerimi so odvetniki dali zgolj duška svoji govorniški sposobnosti, strokovni pripravljenosti in čestokrat tudi prazni gostobesednosti, je proces zaradi pokola v Kmečki banki končno zaoral v bolj plodovito ledino s pričevanjem Gianfranca Marchesina. Kljub temu pa so nekateri odvetniki, in kot običajno je izstopal Fredov zagovornik Alberini, izkoristili priložnost za «show», s katerim so postavili resno in mračno sodno dvorano na raven cirkuške arene, pa čeprav so skušali na vse kriplje in pretege prepričevati ljudi, da branijo «pravico» in se borijo za «pravičnost». Šlo bi nam na smeh, ali na jok, če ne bi bil govor o tragični smrti 16 ljudi v milanski banki.

Kot rečeno pa kljub vsemu (dogaja se tudi, da morajo nekatere odvetnike dejansko loviti po vsem Catanzaru, da se obravnava lahko začne) se je s pričevanjem Marchesina proces približal bistvu problema. Bivši tajnik neke socialistične sekcije v Castelfrancu Venetu, obtožen nedovoljene posesti vojnega orožja, je s svojimi obtožbami pribil Venturo na zatožno klop. In to ni malo.

Dogodek, ki je privedel Marchesina in njegovega strankarskega tovariša Comacchia pred sodišče, je bilo odkritje orožja na Marchesinovem podstrešju. Izkazalo se je, da je šlo za orožje, ki ga je Venturov brat Angelo izročil v varstvo Comacchiu, le-ta pa Marchesinu. Odkritje orožja (5 brzostrelk, osem samokresov, 3.000 nabojev) je bilo za preiskavo zelo pomembno, saj je bil to dokaz, da skušajo bratje Ventura prikriti razpredeno «črno» mrežo, značilnost katere je bila med drugim stalna provokacija z vpletanjem njim ideološko in politično nasprotnih skupin. Čeprav je bilo sprva odkritje presenetljivo, nam danes Venturove vezi s socialisti kot sta bila Marchesin in Comacchio ter z levičarskimi izvenparlamentarci razgaljuje naklepe prevratnikov iz Veneta obenem pa dokazuje, da so začeli uresničevati tudi v praksi Fredovo teorijo, po kateri naj bi se skrajna desnica in skrajna levica združili z namenom, da zrušita demokratično državo.

Marchesin je včeraj in danes ponovil obtožbe proti Venturi, ki jih je poudaril že med zasliševanjem pred preiskovalnim sodnikom. Opisal je, kako je dobil orožje, govoril o ponarejenih potnih listih Frede in Venture, ki sta jih prevratnika zaupala v varstvo Comacchiu, opisal prevratniški program, ki ga je razbral iz nekaterih tiskovin teroristične celice. Edino ne povsem pojasnjeno vprašanje pa je, zakaj je bivši tajnik socialistične celice ravnal tako presenetljivo. Zakaj ni prijavil zadeve sodstvu? «Bal sem se — je iskreno priznal — tako morebitnega Venturovega maščevanja kot tudi sodnikov. In sedaj drago plačujem za svoj strah in nerazsodnost.»

Spor med odvetniki, ki smo ga omenili v začetku, se je vnel, ko je Velpredov zagovornik odv. Calvi vprašal obtoženca, če so bratje Ventura veljali v Castelfrancu za desničarje. Na Marchesinov pritrdilni odgovor je takoj vzrojil odv. Alberini, ki je odrekal kolegu pravico, da postavlja obtožencu vprašanja.

Calvi: «Gre za obtoženca in mi zahtevamo pojasnila.»

Alberini: «Doslej sem se jaz vzdržal. Tudi mi imamo veliko dokazov proti vašim klientom. Se bomo prijavili kot prizadete stranke . . .»

Predsednik: «Grožnje ne spadajo v sodno dvorano odv. . . .»

Alberini: «Protivim se takim vprašanjem, ki so zelo generična in se ne nanašajo na dejstva.»

Predsednik dr. Scuteri je moral napeti vse sile, da je zopet vzpostavil red v dvorani, preden je dal besedo Venturovim zagovornikom. Oba voditelja prevratniške celice iz Veneta pa sta nadaljevala s svojimi provokatorskimi nastopi (večkrat sta spodbujala svoje odvetnike k posegu, prekinjala pričo, kričala) kljub temu pa nista zmedla Marchesina, ki je počasi, jasno in odločno ponavljal svoje obtožbe.

Jutri se bo proces nadaljeval z zasliševanjem Comacchia. Predvideno je tudi soočenje med bivšima strankarskima tovarišema, zaradi česar kaže, da se bo obravnava nadaljevala tudi prihodnji teden in bo prekinjena šele v sredo. (vt)

Spodletel bombni atentat na Videlo

BUENOS AIRES, 18. — Peklenski stroj z veliko rušilno močjo se je razpočil danes kakih 15 m od letala, s katerim je predsednik argentinske vojaške vladavine odpotoval v Bahio Blanco. Žrtev ni bilo, pa tudi hujše gmotne škode ne.

Agentje so ugotovili, da je šlo za spodletel atentat na gen. Jorgeja Videlo.

Piccoli v Romuniji

RIM, 18. — Predsednik krščanskodemokratske parlamentarne skupine v poslanski zbornici Flaminio Piccoli je dopoldne odpotoval z letalom na tridnevni obisk v Romunijo, kamor ga je povabil predsednik parlamenta Nicolaj Giosan. Piccolija bo sprejel tudi Ceausescu.

BRITANSKA VLADA V ZAGATI, KER BI MORAL AMIN JUNIJA OBISKATI LONDON

Umor anglikanskega nadškofa v Ugandi sprožil val hudega ogorčenja po svetu

KAMPALA, 18. — V zahodnih in še zlasti britanskih političnih in verskih krogih je sprožila silen val ogorčenja vest, da so bili ubiti minulo sredo v Ugandi anglikanski nadškof dr. Janini Luwim in bivša ministra Arphaxed Oboth Ofumbi in Wilson Oryema. Aminova diktatura je v uradnem sporočilu zatrdila, da so vsi trije našli smrt pri prometni nesreči: obtoženi so bili protivladnega rovarjenja, zato naj bi skušali pobegniti z avtomobilom, a med vožnjo naj bi se vozilo z blazno hitrostjo zaletelo v drevo.

Uradna verzija o njihovi smrti je po svetu naletela na dokajšnjo skepso, tembolj, če se spomnimo, da je dal kruti ugandski poglavar pomoriti nad 200.000 oseb, prvenstveno študentov; iznebil se je vsakogar, ki bi po njegovem utegnil spraviti v nevarnost njegov predsedniški stolček.

Predstavnik ZDA pri OZN Young je smrt anglikanskega nadškofa, kot tudi obeh ministrov označil kot hladnokrven umor, ki je sila podoben ubojem južnoafriških borcev za osvoboditev izpod nacifašističnorasističnega Vorsterjevega jarma: v johannesburških zaporih je v zadnjih časih namreč «pomrlo» najmanj 18 političnih jetnikov, a o mnogih pravijo oblasti, da so si kar sami vzeli življenje. Temu kajpak nihče ne verjame, kot tudi ni mogoče verjeti verziji ugandske vlade o smrti Luwima, Ofumbija in Oryema.

Povsem enako kakor Andrew Young je smrt trojice označila v Ženevi mednarodna komisija pravnikov. Tanzanijski radio je z druge strani naglasil, da so nadškof in ministra žrtve Aminovega blaznega napada na človeštvo.

Kenijski dnevnik «Daily Nation», ki izhaja v Nairobiju, piše, da se je iz vsega zaupanja vrednih krogov zvedelo, da so bili Luwim, Ofumbi in Oryema hladnokrvno umorjeni okoli 18. ure po krajevnem času v sredo. Šlo naj bi za pravo eksekucijo: skupina agentov v civilu naj bi jih pokončala z brzostrelkami, ko so sedeli v avtomobilu, parkiranem v luksusni mestni četrti Nakasero v Kampali. Prestreljena trupla so takoj prepeljali v mrtvašnico, svojcem pa oblasti niso hotele dovoliti, da bi se poslednjič poslovili od dragih.

Dnevnik «Daily Nation» poroča z druge strani, da je v vsej Ugandi že več dni v teku strašna kampanja proti kristjanom: Aminova vojaščina naj bi pobila več sto civilistov, tako tudi žensk in otrok.

Britanska javnost je spričo novega «feldmaršalovega» zločina nadvse ogorčena: Amina bi v tem trenutku na londonski ulici menda nihče ne mogel rešiti pred linčanjem. Britanski tisk je vest o umoru nadškofa in ministrov objavil kar z največjim poudarkom, a nekateri listi pišejo med drugim: «Samo poskusi naj stopiti na britanska tla . . .» Vedeti je namreč treba, da bi se moral Amin udeležit junijske konference državnih poglavarjev Britanske skupnosti (Commonwealtha) v Londonu, a ob tej priliki bi ga morale oblasti nujno povabiti tudi na «tedeum» v stolni cerkvi sv. Pavla ob 25-letnici kronanja kraljice Elizabete II. Britanska vlada je v hudi zagati: Amina bi ne hotela povabiti, ker se boji notranjih reakcij, z druge strani pa ga mora povabiti na konferenco, ker bi v nasprotnem primeru sicer utegnilo priti do hudih reakcij v drugih državah skupnosti. (dg)

TRŽAŠKI DNEVNIK

ODKLONILNO STALIŠČE SINDIKATA TEKSTILCEV

Predlog podjetnikov za Bloch ne daje zadovoljivih jamstev

Sestavljen pripravljalni odbor za ustanovitev zadruge med podjetniki in uslužbenci - V ponedeljek srečanje na deželi

Tovarniški svet Calza Bloch in predstavniki pokrajinske sindikalne zveze tekstilnega sektorja so se predvčerajšnjim sestali v Rimu s predstavniki vsedržavne sindikalne zveze CGIL, CISL, UIL. Po poglobljeni proučitvi trenutnega položaja tržaškega obrata Bloch so zavzeli precej kritično stališče do predloga o ustanovitvi zadruge med uslužbenci in podjetniki, ki naj bi prevzela upravljanje obrata. Ta predlog je namreč v marsičem nejasen in ne daje jamstev, da bi takšna rešitev zagotovila obnovitev proizvodne dejavnosti ter obvarovala številna delovna mesta. To stališče je včeraj jasno povedalo pokrajinsko tajništvo tekstilcev, potem ko so sporočili, da je skupina bivših uslužbencev podjetja Bloch skupaj s podjetnikom Adelfijem Zinijem imenovala pripravljalni odbor za ustanovitev omenjene zadruge ter že izdelala osnutek statuta, ki naj bi ga v kratkem predložili v razpravo skupščini vseh uslužbencev Bloch.

O tem, kakor tudi o drugih problemih, ki so povezani s podjetjem v stečaju, bo v ponedeljek spet razpravljal delavski svet obrata s predstavniki sindikata tekstilcev. Ponovno pa bodo v ponedeljek o vsem tem razpravljali tudi na srečanju z deželnimi upravitelji.

Zakaj nova dijaška revija?

Včeraj so se v Gregorčičevi dvorani ponovno sestali študenti slovenskih višjih srednjih šol, da bi razpravljali o novi dijaški reviji, ki bi morala kmalu iziti. Študenti so se polnoštevilno in z izrednim navdušenjem udeležili seje, saj se dobro zavedajo, kako potrebna je v tem trenutku revija, v kateri bi obravnavali vse najsodobnejše probleme naše družbe, probleme, ki zanimajo in pritegujejo mlade, a o katerih se piše zelo malo ali nič. Tu ne bomo razpravljali, zakaj so nekateri argumenti prepovedani ali «tabu», še manj pa se bomo spuščali v podrobnosti, zakaj do teh pomanjkljivosti sistematično prihaja. Led je treba razbiti čimprej, saj je sedaj pravi čas, da se spregovori o šoli, o tisti šoli, ki ti ne nudi ničesar, razen grmade podatkov, ki ti v življenju sploh ne služijo, o šoli, ki ti celo vrsto let vtepa v glavo določeno mentaliteto, ki služi nekemu točnemu načrtu tistih slojev, ki hočejo na tak način ohraniti sedanjo imobilistično stanje.

Da se stvar pozitivno razvija, dokazuje dejstvo, da so študenti sami določili argumente člankov, ki bodo sestavljali prvo številko. Argumenti so izredno pereči in sodobni, in sicer problemi slovenske šole, Malfattijeva univerzitetna reforma, zasedba šole «Galilei», nato še razni drugi socialni problemi, kritična ocena filmov, razmišljanje o prostih tržaških radijskih postajah, o zadnjih fašističnih napadih, o vzrokih nezanimanja mladih za nekatere važne probleme ter še marsikaj drugega.

Študenti so med drugim razdelili anketne pole po vseh slovenskih višjih srednjih šolah. Iz ankete bodo izšli važni napotki za bodoče delovanje revije.

Slovenski študenti se bodo ponovno sestali v Gregorčičevi dvorani v petek, 25. februarja, ob 15.30. Na ta sestanek pa so povabili tudi študente šole «Galilei», ki jim bodo posredovali svoje izkušnje v boju za demokracijo v šoli. (d.j.)

Nova ambulanta za injekcije v Škednju

Pri občinski izpostavi za Škedenj in arbolo v Ul. del Roncheto 77 je začela delovati nova brezplačna ambulanta za injekcije, ki je odprta vsak delavnik od 9. do 10. ure. Interesenti naj prinesejo s sabo zdravniški predpis.

To je že peta ambulanta za injekcije, ki jo je občinska uprava odprla v nekaj mesecih. Druge so pri občinskih zdravnikih na Opčinah in v Naselju Sv. Sergija, na sedežu občinske izpostavitve pri Sv. Alojziju in na sedežu Občinske podporne ustanove v Ul. Pascoli. V kratkem nameravajo odpreti novo ambulanto tudi na Kolonkovcu.

NA VSEDRŽAVNEM SHODU V ŠPORTNI PALAČI

Tržaški kmetovalci v Rimu s slovenskimi transparenti

Številno deželno predstavništvo na manifestaciji za preporod kmetijstva - Delegacija kmetov v parlamentu in pri vodstvih strank

Včeraj se je vrnilo iz Rima predstavništvo tržaških kmetov, ki se je na pobudo Kmečke zveze vključilo v deželno delegacijo, ki se je v sredo udeležila vsedržavne manifestacije za obnovo italijanskega kmetijstva. Slovenski kmetje s Tržaškega so se v torek odpeljali z obdelovalci z Goriškega in iz Furlanije z dvema avtobusoma v glavno mesto, kjer so prisostvovali v ogromni športni palači v četrti EUR protestnemu shodu, ki so ga priredili vsedržavni organizaciji neposrednih obdelovalcev Alleanza nazionale dei contadini in Unione coltivatori italiani ter združenje spolovinarjev Federmezzadri.

Svoje odobravanje splošnim zahtevam obdelovalcev po uresničevanju predolgo neizpolnjenih vladnih obljub in obvez o učinkovitih ukrepih za preporod kmetijstva so naši kmetje podkrepili s transparenti v slovenščini in italijanščini, ki so jih razobesili ob predsedniškem odru. Poleg zahteve po enakem socialnem in zdravstvenem zavarovanju za vse delovne ljudi in po združenem kmetijstvu v okviru gospodarskega načrtovanja so tržaški kmetje tudi napisali, da je edina učinkovita zaščita narave le v obstoju in razvoju kmetijstva.

Po zaključku manifestacije, ki je potekala v duhu največje enotnosti med obdelovalci zemlje, je več delegacij obiskalo predsedstvo poslanske zbornice, senatno komisijo za kmetijstvo ter osrednja vodstva KD, KPI, PSI in PSDI, katerim so posredovale zahteve in predloge italijanskih kmetov.

NA VIŠJI SREDNJI ŠOLI «GALILEI»

Oster boj študentov za pravičnejšo šolo

Dijaki realne gimnazije «Galileo Galilei» so v sredo dopoldne zasedli šolo, da bi protestirali proti ustroju šole, ki s svojo dejavnostjo, šolskimi programi in reakcionarnim mišljenjem večjega dela učnega osebja posreduje strumentalizirano znanje in kulturo.

Zasedba se je nato nadaljevala v četrtek, čeprav so si profesorji in ravnatelj z grožnjo utrli pot v stavbo, kjer so nato zborovali za zaprtimi vrati. V popoldanskih urah so profesorji odšli, študenti pa so zasedbo nadaljevali.

Včeraj zjutraj so dijaki dovolili profesorjem, da vstopijo v stavbo, vendar pa pod pogojem, da skupno zborujejo. Profesorji so na to pristali ter sprejeli tistih 10 točk, ki se tičejo notranjih in upravnih ukrepov, niso pa sprejeli tistih točk, ki se nanašajo na splošno šolsko reformo, ki naj bo povezana z izvenšolsko stvarnostjo ter s političnim in socialnim delovanjem. S tem skupnim zborovanjem so zasedbo prekinili, vendar pa so ohranili agitacijsko stanje.

Danes zjutraj bo študentsko zborovanje, na katerem bodo odločili nadaljnje smernice boja. Naj omenimo še, da so dijaki ostro protestirali proti pisanju tržaškega dnevnika «Il Piccolo» in radijskim poročilom «Gazzetino del F-VG», ki se na vsak način hotela zmanjšati pomen tega dijaškega gibanja. (d.j.)

Odposlanstvo SGZ pri predsedniku EZIT

V sredo zjutraj je delegacija Slovenskega gospodarskega združenja, ki so jo sestavljali predsednik S. Bole, tajnik S. Tavčar, V. Svetina in V. Kocjančič, obiskala Ustanovo za tržaško industrijsko cono — EZIT in se sestala z njenim predsednikom Antoninijem.

Delegacija je predsedniku EZIT objasnila stališče Slovenskega gospodarskega združenja v zvezi z ustanovitvijo industrijske proste cone na Krasu in izrecno poudarila nujnost, da je potrebno pritegniti v sami začetni fazi k aktivnemu sodelovanju čim-tako SGZ, kakor tudi druge [illegible]telje slovenske manjšine, ki so neposredno zainteresirani pri nadaljnjem razvoju našega področja.

Po plodni izmenjavi misli je predsednik Ustanove za tržaško industrijsko cono objasnil vlogo ustanove, ter vzel na znanje stališča, ki so mu jih izrazili predstavniki SGZ.

ZBOROVANJE SUNIA

Sindikat stanovanjskih upravičencev (SUNIA) sklicuje v nedeljo, 20. t.m., ob 10.30 v kinodvorani Vittorio Veneto javno zborovanje. Posl. Aldo Tozzetti, član osrednjega vodstva sindikata stanovalskih upravičencev, bo spregovoril o predlogih organizacije za določanje pravične stanarine ter o zadnjih vladnih ukrepih na tem področju.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO